

- grafika • hudba
- video • kancelář
- internet

počítač

pro každého

**VÁNOČNÍ
TEST** STR. 13

- 23 Více místa na disku
- 40 Vánoce na internetu
- 43 Připojte se anonymně

DOMÁCÍ POČÍTAČ

- 46 Co nevíte o klávesnici

PŘEDSTAVUJEME:

- 10 Jak zabezpečit počítač
- 20 Encyklopedie
Univerzum

Ted' už vím, jak na to!

- Jak odstranit červené oči z fotografií
- Import cizích dat do tabulky 602Tab
- Jak uložit dokument do archivu
- Snadné prohlížení internetu
– Avant Browser
- Vzorce v tabulkách OpenOffice Calc
- Průzkumník ve Windows
- První kroky s internetem

TIP: digitál pod stromeček

Křížovka o ceny: Vyhraďte hi-fi věž, rádio nebo disky CD-R

POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO | www.ppk.cz

9 771212 072697

4 Úvodník**5 Novinky ze světa počítačů****představujeme****10 V bezpečnosti o krok dál**

Nový Antivirus + přináší víc než jen ochranu před viry.

12 Dětský koutek 3**13 Digiťáčky pod stromeček**

Osm digitálních fotoaparátů jsme podrobili redakčnímu testu. Sešly se nám přístroje s cenou od čtyř do patnácti tisíc korun. Chcete-li mít letos pod stromečkem digitální fotoaparát, určitě si mezi novinkami letošního podzimu vyberete i vy.

20 Praktický pomocník a rádce

Představujeme novou encyklopedii Universeum, která vyšla v knižní i elektronické podobě za zajímavou cenu.

55 Hity PPK CD 23/2003

Hlavním tématem tohoto CD jsou nejlepší programy. Připravili jsme pro vás kolekci 68 nejlepších a nejoblíbenějších programů z těchto kategorií: Grafika, Hudba a video, Kancelář, Internet, Správce souborů, Archivace a Zálohování dat.

magazín**22 Křížovka o ceny**

Hi-fi věž, dvě přenosná rádia a cedéčka věnovala firma Proca.

45 MS Office pro domácnosti

Po dlouhé době se jeden z balíčků MS Office stal cenově přístupným i pro domácnosti. Co nabízí?

50 Tipy pro databáze**51 Počítač učí**

Pohled do školy, která počítače využívá při výuce.

52 Mládeži nepřístupno!

Podívejte se na fotoreportáž z Las Vegas, kde se konal významný světový počítačový veletrh.

jak na to**23 Jak ušetřit místo na disku**

Problémy s místem na disku zažil asi každý z nás. Součástí operačního systému Windows je také nástroj Vyčištění disku, který vám pomůže zbavit se zbytečných souborů a ušetřit tak místo.

25 Průzkumník vašeho počítače**27 Netradiční zdroje dat pro 602Tab****29 Vkládání dokumentů do archivu****31 Avant Browser – brouzdání jedna radost****33 Odstranění jevu červených očí****35 Počítáte v tabulkovém editoru Calc?****37 Hledáme informace****internet****40 Vánoce jsou tady****43 Připojte se anonymně**

O anonymním připojení k internetu se v poslední době mluví velmi často. Je však slovo „anonymní“ v názvu použito oprávněně?

48 Tipy pro internet**domácí počítač****46 Klávesnice****56 Listárna**

inzerce

Vážení čtenáři,

pokud se vám zdá, že konec roku se opět přiblížil tak nějak rychleji než vloni, nezoufejte. Nejste v tom sami. Běh světa se neustále zrychluje a nejinak tomu bude i v letech příštích. Nejlepší obranou proti stresu, způsobenému touto akcelerací (a také podzimním zkracováním dnů), je na chvíli se zastavit. Navzdory všudypřítomnému předvánočnímu shonu zkuste na chvíli „vypnout“ a přehodnotit své nároky. Uvidíte, že děláte spoustu zbytečností na úkor věcí důležitých. Třeba zjistíte, že není nutné trávit tolik času ve frontách v přeplněných hypermarketech a že je příjemnější zajít si do divadla, do kina, nebo jen tak na procházku do lesa či do parku. Pokud jste však pevně rozhodnutí předvánoční nákupy podstoupit, poradíme vám, jak si velkou část běhání a shánění ušetřit díky internetu. Podívejte se na stranu 40.

Jedním z největších hitů letošních Vánoc určitě budou digitální fotoaparáty. Plánujete-li ještě těsně před Vánocemi pořídit nějaký hodnotný dárek tohoto typu, nepřehlédněte v tomto vydání PPK test osmi novinek letošního podzimu. Najdete jej na straně 13. Dnešní fotoaparáty toho dokážou opravdu hodně a v cenovém rozpětí od čtyř do patnácti tisíc korun si svého favorita vybere určitě každý.

Než se pustíte do čtení časopisu, mám pro vás jednu dobrou zprávu: za necelých čtrnáct dní je tu slunovrat a dny se začnou zase prodlužovat. Přežijeme-li ve zdraví do Vánoc, potom se to už bude zase zlepšovat.

Přeji vám pevné zdraví a žádný stres.

Ivan Heisler, šéfredaktor

inzerce

LCD monitor od Teacu

Japonská firma Teac je známá především díky nabídce optických mechanik nebo reproduktorů. Nyní tato společnost vstupuje i na trh s LCD monitory. V první vlně přišla se dvěma monitory – se 17" monitorem **Teac S 1702D** (16 470 Kč s DPH) a s 19" modelem **Teac S 1902D** (23 170 Kč s DPH). Na oba monitory se vztahuje tříletá záruční doba a oba jsou vybaveny digitálním rozhraním DVI. 17" monitor má kontrastní poměr 400 : 1, jas 280 cd/m² a dobu odezvy 23 ms. Větší model S 1902D se pyšní kontrastním poměrem 700 : 1, má jas 250 cd/m² a dobu odezvy 25 ms a je vybaven i rozhraním USB.

<http://www.elap.cz>

Multifunkční digitální fotoaparát

Společnost Actebis Computer představila víceúčelový digitální fotoaparát **Mustek DV4000**. Nejedná se totiž pouze o digitální fotoaparát, ale také o videokameru, diktafon, MP3 přehrávač a přenosný disk. Přístroj je navržen tak, aby se vešel do každé kapsy, váží pouhých 94 gramů (bez baterie) a jeho rozměry jsou 82 × 33 × 62 mm. Snímací CMOS prvek má optické rozlišení 2,1 megapixelu a obrázky snímá v nejvyšším rozlišení 1600 × 1200 bodů. Snímky a ostatní záznamy se ukládají na paměťové karty SD či MMC – k přístroji se dodává paměťová karta MMC s kapacitou 32 MB. Video lze zaznamenat až do rozlišení 640 × 480 bodů. Komunikace s počítačem probíhá prostřednictvím rozhraní USB a přístroj můžete propojit

s televizorem. Tento přístroj s dvouletou zárukou je samozřejmě vybaven LCD displejem a jeho cena je stanovena na 5844 Kč s DPH.

<http://www.actebis.cz>

<http://www.mustek.cz>

Nové bezpečnostní řešení

Úplné bezpečnostní řešení určené pro PC pomáhá zabezpečit internet doma i v kanceláři a domácím uživateli nabízí využití

současné síťové bezpečnostní ochrany společně s uživatelskou jednoduchostí. Společnost Trend Micro uvedla na trh novou verzi bezpečnostního řešení Trend Micro PC-cillin Internet Security, a to verzi 11. Nová verze poskytuje úplnou a uživatelsky jednoduše použitelnou ochranu proti internetovým hrozbám, kterými jsou viry, hackeři, porušení soukromí a spam. PC-cillin je navržen pro domácí uživatele a uživatele v malých a domácích kancelářích.

<http://www.trendmicro-europe.com>

Výsledky soutěže z PPK 20/2003

V PPK 20 byla vyhlášena soutěž o tři hry Lionhearth.

Na ceny se mohou těšit Antonín Janoš z Prahy, Oskar Andrlik ze Svitav a Marie Kaiserová z Prahy. Výhercům blahopřejeme.

Monitory s pětiletou zárukou

Monitory EIZO mají počítačové uživatele spojeny především s kvalitními monitory. Na českém trhu se objevily dva zajímavé LCD monitory

této značky. **EIZO L567** (viz obrázek) je 17" LCD monitor, který pracuje v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů. Zajímavý je tím, že displej je umístěn na dvoukloubovém stojanu, který nabízí široké možnosti nastavení a naklápění panelu a také jeho natáčení o 90°. Úhly pohledu jsou v horizontálním i ve vertikálním směru 170°, jas je 230 cd/m², kontrastní poměr 400 : 1 a doba odezvy 35 ms. Ještě zajímavějšími parametry se může pochlubit 20,1" LCD monitor **EIZO L885**. Pracuje v rozlišení 1600 × 1200 obrazových bodů, úhly pohledu jsou 176° a doba odezvy je 20 ms. Jas je 250 cd/m² a kontrastní poměr 500 : 1. Oba monitory mají analogové rozhraní D-Sub a digitální rozhraní DVI. Majitele těchto monitorů potěší, že na oba modely platí záruka po dobu pěti let (nebo po dobu 30 000 hodin provozu).

<http://www.eizo.cz>

Levnější připojení k internetu

České radiokomunikace od 1. 12. 2003 zlevnily ceny dial-up připojení k internetu. Zlevnění se týká nejen předvolby operátora Bluetone Voice Economy a volby operátora Bluetone Voice 1044, ale i služeb využívajících přímé připojení Bluetone Angel, Bluetone Combi, Bluetone Voice a Bluetone Voice+. Uživatelé těchto služeb, kteří se inzerce _____

připojují k internetu prostřednictvím přístupového čísla společnosti ČRa 971 117511, zaplatí ve špičce za první až desátou minutu 0,95 Kč/min. a od jedenácté minuty 0,70 Kč/min. (ceny jsou bez DPH). Mimo špičku je cena bez DPH za prvních deset minut 0,40 Kč/min. a jedenáctá a všechny další minuty stojí 0,31 Kč/min.

<http://www.cra.cz>

Nový plánovač tras

Český mapový server **Mapy.cz** byl rozšířen o další službu – o podrobný plánovač tras. Díky němu je možné napláňovat si přesnou

trasu nejen mezi jednotlivými městy, ale přímo z jedné adresy do druhé. K vyhledání optimální trasy stačí zadat výchozí a cílovou obec, avšak systém umožňuje i zadání konkrétních adres, takže výsledkem je přesná trasa, která usnadňuje orientaci například v neznámých městech.

<http://www.mapy.cz>

Soutěž pro amatérské fotografy

Společnost Kodak pořádá poprvé v České republice soutěž pro amatérské fotografy „Kodak Fotografie roku 2003“. Soutěž je rozdělena do pěti kategorií: 1) Fotografie roku; 2) Tvůrčí; 3) Junior; 4) Dítě; 5) MMS. Přihlášky jsou k dispozici ve sběrnách Kodak Express, v supermarketech a hypermarketech. Přihlašovat se můžete také elektronicky prostřednictvím webové stránky www.kodak.tiscali.cz. Soutěž Kodak Fotografie roku začala 1. listopadu 2003 a potrvá do 12. ledna 2004.

<http://www.kodak.tiscali.cz>

Splátky na dálku

Firmy Internet Mall a CETELEM ČR představily společný projekt financování zboží koupeného na internetu prostřednictvím spotřebitelských úvěrů. Úvěrovou smlouvu klient podepíše až v okamžiku doručení zboží, a zákazník tedy nemusí navštívit provozovnu prodejce. Je všeobecně známo, že při nákupu prostřednictvím internetu platí zákazníci za stejné zboží méně než v kamenných obchodech. Při nákupu zboží, které si zákazník koupí na internetu, prostřednictvím splátek tak dochází k zajímavému efektu: cena zboží je zpravidla nižší než při nákupu za hotovost v kamenném obchodě.

<http://www.mall.cz>

Tenký kapesní počítač

Společnost Dell rozšířila své portfolio kapesních počítačů o tenký PDA s označením **Axim X3**. Má rozměry 117 × 14,9 × 77,2 mm a hmotnost 142 gramů. O zobrazování se stará barevný displej s rozlišením 240 × 320 bodů a je zde slot pro paměťové karty SD. Ke komunikaci s jinými zařízeními slouží infračervený port a volitelně i bezdrátové připojení do počítačové sítě. Model s integrovaným

bezdrátovým připojením standardu 802.11b stojí 14 616 Kč s DPH, modely bez možnosti bezdrátového připojení k síti vás přijdou na 9736 Kč s DPH nebo na 12 176 Kč s DPH. Operačním systémem je Microsoft Pocket PC 2003, výpočetní sílu zajišťují procesory Intel Xscale taktované na 400 MHz nebo na 300 MHz. Na výběr jsou modely se 64 MB nebo s 32 MB paměti RAM, standardní výbavou je vestavěný mikrofon a reproduktor. Na všechny přístroje se vztahuje dvouletá záruka.

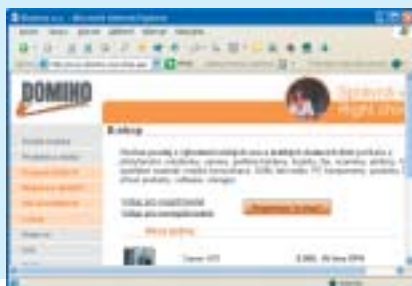
<http://www.dell.cz>

Elektronický hypermarket

Od listopadu zahájil svůj provoz elektronický obchod iDomino (<http://www.idomino.cz/e-shop.asp>), zaměřený na segment informačních technologií – obchod nabízí počítače a jejich příslušenství, vybavení pro mobilní komunikaci, potřeby a zázemí pro foto a video, produkty CAD, software a doplňkový spotřební materiál.

<http://www.idomino.cz/e-shop.asp>

Notebook za 50 tisíc

Společnost AT Computers uvádí na trh nový notebook **Premio 4020N**, který je vybaven mobilní technologií Intel Centrino a displejem s úhlopříčkou 15 palců. Ve výbavě nechybí moderní možnosti komunikace pomocí infračerveného portu, adaptéru bezdrátové sítě standardu 802.11b, klasické sítě 10/100 a faxmodemu V.92. Pro připojení skeneru, tiskárny, digitálního fotoaparátu či digitální videokamery využijete rychlá rozhraní USB 2.0 nebo FireWire (IEEE1394). Notebook je vybaven i kombinovanou mechanikou, umožňující čtení DVD i vypalování CD, a také čtečkou paměťových karet čtyř různých formátů. Za model s 1,4GHz procesorem Intel Pentium M, 256 MB operační paměti, 40GB pevným diskem a operačním systémem Windows XP Professional zaplatíte 50 008 Kč s DPH. V uvedené ceně je obsažena i brašna na notebook.

<http://www.atcomp.cz>
<http://www.premionb.cz>

Prodejna na splátky a Zoner Media Explorer 6 zdarma

Společnost DPS Technology patří ke společnostem zabývajícím se implementací programu Zoner inShop, což je aplikace pro provoz internetových prodejen. Nyní přichází s nabídkou splátkového systému. Vytvoření profesionální internetové prodejny může být poměrně nákladnou záležitostí. Proto byla do nabídky firmy DPS Technology

inzerce _____

přidána možnost, že náklady na vytvoření prodejny lze uhradit formou splátek. Výsledná cena realizace není zvýšena. Klient tak získá internetový obchod, který se zaplatí sám. Na vytvoření internetové prodejny každý klient bezplatně získá plnou verzi 6 programu Zoner Media Explorer.

<http://www.dps.cz>

Malý MP3 přehrávač

Na obrázku vidíte miniaturní MP3 přehrávač s označením **HOOP Mino 250**. Model se 128 MB pamětí stojí 4390 Kč s DPH a model s dvojnásobnou 256MB pamětí vás přijde na 6390 Kč s DPH. Přístroj s hliníkovým tělem o rozměrech 35 × 80 × 15 mm a o hmotnosti 52 gramů (i s baterií) nabízí kromě přehrávání souborů MP3 díky integrovanému FM rádiu i poslech rozhlasu a možnost přímého záznamu zvuku do MP3. O názvech přehrávaných MP3 souborů, o hlasitosti, o stavu nabití baterie či o frekvenci rádiové stanice informuje modře podsvícený displej. Napájení zajišťuje jedna baterie typu AAA, která podle údajů výrobce vydrží toto zařízení napájet po dobu dvanácti hodin. Záruční doba činí dva roky.

<http://www.e-hoop.cz>

V bezpečnosti o krok dál

Na trh přichází nová verze Norton Internet Security™ 2004, tentokrát v českém jazyce. Pro českého uživatele přináší několik novinek.

Antivirus + – seznamte se

Norton Internet Security 2004 CZ vstupuje na náš trh pod doplňujícím názvem: *AntiVirus +*. Tento balík v sobě skrývá *Antivirus*, *Antispam*, *Personal firewall*, *Detekci narušení* a *Ochranu soukromí a dětí*. K dostání by měl být v všech autorizovaných prodejců společnosti Symantec a ve vybraných obchodních řetězcích.

Ukazuje se, že v současné době, kdy je většina počítačů trvale připojena k internetu, samotný antivirus již nestačí.

Podle slov zástupců společnosti Symantec byla v novém produktu věnována velká pozornost snadnému nastavení parametrů, které by měl zvládnout i běžný uživatel.

Antivirus: Do nové verze antivirového programu přibyla novinka: rozšířené zjišťování hrozeb. Nová verze upozorňuje například na skryté programy, které zaznamenávají stisknuté klávesy a informace o nich předávají dál.

Jednou z klíčových podmínek pro úspěšné fungování antivirového programu je pravidelná obnova databáze virů. Zakoupením Antiviru + máte nárok na jeden rok bezplatného získávání nových virových definic. Po uplynutí této doby si můžete zakoupit přístup k databázi na další rok.

Antispam: Tato část balíčku má na starosti filtrování nevyžádaných e-mailových zpráv. Je schopný spolupracovat s klienty programy elektronické pošty, které pracují s protokolem POP3. To znamená, že jej můžete použít například v aplikacích MS Outlook, Outlook Express nebo Eudora. U této služby můžete nastavit jednu ze tří úrovní ochrany. Čím vyšší úroveň, tím větší ochrana před nevyžádanou poštou, ale také větší nebezpečí, že mezi spam bude zařazena i zpráva, která do spamu nepatří.

Personal firewall a Detekce narušení:

Tato dvojice dokáže skrýt počítač připojený do internetu před hackery, blokovat jejich útoky, ale také například blokovat reklamu.

Ochrana soukromí a dětí: Ochrana soukromí dovoluje odesílat důvěrné informace, pokud k tomu dá uživatel souhlas. Dále

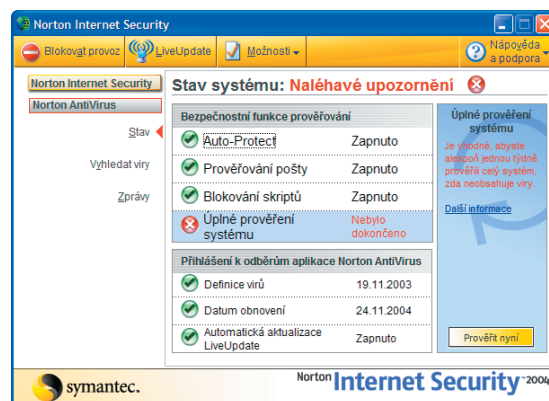
Norton Internet Security 2004 (česká verze)

Dodává: Symantec Corporation,
<http://www.symantec.cz> nebo
<http://www.symantec.com/region/cz>
Orientační cena: 2599 Kč (bez DPH).

pomůže s registrací (jediným povinným údajem je jméno země, tedy Česká republika) a hlavně s nastavením položek pro jednotlivé úlohy.

Možnosti nastavení Norton Internet Security.

Možnosti nastavení antivirového programu.

blokuje dětem přístup k těm internetovým zdrojům, které rodiče označili jako nevhodné. Pro každého uživatele je možné nastavit odlišná přístupová práva k internetu.

Antivirus + dovoluje nastavit pět různých typů účtů, počínaje stupněm *Dítě* a konče stupněm *Správce*, který je neomezeným pámem nad nastavením všech uživatelů.

Manuál: Součástí dodávky je i vytištěný manuál lokalizovaný do češtiny. Příručka formátu A5 má asi 200 stránek, a i když je na titulku mnohojazyčný potisk, vnitřek je kompletně český.

Praxe

Při instalaci nabízí instalační program dvě možnosti: instalaci automatickou a instalaci volitelnou. Zvolíte-li instalaci automatickou (což je doporučeno), bude počítač delší dobu pracovat. Na začátku dojde ke skenování vašeho počítače a poté budete pouze odklikávat tlačítka v jednotlivých oknech.

Na konci instalace si přečtete doporučení, týkající se jednotlivých částí produktu.

Antivirus + se spouští při zapnutí počítače, po jeho restartu (nebo po novém spuštění počítače) se objeví průvodce, který vám

Od data registrace si můžete po 366 dnů bezplatně stahovat antivirové databáze. Pro provoz antispamového filtru je třeba zadat seznam kontaktů, které máte uložené v adresáři elektronické pošty. Tuto operaci můžete provést v tomto průvodci nebo kdykoliv později.

Dále můžete z tohoto průvodce aktivovat ochranu osobních údajů a dětský zámek.

Opět platí, že tyto položky můžete buď aktivovat, nebo vyřadit z činnosti, kdykoliv to bude potřeba.

Shrnutí

Bezpečnost není zadarmo, proto je třeba počítat s tím, že čím vyšší stupeň bezpečnosti budete mít nastaven, tím častěji na obrazovce uvidíte zprávy o činnosti systému nebo budete čekat na prověření dat (třeba při stahování větších souborů). Nicméně bezpečnost rozhodně podceňovat nelze, zvláště máte-li počítač trvale připojen k internetu. Antivirus + má tu výhodu, že v jednom balíku přináší ucelené řešení, je však na vás, které části využijete a které ponecháte vypnuté.

-mzi

Dětský koutek 3

Jde o multimediální cédéčko pro děti ve věku od pěti do devíti let.
Na trh jej uvádí firma Terasoft.

TS Dětský koutek 3,
verze 2002

Dodává: Terasoft, www.terasoft.cz

Orientační cena: 600 Kč.

Nároky na počítač: Windows 95/98/ME/2000.
Pentium 100 MHz nebo lepší, 16 MB RAM.

Po vložení cédéčka do mechaniky se automaticky spustí úvodní obrazovka, kde je možné nastavit parametry programu, vytisknout pracovní listy a také vstoupit do Dětského koutku. Celým cédéčkem vás bude provázet skřítek Abece-da. Najedete-li při práci na některou nabídku, skřítek přečte její název.

Hlavní nabídku Dětského koutku tvoří šest položek: *Knížka plná písmenek*, *Zpíváme si se skřítkem*, *Předškoláček*, *Proňáček* a *Druháček*.

Knížka plná písmenek

Po kliknutí na zvolené písmenko se vám na obrazovce objeví, jak se zvolené písmenko píše, k němu básnička a jednoduchý úkol.

Zpíváme si se skřítkem

V této části nabízí Dětský koutek čtyři různé písničky. Máte na výběr dvě možnosti zpěvu, buď s doprovodem, anebo si můžete zazpívat sami. V dolní části obrazovky se nachází možnost přepínání z písničky na písničku.

Hrajeme si se skřítkem

Tato část přináší několik dalších nabídek.

Popletené pohádky: V této části si můžete vybrat buď Červenou karkulku, nebo Perníkovou chaloupku. Každá pohádka je rozdělena na části, každou část představuje obrázek. Na vás je správně přiřadit část textu pohádky ke správnému obrázku.

Slovomel. Zlý čaroděj začaroval slova tak, že písmenka jsou zpřeházená. Vaším úkolem je sestavit z písmenek původní slovo.

Pexeso. Nabízí čtyři možnosti, jak sestavit dvojice: buď z obrázku a z písmenka, nebo ze dvou písmenek (jen tiskacích, jen psacích nebo z jejich kombinace).

Spojování abecedy. Na pracovní ploše je nakreslena část obrázku a jsou zde i rozházená písmenka. Spojíte-li je ve správném pořadí, na obrazovce se objeví celý obrázek.

Předškoláček

Tato položka nabízí čtyři možnosti.

Bludiště. Hrací plocha je vyplněna kostkami a na každé z nich je napsáno písmenko. Na začátku hry vyhlásí program jedno písmenko, jehož kostky vedou k cíli. Vaším úkolem je projít po kostkách se zadaným písmenkem celým bludištěm.

Obrázky a písmenka. Na obrazovce je několik obrázků. Program zobrazí písmenko a vaším úkolem je kliknout na obrázek, jehož jméno zadaným písmenem začíná.

Sbírání ovoce. Na každém zobrazeném ovoci je napsáno jedno písmenko. Máte kliknout na ten obrázek, který zadané písmeno nese.

Zkoušení. Tato část shrnuje úlohy z právě popsaných částí cédéčka.

Prvňáček

Nabízí čtyři možnosti, přičemž *zkoušení* je podobné tomu z předchozí části.

Pojmenuj obrázek. K nakreslenému obrázku je zobrazeno několik názvů a je na vás, abyste vybrali ten správný.

Doplň slabiku a Dopln písmeno. Tyto dvě úlohy jsou podobné. V napsaném slově chybí slabika nebo písmeno. Vaším úkolem je správně si vybrat z nabídnutých slabik nebo písmen a doplnit chybějící část slova.

Druháček

Tato položka nabízí opět čtyři možnosti.

Už umím číst. Na obrazovce je zobrazeno několik vět. Skřítek jednu z nich přečte a vaším úkolem je vybrat z nabídky tu, která byla přečtena.

V části *Měkké a tvrdé* jsou zobrazeny věty, ve kterých chybí tvrdá nebo měkká i; ta je třeba doplnit.

Jinak slyším, jinak píšu. Je to podobný úkol, ale doplňujete dvojice p/b, s/z apod.

Slovní druhy představují bludiště z kamenů, ale tentokrát jsou na kamenech slova a vaším úkolem je projít bludištěm např. po přídavných jménech.

-azi

inzerce

Digitáček pod stromeček

Digitální fotoaparáty se pravděpodobně stanou hitem letošních Vánoc. Pokud o tomto dárku pro někoho ze svých blízkých uvažujete i vy, podívejte se na srovnání několika modelů, jež vám nabízí náš trh. Do redakce jsme dostali osm kompaktních přístrojů nižší a střední amatérské třídy a jsou mezi nimi také žhavé novinky letošního podzimu.

Lepší a levnější

Zhruba před půl rokem (v květnovém PPK č. 10/2003) jsme testovali digitální fotoaparáty téže cenové kategorie, tedy s cenou do 15 000 Kč včetně DPH. V té době byly standardem přístroje s rozlišením snímače tři miliony bodů, jen jeden z testovaných modelů se honosil snímačem čtyřmegapixelovým. Tentokrát už se takové přístroje

sešly tři. Všechny testované přístroje (s výjimkou dvou nejlevnějších, ale ty jsme posuzovali zvlášť, jejich popis najdete na straně 18) disponují také trojnásobným optickým zoomem a spoustou dalších funkcí. Za uvedenou cenu (pouze jeden z nich – fotoaparát značky Konica Minolta – se do ní těsně nevešel) jde o výbornou nabídku. Tato nabídka samozřejmě neuniká pozornosti početné skupiny amatérských i profesionálních fotografů, a tak počet prodaných fotoaparátů digitálních (i když jsou několikanásobně dražší) už letos převyšuje prodej přístrojů klasických.

Vše pro pohodlí uživatele

Každý z fotoaparátů v testu nabízí jak plně automatický režim (vy se jen díváte na displej nebo do hledáčku a stiskáte spoušť – všechno ostatní necháváte na přístroji), tak různá speciální nastavení, kterými můžete ovlivnit výsledek. Můžete je využít, ale nemusíte. Někdy je to však nutné, například když fotografujete v protisvětle nebo v noci. Abyste nemuseli pokaždé zkoušet a hledat vhodnou kombinaci různých nastavení, tyto kombinace jsou pro některé typické situace přednastaveny. Pak stačí vybrat si jeden z těchto programových režimů (například „noční scéna“, „sport“ nebo „portrét dítěte“), a fotoaparát už zařídí všechna potřebná nastavení. Některé (ty dražší) přístroje však fotografovi nabízejí také plnou „ruční“ kontrolu nad parametry expozice – můžete nastavit čas nebo clonu (nebo obojí), případně ještě citlivost „filmu“, a některé modely vám dovolí ručně i zaostřit nebo upravit podání barev.

Canon PowerShot A80

Největší a nejtěžší z testovaných přístrojů má čtyřmegapixelový snímač a je nabitý funkcemi v této cenové kategorii dosud nevídanými. Kromě automatických a programových režimů jsou tu i funkce plného manuálního ovládání.

Canon PowerShot A80

14 490 Kč

- + plně manuální ovládání
- + výklopný a otočný displej
- + adaptér pro předádky a konvertory
- + kvalita snímků
- pomalejší autofokus
- velký a těžký

Můžete si například vybrat režim předvolby času nebo clony či režim plně manuální a můžete také vypnout automatické zaostřování (je „inteligentní“ devítibodové a trochu zdržuje, pokud chcete pořizovat momentky) a zaostřit ručně. Náročnější fotograf také přivítá možnost uložit si dvě vlastní kombinace uživatelských nastavení. Nestačí-li vám trojnásobný optický zoom, můžete si dokoupit příslušný adaptér a použít konvertor nebo předádku. Užitečný je také výklopný a otočný LCD displej. To jednak usnadňuje fotografování v neobvyklé poloze přístroje (třeba nad hlavou nebo při autoportrétu), jednak můžete displej otočit k tělu a chránit jej tak před poškrábáním.

Funkcí přístroje je tolik, že i když je menu přehledné, neobejdete se bez podrobné příručky. Ta je v češtině, má přes 200 stránek kapesního formátu a zaslouží si naši pochvalu, stejně jako bezchybná kvalita snímků. Díky široké nabídce funkcí se tento fotoaparát stal vítězem našeho testu.

Fujifilm FinePix A310

Fotoaparát značky Fujifilm je vybaven třímegapixelovým snímačem SuperCCD HR (HR

Deset výhod digitální fotografie

1. nemusíte kupovat filmy a nemusíte šetřit materiálem;
2. nečekáte na vyvolání filmu, snímky okamžitě vidíte na LCD displeji a ty nepovedené můžete hned smazat;
3. digitální obrázky lze skladovat libovolně dlouho bez ztráty kvality a s minimálními nároky na prostor;
4. digitální fotografie můžete snadno zveřejnit na internetu nebo odeslat elektronickou poštou;
5. digitální fotografie lze zašifrovat a skrýt před nepovolanými zraky;
6. digitální obrázky se v počítači snadno upravují;
7. na papír můžete přenést jen ty snímky, které opravdu chcete;
8. jako hledáček můžete používat LCD displej;
9. digitální fotoaparáty umožňují pořizovat krátké videozáznamy;
10. snímky lze vytisknout doma na barevné tiskárně.

Jde to i bez počítače

Digitální fotoaparát můžete využít i tehdy, jestliže nemáte počítač.

Většina fotoaparátů nabízí možnost připojení k televizoru. Snímky uložené v paměti přístroje můžete prohlížet na televizní obrazovce.

Ani k vytištění fotografií na tiskárně nutně nepotřebujete počítač. Některé fotoaparáty můžete připojit přímo k tiskárně a snímky vytisknout z fotoaparátu. Existují i tiskárny vybavené čtečkou paměťových karet.

Také do většiny fotolabů dnes můžete fotografie přinést na paměťové kartě.

Fujifilm FinePix A310

10 490 Kč

+ jednoduché menu pro základní funkce
+ funkce vybití baterií

- nenahrává zvuk
- nezakryté konektory

znamená high resolution). Tyto snímače jsou specialitou firmy Fuji a od běžných CCD snímačů se liší tvarem a uspořádáním fotocitlivých prvků. Výsledkem je obraz příjemnější pro lidský zrak. Mimo jiné také díky tomuto snímači jsou fotografie výborně ostré a barevně věrné. Přístroj nabízí i interpolované obrázky o rozlišení šesti milionů bodů (2816 × 2120 bodů), ale ty mají praktický význam jen pro tisk na větší formáty. Fotoaparát má klasický tvar kompaktu. Poněkud netradiční je vypínač (posuvná „ozdoba“ na čelní stěně přístroje). Kromě výběru jednoho ze čtyř tematických režimů fotograf mnoho možností nastavení nemá; v „manuálním“ režimu lze ovlivnit jen korekci expozice a vyvážení bílé. Pro nastavení základních vlastností snímku (rozlišení, citlivost ISO a barevnost) slouží zvláštní nabídka, která má tlačítko vpravo nad displejem. Vše je jednoduché a praktické. Zajímavá a podle našeho názoru užitečná je funkce vybití baterií, kterou využijete při používání dobíjecích článků. Celkově jde o jednoduchý fotoaparát za slušnou cenu a s velmi dobrými výsledky.

HP PhotoSmart 635

Jediný fotoaparát v testu, který je vybaven pouze dvoumegapixelovým snímačem CCD. Kvalitní (jak co do kresby, tak co do barevnosti) snímky o velikosti 1600 × 1200 bodů sice stačí na tisk fotografií pohlednicového formátu i na prohlížení na obrazovce, ale budete-li si chtít zvětšit nějaký výřez, rozlišení obrázků už vám nejspíš stačit nebude. Naštěstí i tento přístroj má trojnásobný optický zoom, takže výřez můžete pořídit už při fotografování. Snímky nebo ozvučené video přístroj ukládá buď do vestavěné paměti o kapacitě 16 MB, nebo na paměťové karty typu SD (nejsou součástí dodávky). Za dobrou cenu dostanete i několik funkcí, jež u jednodušších přístrojů nejsou běžné. Například můžete nastavit úpravu ostrosti

HP PhotoSmart 635

7190 Kč

+ nápověda v nabídkách (anglicky)
+ dobrá cena
+ vestavěná paměť 16 MB

- nižší rozlišení snímače
- nemá výstup na TV
- český návod je jen na CD

snímku či živosti barev. Výborná je možnost zobrazit nápovědu k jednotlivým nastavením přímo na displeji, má to však dvě drobné vady: nápověda je psána velmi drobným písmem a je pouze anglická. To českého uživatele nepotěší, zvláště když uvážíme, že podrobný český návod k použití je pouze na přiloženém ceděčku.

Konica Minolta Dimage G400

Tento čtyřmegapixelový přístroj je úplnou novinkou. Jde o první digitální fotoaparát nové značky Konica Minolta (tyto dvě firmy se spojily letos v říjnu). Štíhlé, ale bytelné kovové tělo přístroje vás na první pohled zaujme elegantním vzhledem. Hlavní před-

Konica Minolta Dimage G400

15 490 Kč

+ rychlost
+ zdařilý design, kovové tělo
+ manuální ovládání
+ kvalitní česká příručka

- vypínač/kryt objektivu se posouvá ztěžka
- nemá výstup na TV

ností nového modelu Dimage je však rychlost. Odsunutím kovového krytu objektivu (pozor, jde to trochu ztuha) přístroj zapnete a za necelou vteřinu můžete mít „v kapse“ první snímek. Vysoká rychlost je typická pro všechny činnosti tohoto fotoaparátu. Jde skutečně o velmi pohotový automat.

Jsou tu však i bohaté možnosti ručního nastavení, včetně plné kontroly expozice a ručního nastavení zaostření na jednu ze čtyř pevných vzdáleností. Zajímavostí je možnost použít kromě dodávané paměťové karty CD také kartu Memory Stick (lze použít i obě zároveň).

U fotoaparátů značky Minolta jsme zvyklí na kvalitní a podrobné české příručky, které jsou zároveň malou učebnicí základů fotografování. Ani 135stránková příručka k Dimage G400 není výjimkou. Doporučujeme si ji prostudovat, abyste nenechali některou funkci přístroje nevyužít; bylo by to škoda. Vytknout tak můžeme jedině absenci výstupu na TV a poněkud vyšší cenu.

Nikon Coolpix 3100

Druhý „třímegarový“ přístroj v testu nás zaujal ladnými tvary. Baculatý „drobeček“ výborně padne do dlaně a pohodlně se ovládá jednou rukou. Je to automat a nedává fotografovi velký prostor pro ruční nastavení expozice, zato však nabízí velký výběr tematických režimů a také čtyři tzv. asistenční programy. Zvolíte-li asistenční program, fotoaparát nejen nastaví potřebné hodnoty expozice, ale také vám na displej nakreslí, kam máte umístit fotografované objekty, aby kompozice snímku byla optimální. Zajímavou funkcí je automatický výběr nejlepšího snímku: při stisku spouště fotoaparát pořídí sérii až deseti snímků, vybere nej-

Nikon Coolpix 3100

10 990 Kč

- + propracované asistenční režimy
- + v režimu makro ostří už od 4 cm
- + nabíječka baterií v ceně
- nezaznamenává zvuk

ostřejší z nich, ten uloží a ostatní vymaže. Další funkce nazvaná Multi-Shot poskládá šestnáct po sobě jdoucích snímků velikosti 400 × 300 bodů do čtyř řad po čtyřech a uloží je jako jeden obrázek. Možností pořizování snímků i jejich následných úprav ve fotoaparátu je hodně a jsou dobře popsány v obsáhlém českém návodu. Za zmínku stojí ještě malá nabíječka tužkových akumulátorů, která je v ceně, a použitý typ paměťové kar-

ty. Na karty Compact Flash jsme zvyklí spíše u přístrojů vyšších tříd.

Olympus [mju:] 400 Digital

Elegantní kovové tělo tohoto čtyřmegapixelového přístroje působí dojmem robustnosti a skutečně jde o fotoaparát odolný. Díky těsnění proti vlhkosti a proti prachu odolává zejména povětrnostním vlivům. Nemusíte se bát vzít jej na pláž ani do mlhy nebo do deště. Spolehlivě funguje při teplotách kolem bodu mrazu a nevádí mu ani pád do sněhové závěje. Posuvný kovový kryt (funguje jako vypínač) dobře chrání objektiv, blesk, hledáček

Paměťové karty

Pro ukládání zachycených snímků se u digitálních fotoaparátů využívají výměnné paměťové moduly, tzv. paměťové karty. Některé digitální fotoaparáty obsahují paměť vestavěnou, ale nespolehlivě se pouze na její omezenou velikost (většinou 8 nebo 16 MB), nýbrž mají možnost rozšířit úložiště dat o paměťové karty výměnné.

Ty mají malé rozměry a existují v různých kapacitách, ale i v několika různých typech. Ideální by bylo, kdyby formát paměťových karet byl pro všechna zařízení sjednocen – vždyť paměťové karty jako médium pro uložení dat používají nejen digitální fotoaparáty, ale i osobní organizéry, přehrávače MP3, mobilní telefony apod. Jelikož se však představy a požadavky jednotlivých výrobců liší, používá se dnes několik typů paměťových karet.

Velmi častá je paměťová karta Compact Flash, fotoaparáty Olympus a Fujifilm sázejí na paměťové karty xD Picture Card, které jsou v případě Olympusu následovníkem formátu SmartMedia. Často se používají také paměťové karty SD (Secure Digital). Firma Sony ve svých výrobcích prosazuje paměťové karty MemoryStick. Paměťové karty, standardně dodávané k fotoaparátům, mívají kapacitu pouze 8 MB nebo 16 MB. To není mnoho. Například třímegapixelový fotoaparát uloží na 16MB kartu 6 až 7 snímků v maximální kvalitě, a proto doporučujeme připlatit si za paměťovou kartu s větší kapacitou (u některých typů to může být až několik gigabajtů).

Jako dobrá volba se dnes jeví paměťové karty s kapacitou 128 MB. Ceny uvedené v připojené tabulce představují průměr z ceníků různých prodejců a různých značek.

Ceny paměťových karet

	32 MB	64 MB	128 MB	256 MB
Secure Digital (SD)	750 Kč	1100 Kč	1700 Kč	2800 Kč
MultiMedia Card (MMC)	600 Kč	800 Kč	1400 Kč	2500 Kč
Compact Flash (CF)	550 Kč	900 Kč	1050 Kč	2200 Kč
xD Picture Card (xD)	350 Kč	1100 Kč	2100 Kč	4000 Kč
MemoryStick (MS)	1000 Kč	1500 Kč	2100 Kč	3500 Kč
SmartMedia (SM)	400 Kč	850 Kč	1500 Kč	Nevyrábí se

Uvedené ceny zahrnují DPH.

inzerce

i senzory na přední stěně přístroje před poškrábáním, je-li přístroj vypnutý. Kromě automatického režimu fotoaparát nabízí i pět tematických programů. Náročnějšímu fotografovi však bude chybět možnost ručně nastavit některé parametry. Nastavit lze jen kompenzaci expozice a vyvážení bílé barvy. Fotoaparát nezaznamenává zvuk, takže nelze uložit zvukové komentáře ke snímkům ani ozvučený videozáznam. Oproti jiným přístrojům má naopak navíc dálkové ovládání, které využijete například při pořizování autoportrétu. Tento přístroj můžete nosit všude s sebou a za všech podmínek jím pořizovat kvalitní fotografie.

Olympus [mju:] 400 Digital

14 990 Kč

+ prachotěsné a vlhkotěsné kovové tělo
+ dálkové ovládání

- nezaznamenává zvuk
- omezené možnosti ručního nastavení

LCD displej

Velkou výhodou digitálních fotoaparátů oproti jejich kinofilmovým konkurentům je možnost pořízené snímky si ihned prohlédnout. K tomu slouží LCD displej, zabudovaný v zadní stěně fotoaparátu. LCD displej slouží také jako hledáček a rovněž při nastavování parametrů snímků.

Clona (aperture)

Clona je mechanismus, který reguluje množství světla, jež vstupuje do aparátu. Clona je umístěna za objektivem a její nastavení ovlivňuje nejen jas obrazu, ale také hloubku ostrosti při daném zaostření.

Ohnisková vzdálenost (focal length)

Ohnisková vzdálenost je vzdálenost mezi optickým středem objektivu a CCD prvkem (u kinofilmového přístroje mezi optickým středem objektivu a filmem). Tzv. „normální“ ohnisková délka poskytuje obrazový dojem, který zhruba odpovídá přirozenému vjemu lidského oka (ohnisková délka okolo 50 mm u fotoaparátů na kinofilm a asi 7 mm u digitálních aparátů vybavených 1/3palcovým CCD prvkem).

inzerce

Optický a digitální zoom

U digitálních fotoaparátů se používají dva typy zoomu – optický a digitální. Objektiv s optickým zoomem má proměnnou ohniskovou vzdálenost, takže dokáže opticky „přiblížit“ fotografovaný objekt a zvětšit jeho obraz na snímku bez ztráty ostrosti záběru. U digitálního zoomu se ve skutečnosti o žádné „přiblížení“ nejedná. Digitální zoom zvětší výřez středové části obrazu na velikost celého snímku. Přitom však dochází ke ztrátě kvality.

Optické rozlišení

Optické rozlišení označuje, kolik obrazových bodů dokáže digitální zařízení (jako jsou digitální fotoaparáty, videokamery, skenery, tiskárny, projektory apod.) zobrazit nebo zachytit. Čím více, tím lépe. To, kolik pixelů dokáže digitální fotoaparát zachytit, je určeno snímačem CCD (nebo snímačem CMOS). Například digitální fotoaparát se snímačem schopným zachytit 1600 × 1200 (tedy 1 920 000) obrazových bodů označujeme jako přístroje dvoumegapixelové, fotoaparáty s maximálním optickým rozlišením 2048 × 1536 (3 145 728) obrazových bodů jako přístroje třímegapixelové. S fotoaparáty dvoumegapixelovými docílíte fotografie výborné kvality do velikosti 15 × 10 cm, ze snímků pořízených fotoaparáty třímegapixelovými lze ve skvělé kvalitě vyvolat i fotografie větší – 13 × 18 cm nebo 15 × 21 cm. Snímky pořízené ve větším rozlišení lze také více zvětšovat a lze z nich dělat výřezy.

Interpolované rozlišení

Ve specifikacích u digitálních fotoaparátů se kromě rozlišení optického někdy setkáváte i s rozlišením interpolovaným. Toto rozlišení je vždy vyšší než rozlišení optické, neboť neudává skutečnou rozlišovací schopnost snímačového čidla, ale to, kolik bodů z opravdu zachycených (o tom informuje optické rozlišení) je zařízení schopno dopočítat. Jednoduše řečeno: ze dvou sousedních skutečně zachycených pixelů lze softwarově „dopočítat“ třetí, neexistující obrazový bod. O kvalitě fotoaparátu tedy vypovídá údaj o optickém rozlišení.

Megapixel

Megapixel je označení pro milion pixelů. Pixel je obrazový bod, tedy základní element digitálního obrazu. Počtem pixelů (či megapixelů) se určuje rozlišení digitálních zařízení.

CCD

(Charge Coupled Device) je senzor citlivý na světlo, který v digitálním fotoaparátu (ale také např. ve videokamerách či ve skenerech) zachycuje obraz (místo filmu). Jde o destičku osazenou mozaikou diod citlivých na světlo. Jednotlivé fotodiody vysílají elektrické signály podle toho, jaká intenzita světla na ně dopadne. Podle těchto signálů přístroj skládá obraz. Kvalita výsledného snímku závisí na počtu (hustotě) fotodiód. Hlavními charakteristikami CCD snímače jsou tedy velikost políčka a počet bodů (pixelů), jež tvoří snímek. Technologie CCD je složitější a dražší než technologie CMOS (viz níže).

CMOS

(Complementary Metal Oxide Semiconductor) je název pro konstrukčně jednodušší a levnější světlocitlivý prvek, který se u digitálních fotoaparátů používá pro zachycení obrazu. Tato technologie je ve srovnání s technologií CCD kromě nižších výrobních nákladů zajímavá i nižší spotřebou energie. Nevýhodou prvků CMOS je však menší citlivost na světlo, takže u levných fotoaparátů založených na snímači CMOS nepočítejte s takovou kvalitou snímků, která je běžná u technologie CCD.

Výrobce	Canon	Fujifilm	HP	Konica Minolta	Nikon	Olympus
Model	PowerShot A80	FinePix A310	Photosmart 635	DiMAGE G400	Coolpix 3100	[mju:] 400 digital
Cena (Kč s DPH)	14 490 Kč	10 490 Kč	7 190 Kč	15 490 Kč	10 990 Kč	14 990 Kč
Poskytl	Canon CZ, s. r. o.	Fujifilm CZ, s. r. o.	Hewlett-Packard, s. r. o.	Konica Minolta Photo Imaging Czech s. r. o.	Nikon s. r. o.	Olympus C&S, s. r. o.
WWW adresa	www.canon.cz	www.fujifilm.cz	www.hp.cz	www.konicaminolta.cz	www.nikon.cz	www.olympus.cz
záruční doba	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky	2 roky

Technické parametry

Typ/rozlišení snímače (megapixelů)	CCD/3,9	Super CCD/3,1	CCD/2,0	CCD/3,9	CCD/3,2	CCD/4,0
Max. rozlišení snímků	2272 × 1704	2816 × 2120	1600 × 1200	2272 × 1704	2048 × 1536	2272 × 1704
Jiná volitelná rozlišení	1600 × 1200; 1024 × 768; 640 × 480	2048 × 1536; 1280 × 960; 640 × 480	640 × 480	1600 × 1200; 640 × 480	1600 × 1200; 1024 × 768; 640 × 480	2048 × 1536; 1600 × 1200; 1280 × 960; 1024 × 768; 640 × 480
Interní paměť přístroje (MB)	-	-	16	-	-	-
Typ výměnné paměti	CompactFlash typ I	xD Picture Card	SD/MMC	SD, MS	CompactFlash typ I	xD Picture Card
Kapacita dodávané paměťové karty (MB)	32	16	0	16 (SD)	16	16
Optický hledáček	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Úhlopříčka/rozlišení LCD displeje	3,7 cm/67 000 bodů	3,7 cm/60 000 bodů	3,8 cm/85 000 bodů	3,8 cm/76 800 bodů	3,7 cm/117 600 bodů	3,6 cm/134 000 bodů
Max. zvětšení obrazu při prohlížení	10×	18×	ne	14,2×	6×	4×
Ruční nastavení citlivosti ISO	ano (50, 100, 200, 400)	ano (160, 200, 400, 800)	ano (100, 200, 400)	ano (50, 100, 200, 400)	ne	ne
Záznam videa/zvuku	ano/ano	ano/ne	ano/ano	ano/ano	ano/ne	ano/ne
Komunikační rozhraní	USB	USB	USB	USB	USB	USB
TV výstup	ano	ano	ne	ne	ano	ano
Externí napájení/v základní výbavě	4,3 V/ne	3 V/ne	3,3 V/ne	4,2 V/ne	4,2 V/ne	4,8 V/ne
Rozměry (mm)	103 × 68 × 46	97 × 64 × 37	101 × 66 × 42	94 × 56 × 30	89 × 69 × 41	99 × 55 × 35
Hmotnost s bateriemi a s paměť. kartou	366 g	198 g	234 g	176 g	216 g	198 g
Baterie	4× AA	2× AA	2× AA	li-ion aku 860 mAh	2× AA	li-ion aku 1090 mAh

Objektiv

Ohnisková vzdálenost f (mm)	7,8 – 23,4	5,7 – 17,1	5,0 – 15,0	5,6 – 16,8	5,8 – 17,4	5,8 – 17,4
Ekvivalent pro 35mm film (mm)	38 – 114	38 – 114	38 – 114	34 – 102	38 – 115	35 – 105
Světelnost objektivu F	2,8 – 4,9	2,8 – 4,8	2,9 – 4,95	2,8 – 4,9	2,8 – 4,9	3,1 – 5,2
Rozsah ostření (cm)	45 – ∞	60 – ∞	50 – ∞	50 – ∞	30 – ∞	50 – ∞
Rozsah makra (cm)	5 – 45	10 – 80	10 – 80	5 – ∞	4 – ∞	20 – ∞
Rychlost závěrky (s)	15 – 1/2000	2 – 1/2000	2 – 1/2000	15 – 1/2000	4 – 1/3000	4 – 1/1000
Zoom optický/digitální	3×/3,6×	3×/2,9×	3×/4×	3×/2×	3×/4×	3×/4×
Ruční ostření	ano	ne	ne	ano (4 polohy)	ne	ne
Ruční nastavení rychlosti závěrky/clony	ano/ano	ne/ne	ne/ne	ano/ano	ne/ne	ne/ne

inzerce

Nižší cenová kategorie

Trochu stranou jsme ponechali dva přístroje levnější kategorie (tedy s cenou pod pět tisíc korun včetně DPH). Společnými znaky těchto fotoaparátů jsou absence optického zoomu (můžete využít čtyřnásobný zoom digitální) a levnější obrazový snímač typu CMOS. Svým vybavením ani funkcemi nemohou tyto fotoaparáty soutěžit s dražšími modely, uvedenými na předchozích stránkách. Díky cenové dostupnosti však mohou být zajímavou volbou pro fotografy, kteří chtějí funkční, ale jednoduchý automatický přístroj a nechťejí se zabývat různými nastaveními. Zejména za dobrých světelných podmínek můžete těmito fotoaparáty pořídit pěkné snímky, a navíc je tu přece jen několik zajímavých funkcí, které byste u levného digitálního přístroje nečekali.

Oba tyto fotoaparáty ukládají data do vestavěné paměti o kapacitě 16 MB, ale umožňují použít také paměťovou kartu, a to typ SD (Secure Digital). Oba dokážou kromě statických snímků zaznamenat i krátké ozvučené video a po připojení k počítači (prostřednictvím rozhraní USB) je můžete použít jako kamerku například pro videokonference.

Aiptek SlimCam 3200

Tento malý (88 × 39 × 32 mm) a lehký (110 g včetně dvou „mikrotužkových“ AAA baterií) fotoaparát vám nebude překážet ani v kapse, ani jako přívěsek na krku. Snímač CMOS s rozlišením dva megapixely nabízí obraz o velikosti 1600 × 1200 bodů, můžete však využít hardwarovou interpolaci a zvýšit rozlišení ukládaných snímků na 2048 × 1536 bodů. Pevný objektiv s pevnou clonou 3,0 odpovídá ohniskové vzdálenosti 43 mm u kinofilmových fotoaparátů a je pevně

Aiptek SlimCam 3200

4277 Kč

Poskytl: ProCA, s. r. o.
www.proca.cz

- + obrazové efekty
- + malá hmotnost a rozměry
- nemá optický hledáček
- při prohlížení nelze snímky zvětšovat
- nemá výstup na TV
- displej neukazuje zbývající kapacitu paměti

TwinGate MagicShot 6630

4990 Kč

Poskytl: Smart-Batteries, z.s.
www.digimat.cz

- + české menu
- + má výstup na TV
- + funkce doostření
- nešikovný zoom při prohlížení snímků
- dlouho ukládá snímky do paměti

ně zaostřen od 60 cm do nekonečna. Pokud jej přepnete (posunutím přepínače na boku přístroje) do makrorežimu, zaostří na vzdálenost 30 až 60 cm.

Přístroj je vybaven bleskem a barevným LCD displejem (o úhlopříčce 3,6 cm), ale nemá optický hledáček. Z užitečných funkcí vyjmenujme např. nastavení bílé barvy, úpravu expozice při protisvětle a možnost uložit snímky v šedých či hnědých odstínech. Chybí tu možnost zvětšit snímek při prohlížení na displeji a také možnost připojit fotoaparát k televizoru. Škoda je také, že displej při fotografování ukazuje počet uložených snímků, ale nikoli počet snímků, které se do paměti ještě vejdou. Naopak kladem je velmi jednoduché ovládání a přehledné menu a potěší také malý stolní stativ, který najdete v krabici.

TwinGate MagicShot 6630

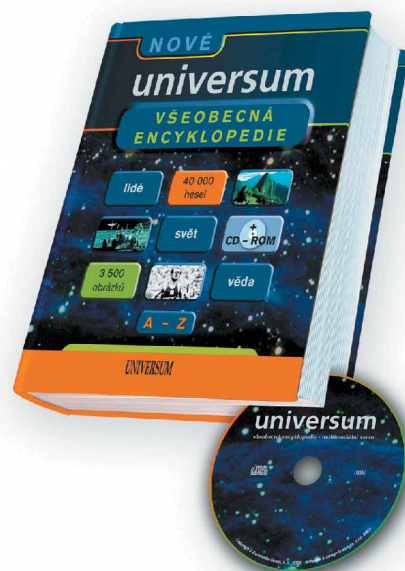
Tento fotoaparát je o něco větší (95 × 58 × 35 mm) a těžší (160 g včetně dvou tužkových baterií). Zaujme nápisem „6,6 Megapixels“ a skutečně ukládá snímky v maximálním rozlišení 2976 × 2232 bodů. Stejně jako u předchozího modelu však jde o interpolované obrázky, jež pocházejí z 3,2 megapixelového snímače (ten má 2048 × 1536 pixelů). Zvětšený snímek sice neobsahuje více detailů než snímek uložený v rozlišení snímače, ale vypadá o něco lépe. Bohužel zabírá více prostoru v paměti a také se do ní déle ukládá. Po pořízení snímku v nejvyšším rozlišení je přístroj na sedmáct sekund nepoužitelný. A fotografujete-li v místnosti nebo za šera, musíte po této době ještě počkat na nabití blesku, takže další snímek lze pořídit téměř až po půl minutě, a to není příliš operativní. Na rozdíl od Aipteku sice máte možnost zvětšit snímek při prohlížení na monitoru, ale tato funkce se ovládá poněkud nepohodlně prostřednictvím menu.

Objektiv je také pevný (clona 3,0), ohnisková vzdálenost odpovídá 50 mm objektivům kinofilmových fotoaparátů. Přepínačem můžete zvolit jeden ze tří režimů ostření: makro (20 cm), portrét (60 – 130 cm) a krajina (130 cm až nekonečno). K pokročilým funkcím přístroje patří režimy korekce expozice, vyvážení bílé barvy, doostření snímku (tři úrovně) či sekvenčního snímání (pět snímků za sebou na jeden stisk spouště). České uživatele jistě potěší menu přeložené do češtiny, což je ojedinělé.

-ihe, -mse

Praktický pomocník a rádce

Tip
počítač
pro každého
23/2003

Často hledáte pomoc, když něco nevíte? Pokud zrovna nemáte po ruce internet, pak je tu zdatný pomocník – Nové Universum A-Z. A to hned dvakrát. Jak to? Čtěte dál.

Vše v jedné knize

Nové Universum A-Z (všeobecná encyklopedie s podtitulem Lidé, svět, věda) navazuje na úspěšnou desetidílnou (135 000 hesel, 20 000 obrázků) a následně i čtyřdílnou knižní verzi (40 000 hesel a 8000 obrázků) všeobecné encyklopedie a na její elektronickou variantu Universum 3 na dvou CD-ROM (140 000 hesel a 10 000 obrázků). I když se jedná „jen“ o jednosvazkové dílo, není to důkaz o tom, že vydavateli, kterým je Euromedia Group, dochází dech. Spíš naopak – vydavatel ukazuje, že se svými aktivitami stále víc přibližuje nejširšímu okruhu potenciálních uživatelů. A dostupnost spočívá nejen ve výhodné ceně, ale také v možnostech nabídky informací.

Jestliže desetidílná verze svým obsahem ještě hodně odpovídala německému vzoru,

hodnou hmotnost přes 5 kg, je malý a nenápadný CD-ROM. Ten se pro mnoho uživatelů stane jistě ještě cennějším informačním zdrojem než krásná kniha. Obsahuje totiž nejen kompletní (a dokonce ještě aktuálnější) informace z tištěné verze, ale také něco navíc. Vše je dostupné prostřednictvím jednoduchého ovládacího menu. Pomocí něj lze k uloženým informacím přistupovat způsobem podobným „listování“ a rejstříkovému vyhledávání v knize a také využívat padesát tisíc připravených hypertextových vazeb a účinný systém rychlého vyhledávání jak v názvech, tak i v popisích hesel. Ty ukazují dokonce nejen to, které další heslo souvisí s heslem aktuálním, ale také to, od-

nabídnout uživateli maximálně praktický zdroj základních a aktuálních informací z okolního světa. Najdete zde tedy nejen údaje z historie, zeměpisu, přírody, techniky, ale také základní informace o slavných lidech, úspěších lidské činnosti, kultuře, spor-

tu apod. To vše samozřejmě s důrazem na české reálie a současnou informační potřebu nejširší uživatelské veřejnosti. Výklad hesel je stručný, grafické uspořádání a podpora barevného či jiného vyjádření doplňkových informací (včetně používání zkratk) je účelně podřízena encyklopedickému prostředí. Je to praktická (až na svoji hmotnost) kniha, určená k uložení na stálém místě (těžko ji někdo bude nosit stále s sebou) a k rychlé orientaci při hledání odpovědi na jednoduchý dotaz.

V počítači je vždy po ruce

Naopak elektronická verze je ideální pro plnou instalaci na váš počítač (zabere necelých 250 MB prostoru na pevném disku) – k jejímu využívání nepotřebujete mít v mechanice počítače vložen CD-ROM. Zejména majitelům notebooků se tak nabízí možnost nosit vše s sebou a být kdykoliv v obraze.

Kromě jednosvazkového vydání vychází i aktualizovaná elektronická verze s názvem Universum 3.1. Registrovaní uživatelé předchozí verze Universum 3 ji mohou získat zdarma, ostatní zájemci za 1990 Kč.

Pokud hledáte praktický zdroj všeobecných informací, je Nové Universum A-Z v současné době to nejvhodnější, co vám náš trh může nabídnout. A my jen dodáváme, že s výhodným poměrem cena/výkon (užitek). A to si jistě zaslouží i naše ocenění.

Milan Pola

Textové informace jsou vhodně doplněny obrázky.

novou, jednosvazkovou verzi z převážné většiny sestavily čtyři stovky našich předních odborníků z mnoha oborů a profesí. Jen jejich jmenný výčet zabírá celou jednu stranu knihy; je také třeba připomenout, že tisíce hodin bylo třeba věnovat pečlivému vybírání, popisování a cizelování obsahu 40 000 hesel, která doplňuje 3500 obrázků, map, schémat a tabulek.

Na CD-ROM ještě více

Nedílnou součástí knihy, která má 1300 stran velkého formátu 23 × 28 cm a úcty-

Listování rejstříkem hesel vás rychle dovede k cíli.

kud je na toto heslo ukazováno. A to ještě není vše. Program umožňuje používat záložky a další pomocné služby a autoři nabízejí, že pomocí internetu budou CD-ROM verzi čtvrtletně aktualizovat (obdobně jako to už nyní dělají u stávající CD verze nazvané Universum 3). Budete tak mít k dispozici stále aktuální informace, což u knižní podoby lze zajistit velmi obtížně.

Stručně, česky, aktuálně

Při koncipování jednodílné encyklopedie zvolili autoři jako hlavní cíl svého snažení

Hudba až do domu

Na osm výherců čekají ceny od společnosti ProCA. Jde o hi-fi věž, o dvě přenosná rádia značky Maxton a o pět balíčků disků CD-R téže značky.

Spoločnosť ProCA, spol. s r. o., je distributorem výpočetní techniky, výrobce a distributorem počítačů

Brave a Tesco a notebooků Brave, distributorem spotřební elektroniky Maxton a poskytovatelem služeb. Spotřební elektronika Maxton znamená (dokončení v tajence).

ProCA, spol. s r. o.

V Lužích 818

142 00 Praha 4

Tel.: 234 646 777

Fax: 234 646 120

E-mail: info@proca.cz

www.proca.cz

www.maxton.cz

Onešní otázka:

Které z těchto výrobků nenajdete v portfoliu produktů značky Maxton?

- a) CD-R média, b) domácí kino,
c) monitory, d) autorádia.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději do **5. ledna 2004** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **PROCA** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka23@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 2/2004**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru:

VOGEL PK23*Text tajenky*odpoved na otazku*Jan Novak Vinohradska52 15000 Praha5

Slovo VOGEL oddělte od příznaku PK23 mezerou. Příznak PK23, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470**.

POMŮCKY: OKI, PIPA, SADOR	RUSKÝ A SRBSKÝ NÁZEV ČEPICE	JEDNA Z HUDEBNÍCH STUPNIC	NEPŘETRŽITÉ	TUBER-KULOZA (ZKRATKA)	FRANC. "ZLATO"	REČNÍK	NAŠE POLITICKÁ STRANA	JAPONSKÉ "SOU-OSTROVI"	PTÁK PŘÍBUZNÝ PĚNKAVĚ	PŘEMET	OHODNOTITI	ČLOVĚK S TELEPATICKÝMI SCHOPNOSTMI	TA	POKYNUTI
UČITEL														
3. DÍL TAJENKY							SPZ Kladna Části úst					4. DÍL TAJENKY		
ÚŘEDNÍ ZNAK NA DRAHÝCH KOVECH						MOTOCYKL. ZÁVOD (SLAPÁČKY) ZKRATKA VTERINÝ						ZNAČKA LYŽÍ		
LATINSKÝ "UMĚNÍ"					RUSKÝ "HLE"			AMERICKÝ PROZAIK				HAROLD LLOYD		
DUŽNATÝ PLOD	SLOVENSKÉ POHOŘÍ				DRUH PEPŘE			ZPĚVNÝ PTÁK S DLOUHÝM OCÁSKEM					ŽENSKÉ JMÉNO	AKSAMIT
NÁDOBA U STUDNY														
POČETNÍ JEDNOTKA														
STARÁ SOLM, SLABÍKA			1. DÍL TAJENKY		HVĚZDA V SOUVH. LABUTĚ									
BRITSKÝ POLARNÍK														
HROMADA														
STÁTEK BEZ LENNÍHO ZÁVAZKU														
STŘEDOVÁ ČÁRA	PÍSMENO REC, ABEC. PRAŠEK KVĚTŮ													
ZNAČKA NAŠICH DOUTNÍKŮ														
POTOMEK														
ARABSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO														

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 20/2003** zní: Autorem hororů je Stephen King (odpověď b).

Tajenka křížovky z **PPK č. 20/2003** zní: Naučíme vás rozumět a používat angličtinu.

Multimediální CD-ROM Langmaster English in Action - videokurzy se známými osobnostmi - od společnosti Langmaster vyhrávají: Vladimír Blahák z Uherského Brodu, Iveta Červinková z Pardubic, Marie Hudcová z Prahy 10, Hana Kubíková z Prahy 8, Luboš Malina z Tisu u Chotěboře, Jaromír Maší z České Lípy, Petra Misová z Plzně, Mirka Oppllová z Prahy 5, Luděk Pána z Jindřichova Hradce, Jindřich Paseka z Brna, Petr Rendla z Boru u Tachova, Jana Svobodová z Hradce Králové, Josef Švestka ze Suché Lozi, Karel Vrbka z Velkého Meziříčí a Věra Walterová z Borových Lad. Blahopřejeme!

Jak ušetřit místo na disku

Staré známé počítačové pravidlo zní, že je jedno, jak velký máte disk, stejně bude jednou zaplněn. Proto je dobré obsahem disku se čas od času probrat a zbytečné soubory buď smazat, nebo je zálohovat na nějaké médium.

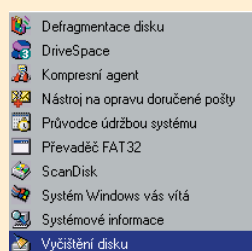
Získat určité místo na disku však lze, i když vy sami nebudete aktivně nic mazat. Používají se k tomu určité

nástroje, které jsou standardní součástí operačního systému Windows. Jelikož mezi našimi čtenáři je stále dost těch, kteří pou-

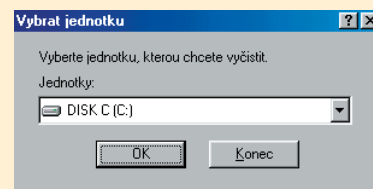
žívají operační systém Windows 98, náš popis se bude týkat právě tohoto operačního systému.

Kde najít nástroj Vyčištění disku

Klikněte na tlačítko **Start** v rohu obrazovky nebo stiskněte klávesu Windows. Z nabídky vyberte položku **Programy**, poté nabídku **Příslušenství** a nakonec nabídku **Systémové nástroje**. Zde již najdete nástroj **Vyčištění disku**. Zobrazí se okno **Vybrat jednotku**; v něm z rozbalovacího seznamu vyberte, který dostupný (připojený) disk chcete vyčistit. Poté klikněte na tlačítko **OK**. Tím spustíte proces, při kterém systém začne prohledávat váš disk a zjistí, kde lze ušpóřit místo.

Obr. 1. Z nabídky **Systémové nástroje** vyberte položku **Vyčištění disku**.

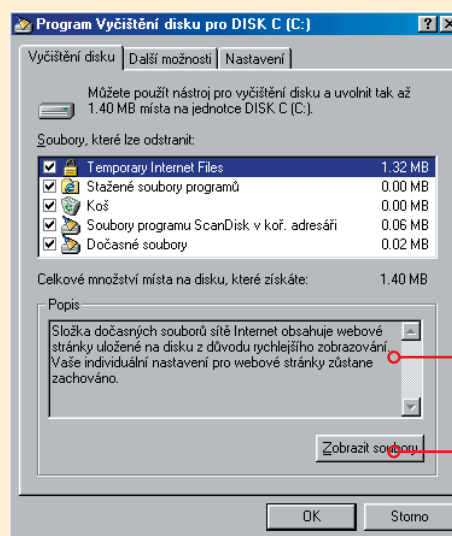
Obr. 2. Vyberte, který disk chcete vyčistit.

Vyčištění disku

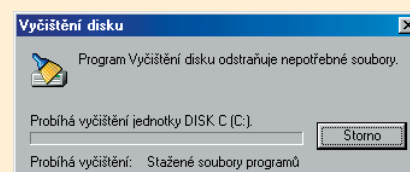
Tento proces může trvat různou dobu, podle velikosti disku. Nakonec se zobrazí okno **Program Vyčištění disku** s několika kartami. Na první kartě **Vyčištění disku** je v hlavním poli seznam kategorií souborů, které systém vyhledal a shledal jako zbytečné. Většinou jsou to tzv. Temporary Internet Files neboli dočasné soubory internetu. Jde o soubory s obsahem (text, grafika) internetových stránek, jež jste navštívili a které si systém uchovává, aby se stránky příště zobrazovaly rychleji. Dále to bývají různé dočasné soubory, které jsou ukládány některými programy nebo systémem Windows. Pokud kliknutím označíte některou z kategorií souborů, zobrazí se dole v políčku popis toho, co případně vymažete. U některých položek se v pravém dolním rohu karty zobrazí tlačítko **Zobrazit soubory**. Pokud na ně kliknete, otevře se další okno. Podobá se oknu *Tento počítač* a můžete si v něm prohlédnout všechny soubory, které daná položka obsahuje a které můžete

smazat. V hlavním políčku **Soubory, které lze odstranit** zjistíte také místo, které tyto soubory zabírají, a dole celkové místo, které získáte, pokud odstraníte všechny soubory

ve výběru. Označte tedy zaškrtnutím ty soubory, které chcete vymazat, a klikněte na tlačítko **OK**. Tím se začnou tyto soubory mazat – opět může jít o různě dlouhý proces.

Obr. 3. Označte zaškrtnutím kategorií souborů, které chcete odstranit.

Obr. 4. Mazání souborů může trvat různě dlouhou dobu. Buďte trpěliví a počkejte na dokončení operace.

Popis vybrané kategorie souborů.

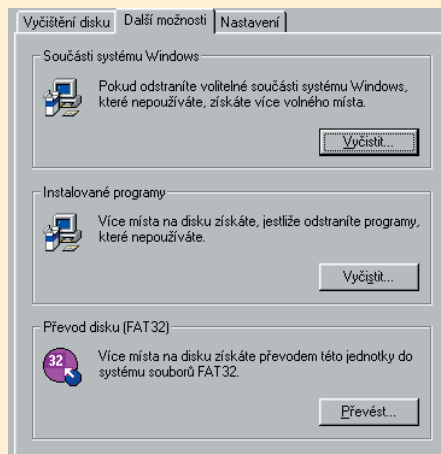
Kliknutím na toto tlačítko zobrazíte soubory vybrané skupiny.

Jak se zbavit nepotřebných součástí Windows

Je také možné, že na disku máte mnoho různých programů, které vůbec nevyužíváte, a zbytečně vám tedy zabírají místo. Mo-

hou to být programy, které jste si instalovali sami, nebo různé součásti operačního systému Windows. Obojí lze jednoduše odstranit.

Vraťte se zpátky do okna programu **Vyčištění disku**. Zde přepněte do karty **Další možnosti** a v části **Součásti systému Windows**

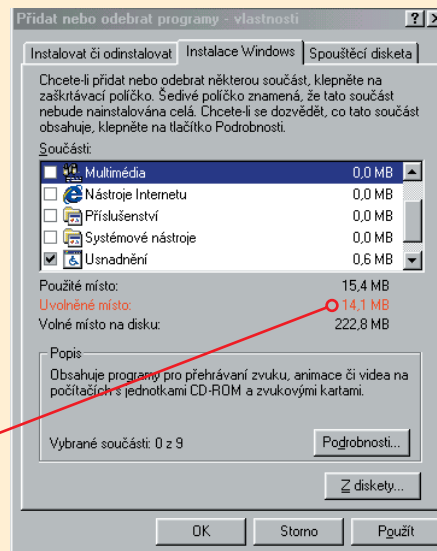
Obr. 5. Pro odstranění nepotřebných součástí systému Windows klikněte na tlačítko **Vyčistit**.

Podrobnosti

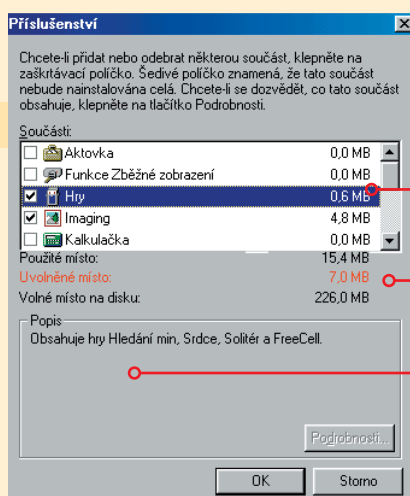
Kliknete-li na tlačítko **Podrobnosti**, zobrazí se další okno, kde se dozvíte, které další součásti vybraná položka obsahuje. Položka **Příslušenství** obsahuje například nástroje Aktivka, Hry nebo aplikaci Imaging pro úpravu obrázků. V tomto okně si tedy můžete přesněji vymezit, které součásti se mají odinstalovat, místo abyste odinstalovali celou skupinu určitých aplikací naráz. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**.

klikněte na tlačítko **Vyčistit**. Zobrazí se okénko **Přidat nebo odebrat programy – vlastnosti** s několika kartami. V tomto případě se v něm zobrazí karta **Instalace Windows**. Na ní najdete seznam veškerých součástí operačního systému a pod ním všechny informace o tom, kolik místa tyto programy zabírají a jak velký prostor by bylo možné ušetřit, kdybyste vybrané položky odstranili. V dolní části karty se zobrazí informace o odstraňované součásti a tlačítko **Podrobnosti**.

Informace o uvolněném místě.

Obr. 6. Seznam součástí systému Windows, které lze odinstalovat.

Obr. 7. Označte zaškrtnutím ty aplikace, které chcete odstranit.

Všechny součásti určité položky, v tomto případě položky Příslušenství.

Informace o uvolněném a použitém místě.

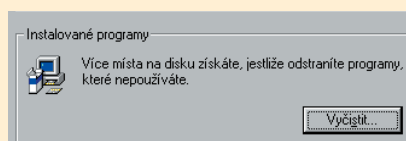
Popis označené součásti.

Zbytečné programy

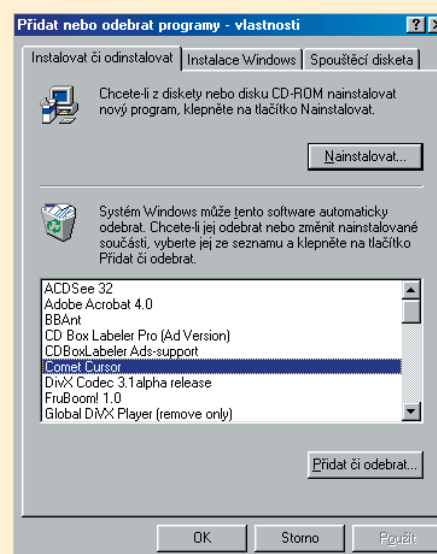
Pokud chcete odinstalovat nepotřebné programy, máte dvě možnosti. První způsob spočívá v tom, že na disku C ve složce Program Files (Programové soubory) vyhledáte složku s příslušným programem; ta obvykle obsahuje i program Uninstall, který je schopen program odinstalovat. My vám však doporučujeme druhý způsob: Použijte opět program Vyčištění disku. V okně tohoto programu přepněte do karty **Další možnosti** a v části **Instalované programy** klikněte na tlačítko **Vyčistit**. Otevře se okénko **Přidat nebo odebrat programy**, tentokrát otevřené na kartě **Instalovat či odinstalovat**. V jeho dolní části se zobrazí veškeré nainstalované programy, tedy i hry a veškeré jiné aplikace. Vyhledejte program, který chcete odinstalovat, označte jej a klikněte na tlačítko **Přidat či odebrat**. Tím se spustí odinstalační proces, který je u každého programu jiný. Někdy se spustí

program, který je podobný programu instalačnímu, a vy musíte několikrát kliknutím potvrdit, že si své rozhodnutí již nerozmyslíte a že program chcete opravdu odinstalovat. Někdy však k odinstalování programu dojde okamžitě a vy si toto rozhodnutí již nemůžete rozmyslet. Máte-li na ploše zástupce (ikonku) pro snadnější spuštění programu, musíte jej většinou ještě ručně smazat, protože tohoto zástupce se odinstalace netýká.

-mia

Obr. 8. Pro odinstalování nepotřebných programů klikněte na kartě **Další možnosti** na tlačítko **Vyčistit**.

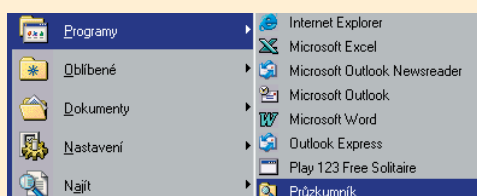
Obr. 9. Označte program, který chcete odinstalovat, a klikněte na tlačítko **Přidat či odebrat**.

Průzkumník vašeho počítače

V našem časopise jsme vám představili mnoho různých programů, které spadají do kategorie tzv. správců souborů, tedy programů, které mohou se soubory a složkami provádět různé operace, jako např. kopírování, mazání nebo přemísťování. Jak však se soubory a složkami pracovat na počítači, kde žádný správce souborů nainstalován není? V takovém případě lze využít standardní součást operačního systému Windows neboli program Průzkumník. Náš popis se bude týkat operačního systému Windows 98.

Kde ho najdete

Stiskněte klávesu Windows nebo klikněte na tlačítko Start v rohu obrazovky. V hlavní nabídce Windows, která se objeví, zvolte nabídku **Programy**, rozbalte ji a klikněte na položku **Průzkumník**. Tím se otevře okno **Prozkoumávání – Disk C:**. To však neznamená, že byste nemohli pracovat i s jinými dostupnými disky.

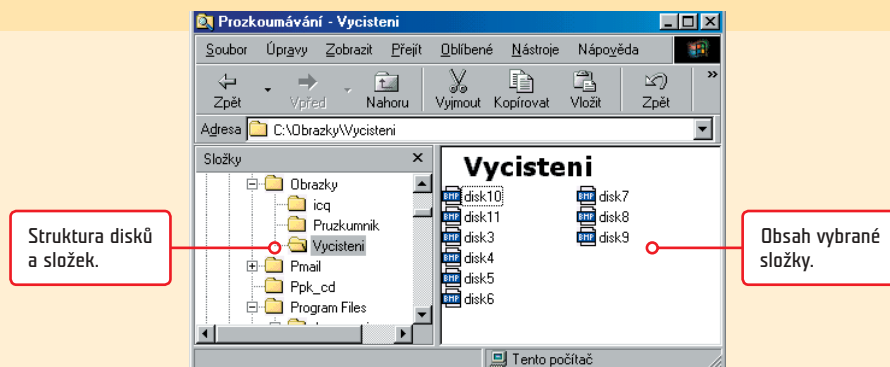

Z nabídky **Programy** vyberte položku **Průzkumník**.

Pro snadnější spuštění programu přesuňte se současně stisknutým pravým tlačítkem myši ikonu programu na plochu.

Program Průzkumník

Okno tohoto programu obsahuje hlavní nabídku a nástrojovou lištu a jeho hlavní pole je rozděleno do dvou částí. V levé části je zobrazena struktura disků, složek a podsložek, v pravé části je zobrazen obsah aktuální složky, tedy složky, na kterou jste klikli. Pokud je u názvu složky uvedeno znaménko plus, znamená to, že složka obsahuje další (vnořené) složky a můžete ji dále rozbalovat až po nejnižší úroveň.

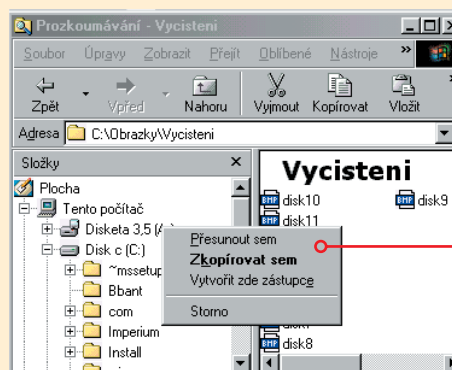

Kopírování a přesouvání přetažením

Chcete-li přemístit nebo kopírovat určitou složku nebo soubor, máte na výběr několik způsobů. Zcela jednoduše lze objekt přemístit pouhým přetažením. Tento objekt vyhledejte, zobrazte jej v pravé části okna a klikněte na něj. Chcete-li naráz kopírovat či přesouvat více objektů, vyberte je tak, že na ně postupně kliknete myší při současně stisknuté klávese **Shift** (pro výběr objektů sousedících) nebo klávese **Ctrl** (pro výběr objektů nesousedících). Vybírat lze současně pouze objekty z jedné podsložky. Poté se současně stisknutým **pravým** tlačítkem myši přetáhněte objekt na požadované místo do levé části okna se zobrazenou strukturou ad-

resářů. Tlačítko myši uvolněte. Zobrazí se nabídka, kde jste dotázáni, zda si přejete objekt

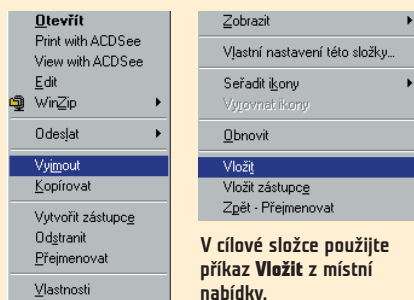
přesunout, nebo zkopírovat, anebo zda chcete vytvořit zástupce (pro snadnější spuštění).

Soubor nebo složku přetáhněte se současně stisknutým **pravým** tlačítkem myši do vybrané složky.

Místní nabídka

Při práci se složkou a soubory lze využít také místní nabídku. Objekt (soubor nebo složku nebo více objektů zároveň), se kterým chcete pracovat, vyhledejte v pravé části okna a klikněte na něj pravým tlačítkem myši. Zobrazí se místní nabídka, ve které si můžete vybrat, zda chcete soubor přesunout (příkaz **Vyjmout**), nebo kopírovat (příkaz **Kopírovat**). Poté v pravé části okna zobrazte cílovou složku, kam chcete objekt přesunout nebo kopírovat. Klikněte do ní pravým tlačítkem

Z místní nabídky vyberte, zda se má objekt přesunout, nebo zkopírovat.

myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Vložit**. Pomocí místní nabídky lze soubor také odstranit nebo přejmenovat. Po volbě příkazu **Přejmenovat** se aktivuje řádek s názvem souboru či složky a vy do něj můžete vepsat nový název. Potřebujete-li vytvořit novou podsložku, klikněte do nadřazené složky pravým tlačítkem myši, z místní nabídky vyberte položku **Nový objekt** a z podnabídky pak položku **Složka**. Tím se vytvoří nový řádek, do kterého vepíšete název nové složky.

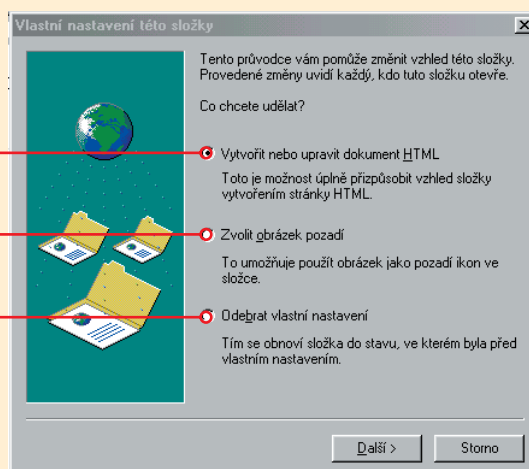
Zobrazení složky

To, jak se bude určitá složka zobrazovat, lze také do jisté míry nastavit. Klikněte do této složky pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte položku **Vlastní nastavení této složky**. Otevře se stejnojmenné okno, ve kterém jsou vám nabízeny tři možnosti. Pokud vyberete první možnost **Vytvořit nebo upravit dokument HTML**, otevře se v poznámkovém bloku (notepadu) dokument, který obsahuje strukturu dokumentu HTML. Okno programu Průzkumník je totiž vlastně dokument HTML jako každý jiný na internetu, a lze jej tedy upravit stejně jako internetovou stránku. To je však poněkud náročnější a je nutné dobře znát příkazy jazyka HTML. Pro-

to se budeme věnovat druhé možnosti, tzn. tomu, jak na pozadí obsahu složky vložit obrazy a jak změnit písmo ve složce. Pomocí třetí možnosti **Odebrat**

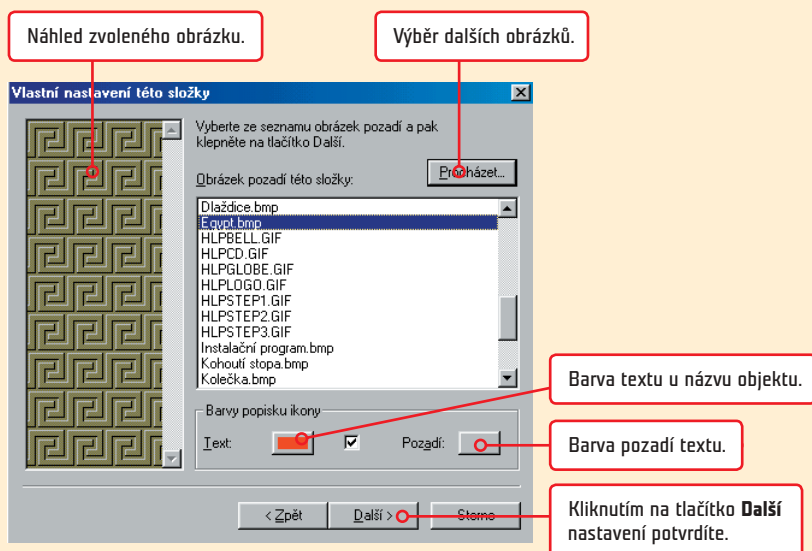
vlastní nastavení se vrátíte ke standardnímu nastavení vzhledu složky.

- Otevření dokumentu HTML v poznámkovém bloku.
- Vložení obrázku na pozadí složky.
- Návrat zpět ke standardnímu vzhledu.

Obrázek na pozadí

Z nabídky **Zvolit obrázek na pozadí** vyberte druhou možnost a klikněte na tlačítko **Další**. Tím se přesunete do okna, v jehož pravé části je seznam obrázků a vlevo náhled obrázku vybraného. Pokud chcete vybrat obrázek z jiné složky, klikněte na tlačítko **Procházet**. Otevře se okénko **Procházet**, v němž můžete obrázek vyhledat. Obrázky přitom mohou být pouze ve formátu BMP, JPG nebo GIF. Kliknutím na tlačítko **Otevřít** se vrátíte zpátky do okna **Vlastní nastavení této složky**. Zde si lze ještě nastavit barvu písma u názvů těchto objektů, které daná složka obsahuje, a také barvu pozadí textu. Klikněte na tlačítko s barvou u dané položky. Poté klikněte na tlačítko **Další** a v dalším okně na tlačítko **Dokončit**.

Oblíbené položky

Chcete-li mít k některým souborům rychlý přístup, můžete je začlenit do tzv. oblíbených položek, stejně jako internetové stránky např. v programu Internet Explorer. Postup je stejný jako v tomto programu.

V pravém okně si zobrazte složku, kterou chcete mezi oblíbené položky zařadit, a z nabídky **Oblíbené** vyberte příkaz **Přidat k oblíbeným položkám**. Otevře se okénko. Nejprve do něj vepíšete název zvolené položky a dále zvolte, kam se má odkaz umístit – to v přípa-

dě, že v oblíbených položkách nějaké složky již existují. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**. Pokud někdy příště budete chtít tuto složku otevřít, stačí vybrat z nabídky **Oblíbené** příslušný odkaz.

-mia

Netradiční zdroje dat pro 602Tab

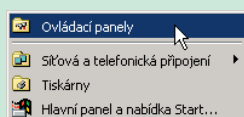

602Tab podporuje práci s rozhraním ODBC, což umožňuje využívat data pocházející z jakéhokoli datového zdroje ODBC jako data zdrojová. Ta se tak mohou snadno stát obsahem vašich tabulek, a tedy předmětem vašich výpočtů. Funkci načítání dat prostřednictvím rozhraní ODBC si předvedeme na importu databáze ve formátu dBASE do sešitu tabulkového procesoru.

Určení uživatelského zdroje dat

Nejprve je zapotřebí určit zdroj dat, ze kterého budete chtít údaje do sešitu 602Tab načíst.

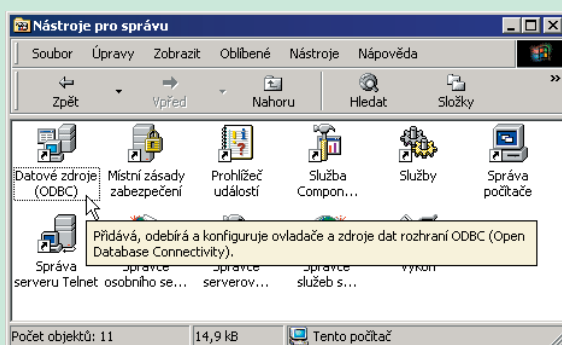
Klikněte na tlačítko **Start** a v rozvinuté nabídce místo obvyklého příkazu **Programy**

Obr. 1. Nejprve spusťte příkaz **Ovládací panely** z nabídky **Nastavení**.

Obr. 2. Ikonu **Nástroje pro správu** najdete ve složce **Ovládací panely**.

Obr. 3. V dialogovém okně **Nástroje pro správu** dvojitě klikněte na ikonu **Datové zdroje (ODBC)**.

klikněte na položku **Nastavení**. V následující podnabídce spusťte příkaz **Ovládací panely** (obr. 1).

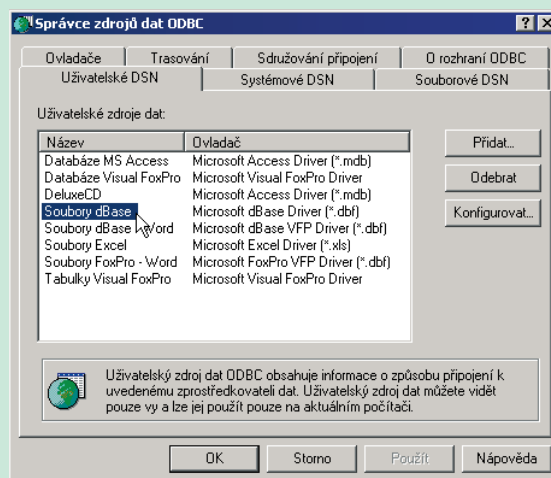
Ve složce **Ovládací panely** dvojitě klikněte na ikonu označenou jako **Nástroje pro správu** (obr. 2).

Otevře se složka s ikonami nástrojů pro správu počítače (obr. 3), mezi kterými najdete také ikonu **Datové zdroje (ODBC)**. Po dvojitě kliknutí na tuto ikonu se otevře dialogové okno **Správce zdrojů dat ODBC**. V něm otevřete

Datové zdroje ODBC (Open Database Connectivity)

umožňují přístup k datům z různých databázových systémů nezávisle na tom, který systém je „mateřský“ pro váš tabulkový program. Nejedná se v tomto případě o „obyčejný“ import obsahu souboru s daty se vším všudy, ale o řízené převzetí určitých položek z určitých záznamů podle vašeho výběru. Pokud chcete data takto využívat, je třeba použít programový mezipřevodník, takzvaný ovladač (podobně jako pro tisk je třeba mít ovladač pro konkrétní tiskárnu). Ovladače pro různé typy datových zdrojů jsou součástí Windows a úkolem dialogového okna **Správce zdrojů dat (ODBC)** je příslušný ovladač „probrat“ (zařadit do seznamu aktivních ovladačů) a nakonfigurovat.

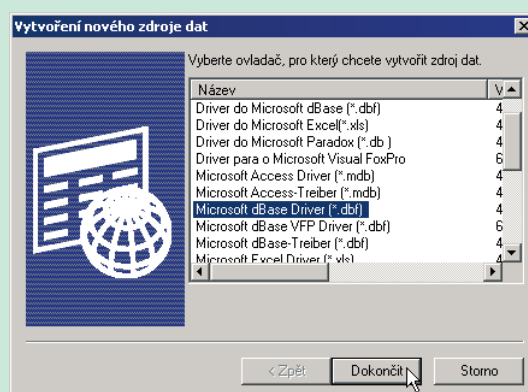
ku) kartu **Uživatelské DSN**. Na kartě vidíte zdroje existující a v dané chvíli přímo využitelné typy zdrojů dat, které můžete použít jako datový zdroj pro sešit 602Tab (obr. 4). V našem případě označte položku **Soubory dBase**.

Obr. 4. V dialogovém okně **Správce zdrojů dat ODBC** zvolte typ dat, která chcete načíst do tabulkového procesoru.

Jak nastavit nový zdroj dat

Jak vidíte z obrázku č. 4, ovladač pro zdroj dat z dBASE je v seznamu již zařazen. Co by však bylo třeba udělat, kdyby tam nebyl? Zkuste kliknout na tlačítko **Přidat** v pravé části dialogového okna. Otevře se dialogové okno **Vytvoření nového zdroje dat** (obr. 5), které obsahuje nabídku všech ovladačů, jež má váš operační systém potenciálně k dispozici. Vyberte si ten ovladač, který odpovídá typu zdrojových dat (v našem případě je to položka **Microsoft dBase Driver (*.dbf)**), a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Obr. 5. V dialogovém okně **Vytvoření nového zdroje dat** zvolte ovladač, který potřebujete, a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

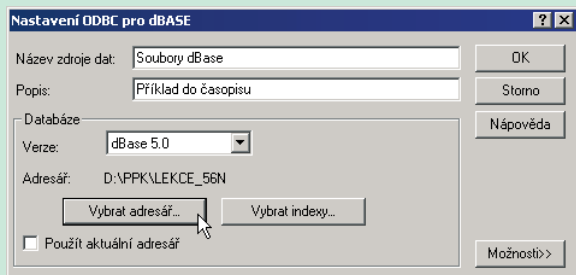
Výběr datového souboru

Jakmile je ovladač připraven, označte jej v dialogovém okně **Správce zdrojů dat ODBC** (obr. 4), a to v seznamu **Uživatelské zdroje dat**. Pak klikněte na tlačítko **Konfigurovat**. Otevře se dialogové okno **Nastavení ODBC pro dBASE** (obr. 6); vaším úkolem je určit adresář, v němž jsou uloženy datové soubory ve formátu DBF, které budete chtít používat. Vzhled a zastoupení ovládacích prvků v dia-

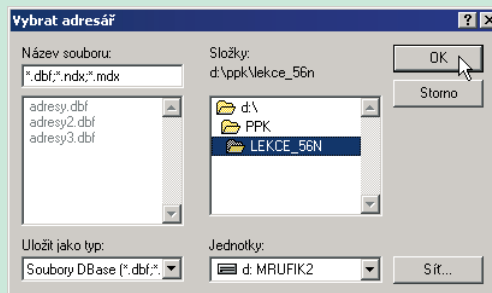
logovém okně se liší podle ovladačů pro konkrétní typy zdrojů dat.

Po kliknutí na tlačítko **Vybrat adresář** se otevře obvyklé systémové dialogové okno pro výběr disků a adresářů (obr. 7); vyberte potřebný adresář – v sekci **Název souboru** jsou položky s názvy vašich databázových souborů. Zbývá jen kliknout na tlačítko **OK** a stejnojmenným tlačítkem potvrdit i kon-

figurační nastavení v dialogovém okně **Nastavení ODBC pro dBASE**. Tím (pomineme-li různé možnosti dalších, v tomto případě ne zcela klíčových nastavení) je zdroj dat připraven. Budete-li používat více zdrojů (uložených v různých adresářích) stejného zdrojového typu dat (třeba dBASE), nezapomeňte si každý zdroj vhodně a jednoznačně pojmenovat v poli **Popis** (obr. 6).

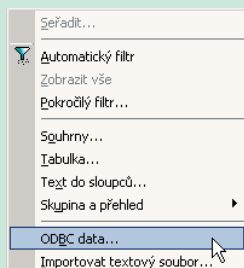
Obr. 6. Klikněte na tlačítko **Vybrat adresář**.

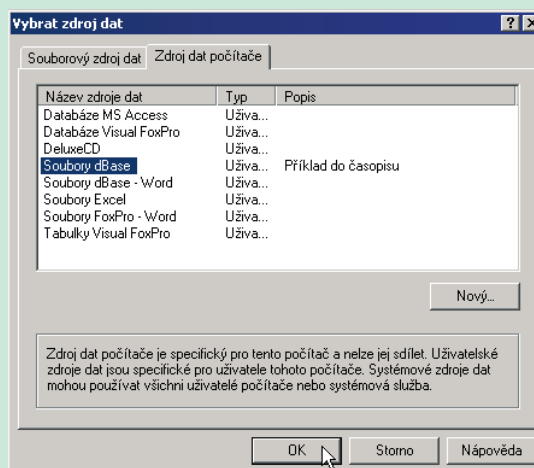
Obr. 7. V dialogovém okně **Vybrat adresář** nalistujte a zvolte adresář, ve kterém jsou uloženy potřebné zdroje dat.

Výběr zdroje dat pro import do 602Tab

Spusťte program 602Tab. Bude užitečné vyzkoušet si postup nejprve nanečisto, takže ani neotvírejte konkrétní sešit. V nabídce **Data** spusťte příkaz **ODBC data** (obr. 8).

Obr. 8. V programu 602Tab spusťte příkaz **ODBC data** z nabídky **Data**.

Otevře se dialogové okno **Vybrat zdroj dat** (obr. 9). Otevřete kartu **Zdroj dat počítače** a klikněte na položku **Soubory dBASE** doplněnou popisným jménem sady dat, se kterou chcete v 602Tab pracovat. Pak klikněte na tlačítko **OK**.

Obr. 9. V dialogovém okně **Vybrat zdroj dat** označte sadu dat, se kterou chcete v 602Tab pracovat. Pak klikněte na tlačítko **OK**.

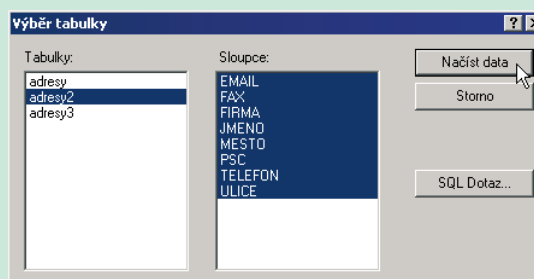
Výběr položek (sloupců)

V následujícím dialogovém okně **Výběr tabulky** (obr. 10) vidíte seznam všech datových sad (v našem případě souborů ve formátu DBF), jimiž vybraný zdroj dat disponuje.

Po označení souboru v sekci **Tabulky** se v sekci **Sloupce** otevře výčet názvů položek záznamu dané databáze. Všechny položky jsou označeny, tzn. připraveny k načtení. Pokud chcete využít jen některé z položek záznamů, klikněte do sekce **Sloupce**. Označení

všech položek se zruší a vy můžete jednotlivě vybrat jen ty, které budete potřebovat

– snadno to uděláte postupným klikáním myši při stisknuté klávese **Ctrl**.

Obr. 10. V dialogovém okně **Výběr tabulky** vyberte ze seznamu vlevo tabulku a ze seznamu vpravo ty položky, které chcete načíst do sešitu.

Načtení vybraných dat do sešitu

A dostáváme se k cíli své činnosti. Po kliknutí na tlačítko **Načíst data** se obsah databáze importuje do sešitu. Levý horní roh nové tabulky bude na aktuální pozici ukazatele na aktuálním listu (obr. 11).

Jiří Lapáček

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	JMENO	FIRMA	EMAIL	FAX	TELEFON	ULICE	MESTO	PSC
2								
3	Ing. Vende	Výkrmny f	pupu@pipi	25836914	25836915	U dvou kv	Slepičí Lh	123 45
4	RNDr. Joe	Překlady s	jnenovak@	45632147	45632152	Anglická 1	Praha 2	234 56
5	Ing. Emilie	Služby ob	mufmut@t	78965423	78965421	Ptačin 55	Brandýs n	345 67
6	Pikoslav K	Tiskový ml	krafal@plk	74025833	74025000	Plk Street	Blbákov	456 78
7	Kleopatra	Top Model	vizuna@bu	25642563	25642564	Rachytick	Kostitřaso	567 89
8	JUDr. Perr	Soukromý	mejsn@gs	22023011	22023015	U Sing Sir	Ábelské	678 90

Obr. 11. Takto vypadá výsledná tabulka po načtení dat do sešitu.

Vkládání dokumentů do archivu

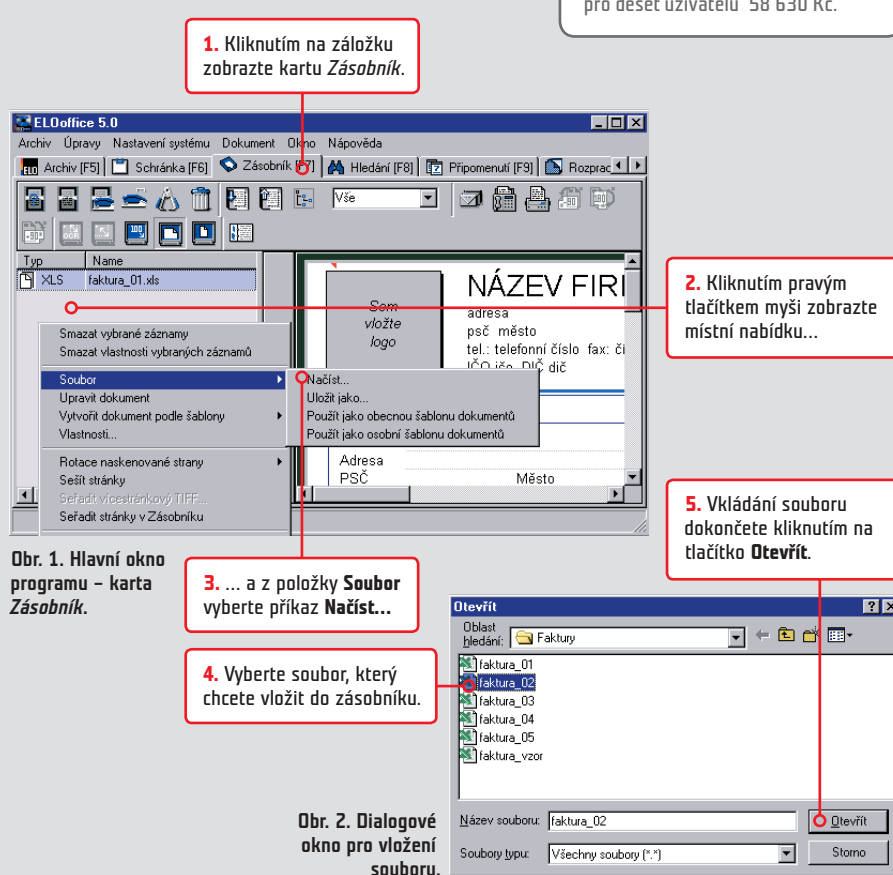
Jestliže máte ve svém počítači již vytvořeny dokumenty a chcete si je lépe uspořádat, můžete tak učinit například pomocí programu **ELOoffice**. Jak takové dokumenty vložit do archivu, to vám ukážeme v tomto článku.

Vkládání již existujících dokumentů prostřednictvím zásobníku

Dokumenty lze do zásobníku dostat dvěma způsoby: jednak můžete soubory přetáhnout z průzkumníka Windows, jednak je může **ELOoffice** načíst.

Při vkládání dokumentu pomocí průzkumníka Windows postupujte následovně: Klikněte na záložku karty **Zásobník**, spusťte průzkumníka Windows a vyhledejte v něm soubory dokumentů, které chcete archivovat. Nyní uchopte soubor myší a přetáhněte jej nad okno **ELOoffice**, kde je aktivována karta **Zásobník**. Soubor bude v zásobníku zařazen pod svým názvem, nikoliv pod kódovým označením, jako je tomu při skenování.

Při vkládání dokumentu s využitím funkce pro načtení souborů postupujte následovně: Klikněte na záložku karty **Zásobník** (obr. 1). Kliknutím pravým tlačítkem myši zobrazte místní nabídku a z položky **Soubor** vyberte příkaz **Načíst...**. Objeví se standardní okno Windows pro otevírání souborů. Najděte požadovaný soubor a klikněte na tlačítko **Otevřít** (obr. 2). Dokument se zařadí do zásobníku a jeho obsah se zobrazí v pravé části karty **Zásobník**.

Obr. 1. Hlavní okno programu – karta **Zásobník**.

Obr. 2. Dialogové okno pro vložení souboru.

Vkládání již existujících dokumentů přímo na určité místo archivu

Dokument vložte do archivu následujícím postupem: Klikněte na záložku karty **Archiv**. Nalistujte v archivu záložku, do které chcete dokument zařadit. Spusťte průzkumníka Windows a nalezněte soubory, které chcete do vybraného místa archivu zařadit. Nyní uchopte soubor myší a přetáhněte jej nad

okno **ELOoffice**. Jakmile tlačítko myši uvolníte, objeví se okno vlastností dokumentu. (**Upozornění:** Okno vlastností dokumentu může zůstat schováno pod oknem průzkumníka!) Ze seznamu v levé části okna vyberte evidenční kartu, se kterou chcete dokument zařadit, a vyplňte textová pole na kartě **Zá-**

kladní. Na kartě **Poznámka** můžete vložit komentář k dokumentu a na kartě **Možnosti** můžete nastavit barvu, přístupová práva a ostatní vlastnosti dokumentu. Máte-li vše nastaveno, dokument zařadíte kliknutím na tlačítko **OK**; akci můžete zrušit kliknutím na tlačítko **Storno**.

Zařazování dokumentů ze zásobníku do archivu

Nové dokumenty, ať už jde o dokumenty naskenované, nebo nově vkládané, se nejprve ukládají do zásobníku; zde nejsou nijak uspořádány a většinou nemají přiřazený evidenční

číslík. Aby manipulace a vyhledávání dokumentů byly efektivní, je třeba dokumenty ze zásobníku zařadit do archivu. **ELOoffice** nabízí několik různých způsobů zařazování,

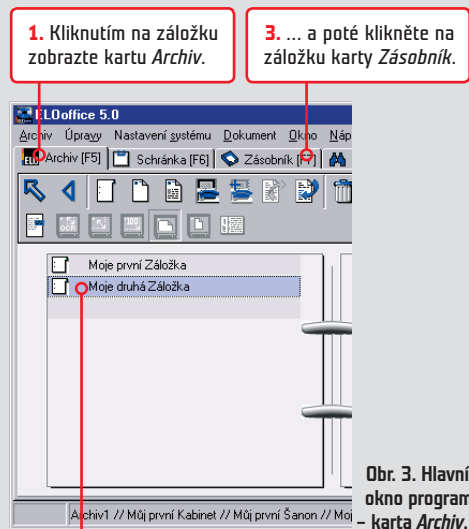
jejichž správnou volbou můžete celý archivovací proces přizpůsobit vlastním potřebám a požadavkům.

Přímé zařazení dokumentu do archivu

Tímto způsobem je možné zařadit dokument na libovolné místo archivu. Nalistujte v archivu záložku, do které chcete dokument zařadit, a poté klikněte na záložku karty **Zásobník** (obr. 3). Ze seznamu vyberte dokument, který chcete zařadit. V místní nabídce dokumentu zvolte příkaz **Zařadit do nalistované Záložky** (obr. 4). Objeví se okno vlastností zařazovaného dokumentu. Ze seznamu v levé části okna vyberte evidenční kartu, se kterou chcete dokument zařadit, a vyplňte ji. Nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK** nebo **Použít**

(obr. 5). Záznam bude zařazen do záložky, kterou jste vybrali na kartě **Archiv**. Nyní kliknutím

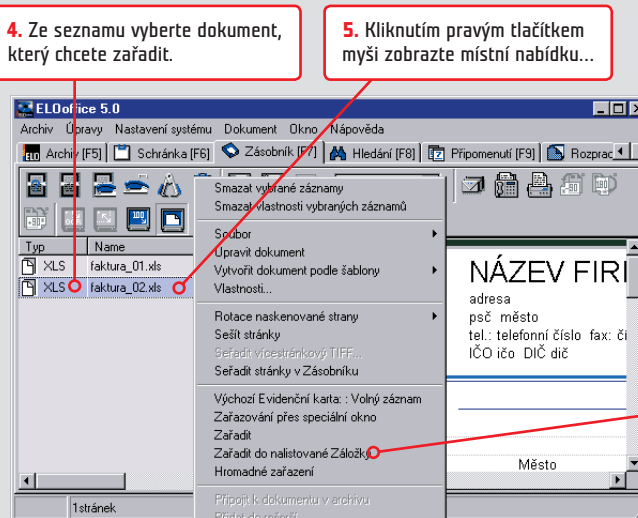
na záložku karty **Archiv** můžete zkontrolovat, zda se dokument zařadil na správné místo.

1. Kliknutím na záložku zobrazíte kartu **Archiv**.

3. ... a poté klikněte na záložku karty **Zásobník**.

Obr. 3. Hlavní okno programu – karta **Archiv**.

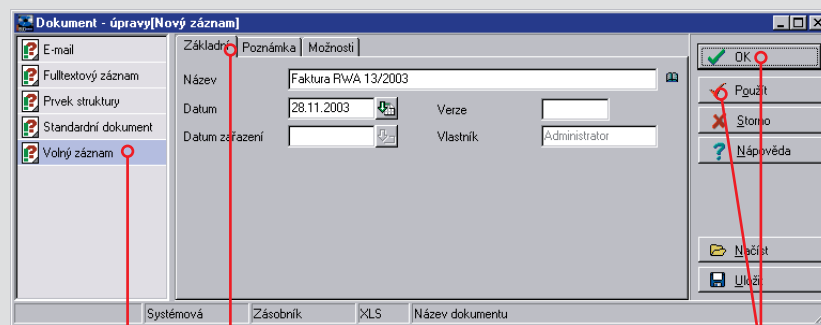

4. Ze seznamu vyberte dokument, který chcete zařadit.

5. Kliknutím pravým tlačítkem myši zobrazíte místní nabídku...

6. ... a vyberte příkaz **Zařadit do nalistované Záložky**.

Obr. 4. Hlavní okno programu – karta **Zásobník**.

Obr. 5. Dialogové okno **Dokument - úpravy**.

2. Nalistujte v archivu záložku, do které chcete dokument zařadit...

7. Ze seznamu vyberte evidenční kartu, se kterou chcete dokument zařadit.

8. Na kartě **Základní** vyplňte kolonky, které považujete za důležité.

9. Nastavení potvrďte kliknutím na tlačítko **OK** nebo **Použít**.

Zařazování dokumentu tažením myši

ELOoffice umožňuje otevřít dvě hlavní okna programu současně. Druhé okno otevřete pomocí příkazu **Další okno** z nabídky příkazů **Okno**. Díky tomu můžete v jednom okně procházet archivem a ve druhém okně může být zobrazen obsah zásobníku. Lze tak dokumenty pomocí myši přetahovat ze zásobníku přímo do archivu, nebo naopak. Stačí dokument uchopit myší a přetáhnout ho tam, kam jej chcete přemístit.

Postup zařazení dokumentu je následující: Klikněte na záložku karty **Zásobník** a z nabídky **Okno** vyberte příkaz **Další okno** (nebo příkaz **Vedle sebe** nebo **Nad sebou**). Otevře se další okno ELOoffice. V druhém okně klikněte na záložku karty **Archiv** a nalistujte záložku, do které chcete dokument ze zásobníku zařadit. Pomocí myši dokument přetáhněte ze zásobníku do příslušné záložky archivu.

Je třeba mířit přesně na název záložky, do které chcete dokument zařadit. Pokud dokument nemá určeny vlastnosti, objeví se okno vlastností dokumentu. Ze seznamu v levé části okna vyberte evidenční kartu, se kterou chcete dokument zařadit, a vyplňte ji. Nastavení potvrďte tlačítkem **OK** nebo **Použít**. Záznam bude zařazen do záložky, kterou jste vybrali tažením myši.

Hromadné zařazování dokumentů do archivu

Tento způsob je vhodný v případě, že potřebujete zařadit větší množství příbuzných dokumentů do jedné záložky. Takto zařazené dokumenty budou mít identické vlastnosti, budou se lišit jen názvem.

Aby bylo možné dokumenty zařadit se zadanými vlastnostmi, nesmí je mít dokumenty již předem přiřazené. Pokud k některým dokumentům, které chcete zařadit, vlastnosti přiřazené jsou, musíte je nejprve smazat. V místní nabídce dokumentu zvolte příkaz **Smazat vlastnosti vybraných záznamů**.

Postup při hromadném zařazování je následující: V archivu nalistujte záložku, do které chcete dokumenty zařadit, a poté klikněte na záložku karty **Zásobník**. Vyberte všechny dokumenty, které chcete hromadně zařadit. (Pokud jsou dokumenty za sebou, klikněte na první dokument, držte klávesu **Shift** a klikněte na poslední dokument. Pokud jsou dokumenty po zásobníku „rozházeny“, držte klávesu **Ctrl** a postupně klikejte na dokumenty, které chcete zařadit.) V místní nabídce do-

kumentu zvolte příkaz **Hromadné zařazení**. Otevře se dialogové okno **Dokument - úpravy**. Na kartě **Základní** vyplňte kolonky, které považujete za důležité. V levé části okna můžete změnit evidenční kartu, na kartě **Možnosti** můžete nastavit přístupová práva, barvu nebo to, zda se mají dokumenty zařadit jako fulltext. Pro všechny vybrané dokumenty budou použity tytéž vlastnosti. Nastavení potvrďte tlačítkem **OK** nebo **Použít**.

-vrba

Avant Browser

– brouzdání jedna radost

Nebaví vás již váš starý prohlížeč internetových stránek? Chcete změnu? Vyzkoušejte Avant Browser! Tento program je nadstavbou nejrozšířenějšího prohlížeče Internet Explorer a nabízí mnoho rozšiřujících funkcí. Některé z jeho předností vám představíme v tomto článku.

Program najdete na
PPK CD 23/2003

Hlavní okno programu

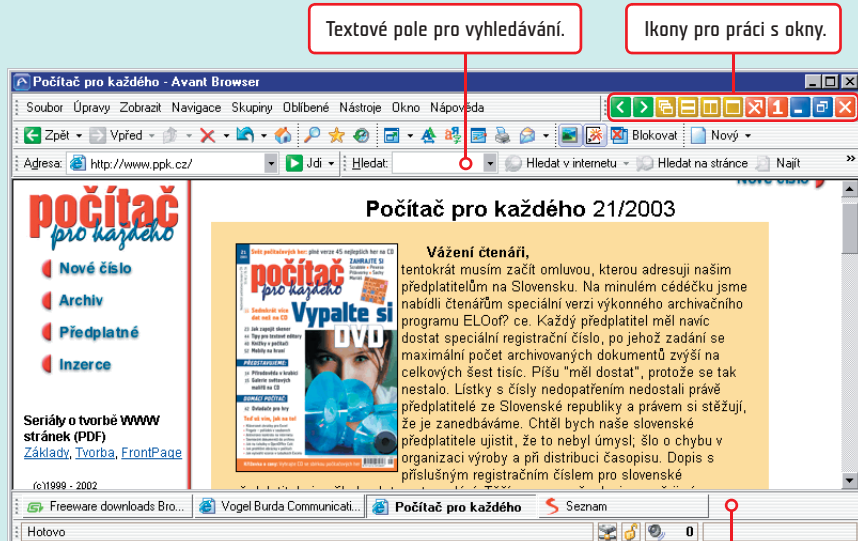
Instalace programu je velmi snadná, stačí jen postupovat podle doporučení průvodce instalací, a program máte během chvilky nainstalován ve svém počítači.

Hlavní okno programu se již na první pohled liší od klasického vzhledu Internet Exploreru (IE). Uživatelské rozhraní programu je typu MDI (Multiple Document Interface), což znamená, že umožňuje otevřít více oken současně v hlavním okně programu (obr. 1).

Nová okna lze otevírat hned několika způsoby: například pomocí příkazu z nabídky *Soubor*, prostřednictvím tlačítka a rozbalovacího seznamu **Nový** na panelu nástrojů *Standardní tlačítka* (obr. 2) a pomocí klávesové zkratky **Ctrl+N**. Při otvírání nového okna pomocí nabídky nebo tlačítka na panelu nástrojů můžete zvolit, zda chcete, aby byla v novém okně zobrazena stránka prázdná, aktuální, nebo domovská. Další výhodou při práci s více okny

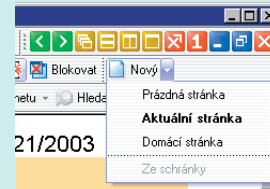
poskytují ikony v pravém horním rohu každého okna (obr. 3). Ve srovnání s IE je práce s více okny výrazně rychlejší a pohodlnější.

Hlavní okno programu obsahuje textové pole, které je určeno pro zadání hledaného textu a které je umístěno na panelu nástrojů *Vyhledávání*. Hledaný text můžete vyhledat nejen na zobrazené stránce, ale také v prostředí internetu pomocí vyhledávacího stroje *Google*.

Obr. 1. Hlavní okno programu Avant Browser.

Panel se záložkami otevřených oken.

Obr. 2. Rozbalovací seznam **Nový**.

Obr. 3. Ikony pro práci s okny.

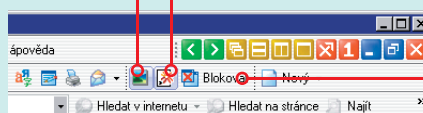
1. Zobrazení předchozího okna.
2. Zobrazení následujícího okna.
3. Zarovnání všech oken do kaskády.
4. Zarovnání všech oken horizontálně.
5. Zarovnání všech oken vertikálně.
6. Maximalizovat všechna okna.
7. Zavřít všechna okna.
8. Zavřít všechna okna kromě aktuálního.

Zabezpečení prohlížeče

Prohlížeč obsahuje zabudovaný nástroj (tzv. pop-up killer) pro blokování vyskakovacích oken, který automaticky zablokuje otvírání nežádoucích stránek a zamezí tak zbytečným ztrátám času při jejich stahování a následném „ručním“ zavírání. Tato funkce je snadno dostupná pomocí ikony **Blokovat** na panelu nástrojů *Standardní tlačítka* (obr. 4).

Pomocí této ikony zakážete/povolíte stahování obrázků na stránce.

Pomocí této ikony zakážete/povolíte zobrazování flashových animací na stránce.

Obr. 4. Tlačítka pro zabezpečení přístupu k internetovým stránkám.

Kliknutím na tuto ikonu zapnete nástroj pro blokování vyskakovacích oken.

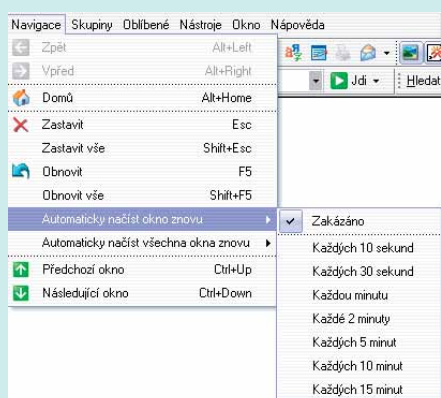
Uživatelé, kteří jsou k internetu připojeni pomocí modemu, jistě ocení možnost zakázat zobrazování flashových animací nebo

obrázků. Těmito zákazy lze výrazně snížit dobu stahování stránek a ušetřit tak peníze za připojení k internetu. Obě funkce jsou

opět přístupné z panelu nástrojů *Standardní tlačítka* (obr. 4).

Nabídky příkazů Navigace a Skupiny

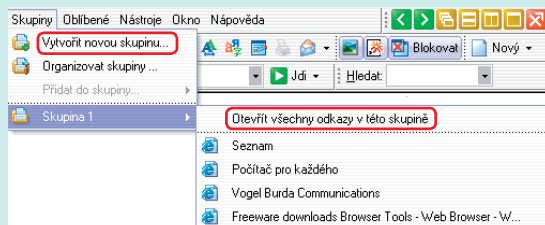
Panel nabídek prohlížeče Avant Browser obsahuje oproti prohlížeči IE navíc příkazy pro navigaci a příkazy pro skupiny. Nabídka příkazů **Navigace** obsahuje kromě obvyklých příkazů pro aktualizaci stránek a pro pohyb mezi nimi též zajímavou možnost automatické aktualizace otevřených stránek (obr. 5). Tuto funkci lze nastavit buď pro jednotlivou internetovou stránku, nebo pro všechna otevřená okna prohlížeče, a to v sedmi různých časových intervalech. Automatická aktualizace

Obr. 5. Nabídka příkazů **Navigace**.

ce (znovunačtení) stránky je velmi užitečná např. při sledování různých on-line internetových přenosů, které by bylo jinak nutné aktualizovat „ručně“ pomocí ikony **Obnovit** na panelu nástrojů nebo pomocí odkazu na dané stránky.

Nabídka příkazů **Skupiny** rozšiřuje možnosti pro vytváření záložek navštívených stránek. Při čtení internetových stránek (zejména těch odborných) často narazíte na odkaz se související tematikou. Obvykle takovou stránku otevřete a při čtení narazíte na jiné odkazy s dalšími materiály a tyto stránky také navštívíte. Nakonec máte otevřeno několik monotematických stránek, které byste rádi navštívili i přišť, a které si proto chcete

Obr. 6. Nabídka příkazů **Skupiny**.

Pomocí dialogového okna *Organizovat skupiny* můžete přidat do skupiny i stránku, která je uložena v seznamu navštívených stránek. Dialogové okno vyvoláte z nabídky příkazů *Skupiny* a seznam stránek naleznete v rozbalovacím menu *Nový odkaz*.

uložit mezi oblíbené položky. Právě pro tento případ je vhodné použít příkaz **Vytvořit novou skupinu...** (obr. 6), pomocí kterého vytvoříte skupinu záložek se všemi právě otevřenými stránkami prohlížeče. Nemusíte tedy vkládat všechny otevřené stránky jednotlivě – stačí pouze zadat název nově vytvořené skupiny. Dále pak můžete se skupinami pracovat obdobně jako s oblíbenými položkami.

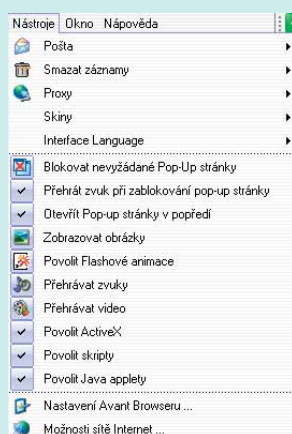
V nabídce příkazů pro skupiny i pro oblíbené položky naleznete také příkaz, pomocí kterého najednou otevřete buď všechny odkazy z dané skupiny, nebo všechny odkazy vybrané složky oblíbených položek (obr. 6).

Nabídky příkazů Nástroje

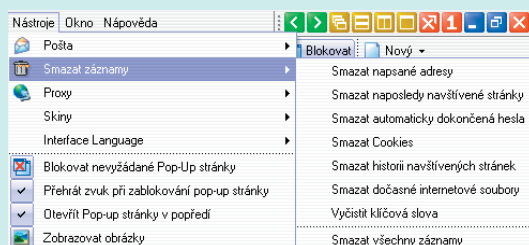
I tato nabídka příkazů prohlížeče **Avant Browser** poskytuje oproti standardnímu prohlížeči IE snadnější přístup k některým funkcím a nastavením (obr. 7). Kromě jiného můžete pomocí příkazů z této nabídky zamezit přehrávání zvuků nebo videa na stránce, zakázat spouštění skriptů nebo javových appletů apod.

V této nabídce naleznete také příkazy pro vymazání různých záznamů, jako je např. seznam naposledy navštívených stránek,

dočasných internetových souborů nebo cookies, případně pro vymazání všech záznamů najednou (obr. 8).

Obr. 7. Nabídka příkazů **Nástroje**.

Obr. 8. Příkazy pro smazání záznamů.

Nejčastěji používané prohlížeče internetových stránek můžeme rozdělit zhruba do tří kategorií. Do první kategorie patří MS Internet Explorer a prohlížeče od něj odvozené, resp. využívající jeho zobrazovací jádro. Do druhé kategorie lze zařadit prohlížeče založené na renderovacím jádru Gecko projektu Mozilla (Netscape 6, Konqueror, Galeon a další). A konečně do třetí kategorie můžeme zařadit prohlížeče ostatní (např. prohlížeč Opera).

Avant Browser patří do kategorie prohlížečů postavených na zobrazovacím jádře MS Internet Exploreru. Spolu s Avant Browserem je možno nainstalovat i nástroj AI RoboForm, který umí formuláře automaticky doplňovat podle nastaveného profilu, uchovává zadaná přístupová hesla a dokáže i vytvořit náhodné heslo podle zadání uživatele.

Vzhled programu lze změnit výběrem položky z nabídky **Skiny**, kde je k dispozici šest různých „košílek“, do kterých můžete svůj prohlížeč „převléci“.

-vrba

Avant Browser 8.02

Popis programu: prohlížeč internetových stránek.

Požadavky: Win98/ME/NT/2000/XP.

Velikost: 2,65 MB.

Typ: freeware.

Jazyk: čeština.

Internet: www.avantbrowser.com.

Ke stažení: www.avantbrowser.com.

PPK CD: č. 23/2003 (rubrika Programy/Nejlepší/Internet).

ZME 5: Odstranění jevu červených očí

Pokud nemáte plnou verzi programu Zoner Media Explorer 5 (přinesli jsme vám ji na PPK CD v čísle 20/2003), můžete si z internetové adresy www.zoner.cz (sekce Download) stáhnout 30denní verzi zkušební.

Fotografování lidí je věc velmi záladná, a přesto se stále znovu a znovu snažíme zachytit kouzlo okamžiku. Jenže

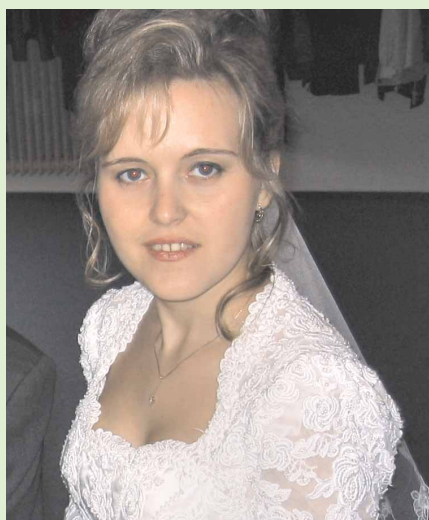
když se podaří takovou „momentku“ vyfotit jakžtakž kvalitně, ten, kdo je středem pozornosti, často na ní má oči červené jako angor-

ský králík. Ale nezaoufejte, pomocí počítače se to dá napravit...

Červené prokletí

Červené oči patří mezi jevy, kterým se, bohužel, nedá stoprocentně vyhnout, zvláště při fotografování kompaktním přístrojem (tzn. fotoaparát s vestavěným bleskem, obvykle menších rozměrů). Zvláště pak tehdy, když fotografujete s bleskem někoho, kdo se zrovna dívá přímo na vás, a vlastně tedy přímo do objektivu. Pokud blesk ze stejného místa (resp. z místa velmi blízko ose záběru) osvítlí lidské oko, osvítlí i jeho sítnici. Ta je skutečně červená, a při tak silném osvětlení tedy zazáří jasně červenou barvou přímo do záběru (obr. 1 a 2).

Samozřejmě existují možnosti, jak výskyt a jas červených očí zmírnit. U řady fotoaparátů obvykle nechybí funkce (přesněji řečeno volitelný režim blesku) nazývaná „redukce červených očí“, příp. „předblesk“. Ta zajišťuje stažení zřítelnice, a tedy zmenšení štěrbin pro průchod světla na sítnici a zpět. Dělá to však tak, že před zábleskem vygeneruje několik menších záblesků rychle za sebou, dojde tedy k jakémusi blikání. To znamená určité zpoždění záběru, což je zejména při snaze zachytit ono kouzlo okamžiku nežádoucí, a výsledný efekt stejně není zaručen. Navíc je to fotografovanému nepříjemné a mnohdy ještě stihne mrknout či uhnout pohledem,

Obr. 1. Nevěsta se fotografovi podívala přímo do objektivu.

Obr. 2. Na zvětšeném detailu je vidět, odkud červená barva pochází – nevěstě při osvětlení bleskem zčervenala zřítelnice (tzv. „panenka“), kterou normálně vidíme jako černou.

anebo se dokonce na to blikající světýlko nějak „zašklebit“.

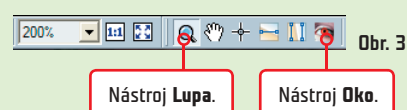
O něco lépe obvykle dopadnou snímky pořizované s použitím externího blesku. Ten je totiž díky svým rozměrům více vzdálen od osy záběru, a tak se světelný paprsek, který po odrazu od červené sítnice pronikne zřítelnicí, spíše vyhne objektivu fotoaparátu.

Ještě úspěšnější je technika nepřímého osvětlení, kterou můžete vyzkoušet, pokud k fotoaparátu připojíte externí blesk „s kloubem“. Stačí reflektor namířit nikoliv přímo dopředu, ale šikmo nahoru (příp. s odrazovou destičkou úplně nahoru). Blesk pak nemíří přímo do oka, ale celkově osvětlí větší prostor rozptýleným světlem. Do oka tak pronikne relativně málo světla, které sítnici již tak jasně nerozzáří. Problém je, že kompaktní fotoaparáty většinou nemají konektor pro externí blesk. A nakonec ještě jedna (a jediná „zaručená“) rada: nefotografujte zblízka a s bleskem lidi, kteří se dívají přímo do objektivu. Vzpomeňte si, jak vám profesionální fotograf pořizoval snímek například na občanský průkaz: museli jste si sednout, hlavu otočit proti fotoaparátu a dívat se na fotografovu dlaň, přičemž ruku měl fotograf nataženou někam stranou.

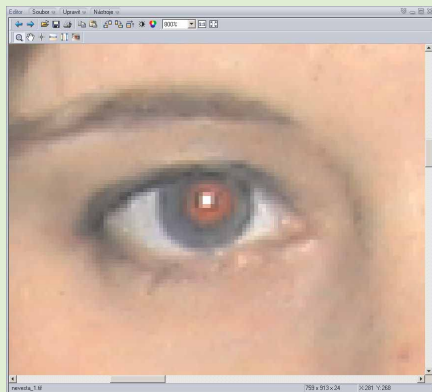
Jak očím vrátit jejich lesk

S využitím počítače lze i červeným očím vrátit jejich lesk a „jiskru“, stačí snímek upravit v nějakém bitmapovém grafickém editoru. Nejlépe v takovém, který nabízí přímo funkci pro korekci červených očí – je jím např. Zoner Editor 5 (součást programu Zoner Media Explorer 5).

Po otevření v editoru si fotografii hodně zvětšíte, abyste zčervenale oko mohli pohodlně a přesně upravit. V ovládacím panelu zvolte nástroj **Lupa** (obr. 3) a levým tlačítkem myši několikrát klikněte přímo na červené oko – tím zajistíte, že po zvětšení bude oko uprostřed viditelné části obrázku (obr. 4).

Zvolte v menu **Nástroje** příkaz **Korekce červených očí** nebo klikněte na nástroj **Oko** (obr. 3). Potom je možné nastavit v pane-

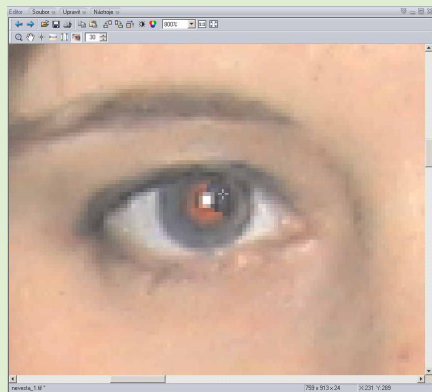

Obr. 4. Před úpravou je třeba fotografii pomocí lupy dostatečně zvětšit.

lu nástrojů velikost kruhového výběru pro úpravu. Pokud je celá červená oblast kruhová (jako na obrázku 4), stačí jediné kliknutí myši, a oko je spraveno.

Pokud však červená oblast kruhová není (např. oko je přimhouřené), je třeba zvolit menší velikost kruhu a oko odbarvit několikrát kliknutím či opatrným tažením myši tak, aby se nepoškodilo oční víčko (obr. 5 a 6).

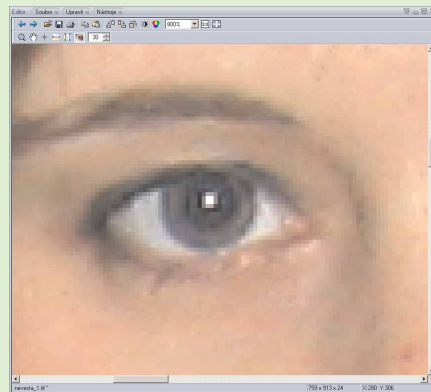
Jsou-li červené obě oči, příp. je-li těch červených očí na snímku ještě více, je třeba tento postup pro každé oko zopakovat znovu. Nakonec fotografii zvětšíte (opět nástrojem „lupa“, ale na obrázek kliknete tentokrát pravým tlačítkem myši), zkontrolujete výsle-

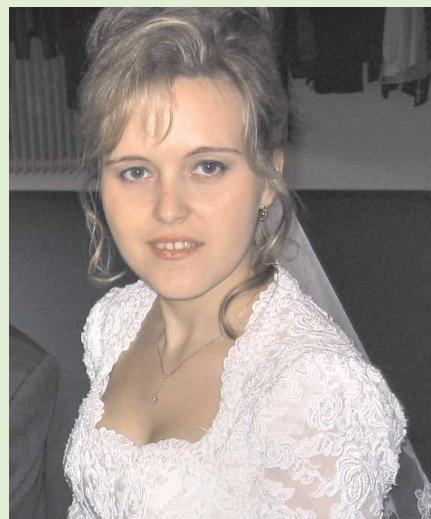
Obr. 5. Při úpravě oka je možné nastavit velikost kruhového výběru. Při malých velikostech má kurzor skutečně podobu kroužku, při větších se však zobrazuje jen jako zaměřovací křížek, a je tedy třeba najít správnou velikost metodou pokusu a omylu.

! Pokud máte fotografie uloženy ve formátu JPG, mějte na paměti, že každé znovuuložení fotografie po jakékoliv úpravě v Zoner Editoru snižuje kvalitu obrázku. Proto se snažte provést všechny potřebné úpravy najednou (tzn. při jediném otevření v Zoner Editoru) a uložit je, až má snímek skutečně finální podobu. Víte-li předem, že fotografii budete upravovat vícekrát, zkonvertujte ji raději do nějakého jiného (beztrátového) formátu, např. do formátu TIF nebo BMP.

dek, a jste-li se svou prací spokojeni (obr. 7), upravený obrázek uložte (pro jistotu pod jiným názvem – z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit jako ...**).

Obr. 6. Po správně provedené úpravě zůstane okolí oka „nepoškozené“ a oko samo vypadá naprosto přirozeně.

Obr. 7. Při pohledu na tuto fotografii by asi nikoho ani nenapadlo, že prošla nějakou úpravou.

Jak to funguje?

Nástroj pro korekci jevu červených očí funguje tak, že odstraní červenou složku barvy, a to při okrajích výběru „do ztracena“. Tím se zachová stínování a oku tak zůstane jeho plastičnost i lesk. Pokud však upravované oko ve skutečnosti bylo hnědé, po úpravě zůstane jen šedivé (hnědá barva trochu té červené potřebuje). Také zelené oči už po úpravě nebudou zelené.

Ale může vyvstat jiný problém, který v Zoner Media Explorer 5 nevyřešíte. Pokud fotografujete někoho v šeru, má zornice hodně roztažené, a nečekaným osvětlením vestavným bleskem tedy fotografovanému osvítí-

te hodně velkou část sítnice. Pak může dojít k tomu, co vidíte na obrázku 8 – po odstranění červené složky z oka v něm zůstane po-

měrně velká světlá „díra“. Dívence na obrázku se to navíc stalo jen u jednoho oka, takže má každé oko jiné – a to vypadá ještě hůře.

Obr. 8. Fotografie byla pořízena za slabého osvětlení, a tak nečekaný záblesk zastihl dívku se široce roztaženými žílnicemi. Výsledkem je červené oko, v němž po korekci zůstala světlá „díra“ (viz detail).

Jak jinak odstranit jev červených očí

Pokud byste chtěli fotografii upravit v některém jiném grafickém editoru, který speciální nástroj pro korekci jevu červených očí nemá, museli byste přímo upravovat barevné složky ve výběru. Výsledný efekt by byl velmi podobný jako za pomoci speciálního nástroje, možná by byl dokonce i lepší, pokud by šlo o hnědé oko. Je to však podstatně pracnější a chce to více zkušeností.

Další možností by bylo červené oko „přelácnout“ jiným okem, zkopírovaným napří-

klad z jiné fotografie, kde se jej podařilo vyfotografovat bez zčervenání. „Vzorové“ oko však musí být přibližně stejně velké a musí vypadat podobně, aby výsledek vypadal co nejvíce přirozeně. Je třeba hodně opatrnosti a citu, aby napravené oko „nešilhalo“. I zdánlivě nepatrné rozdíly (zejména v natočení oka) totiž mohou snímek úplně zkazit.

Krajní možností je obarvit výběr jednou barvou, ale tím se ztratí plastičnost a lesk oka – tento způsob tedy rozhodně nelze

doporučit. Částečně se to dá spravit tak, že menší část uvnitř předtím obarvené části obarvíte trochu tmavší barvou a nakonec přidáte bílou tečku jako odlesk. Je to metoda hodně pracná a vyžaduje hodně citu, zkušeností a trpělivosti. Výsledek málokdy vypadá přirozeně a většinou je oko „tak nějak jiné“ i na fotografii, kterou si ve fotolabu dáte udělat na papír.

Jana Ziková

Počítáte v tabulkovém editoru Calc?

Pracujete-li v tabulkovém editoru, určitě vám za chvíli nebude stačit texty a čísla do buněk pouze zapisovat, ale jistě budete potřebovat doplnit součty, zaokrouhlení, průměry či jiné výpočty. Také můžete zjistit, že Calc obsahuje i velké množství jednoduchých i složitějších funkcí, které vám mohou ušetřit mnoho práce.

**Program najdete na
PPK CD 23/2003**

Jak se vytváří vzorec?

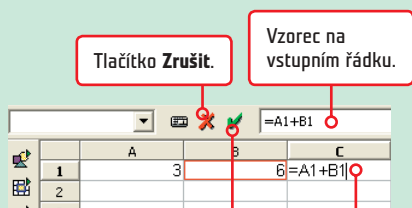
Vzorce jsou, dá se říci, matematické výrazy, které obsahují hodnoty, odkazy na buňky a operátory. Pokud potřebujete vydělit jedno číslo druhým, zjistit součet více čísel nebo udělat jiné výpočty, je třeba vytvořit vzorec.

Vzorce vždy zadáváte do té buňky, kterou jste si zvolili pro zobrazení výsledku. Vzorec můžete vytvořit přímo v buňce nebo na vstupním řádku (obr. 1).

Každý vzorec musí vždy začínat znaménkem rovná se (=). Za ním již pak mohou následovat čísla, odkazy na buňky a operátory (+, -, *, /, ^, ...). Psaní vzorce ukončíte kliknutím na tlačítko **Přijmout** na vstupním řádku nebo stiskem klávesy **Enter** (obr. 1) či stiskem klávesy tabulátoru.

Pokud zápis vzorce nechcete potvrdit, stisknete klávesu **Esc** nebo kliknete myší na tlačítko **Zrušit** na vstupním řádku (obr. 1).

Představte si, že potřebujete rychle spočítat počet odpracovaných hodin pro jednotlivé pracovníky v daném dnu (obr. 2).

Obr. 1

	A	B	C	D
1				
2	Petr	6:56	15:15	8:19
3	Pavel	7:45	16:45	9:00
4	Ponza	6:30	16:55	10:25
5	Jana	7:12	15:23	8:11

Obr. 2

Jak se vzorec vytvoří?

1. Jestliže tvoříte vzorec poprvé, označte si nejprve buňku, ve které chcete mít výsledek (v příkladě na obrázku to je **D2**).
2. Dále napište znak **=**. Tabulkový editor tak pozná, že chcete vytvářet vzorec.
3. Vlastní obsah vzorce můžete nyní napsat pomocí klávesnice a myši, a to tak, že kliknete myší na buňku **C2**, pak napíšete pomocí klávesnice znaménko minus (-) a poté ještě kliknete na buňku **B2**.
4. Stiskem klávesy **Enter**, tabulátoru nebo kliknutím na tlačítko **Přijmout** zápis vzorce snadno potvrdíte.
5. Při správném zápisu se v buňce **D2** zobrazí výsledek.

V zobrazené tabulce je ve sloupcích **B** a **C** zaznamenán příchod a odchod zaměstnanců. Ve sloupci **D** se počítá právě rozdíl mezi odchodem a příchodem. Jestliže do buňky **D2** zapíšete vzorec ve tvaru **=C2-B2**, zobrazí se hned po potvrzení výsledek.

KTERÉ OPERÁTORY SE MOHOU VE VZORCÍCH POUŽÍVAT?

Podle potřeby se mohou ve vzorcích používat různé operátory, pomocí kterých vlastně zadáváte, co potřebujete vypočítat (například součet, podíl, srovnání čísel). Operátory jsou rozděleny do čtyř hlavních skupin, a to na aritmetické, relační, textové a odkazové. Nejčastěji se používají operátory aritmetické a odkazové, ostatní se uplatňují převážně u složitějších výrazů.

ARITMETICKÉ OPERÁTORY

Jedná se o základní operátory, se kterými se setkáváte již od školních lavic.

+	sčítání
-	odečítání
*	násobení
/	dělení
%	procenta

Při vytváření vzorce jednoduše zapíšete matematické operace pomocí operátorů, například **=C1*22%** vypočítá 22% z čísla v buňce C1. Výraz **=D2+E2** zase vypočítá součet čísel v buňkách D2 a E2. Složitější vzorce (například **=C4*B2-(D3*5%)**) se pak mohou vytvářet kombinací operátorů a závorek.

RELAČNÍ OPERÁTORY

Pomocí relačních operátorů lze porovnávat dvě různé hodnoty. Obvykle jsou spojeny s logickými funkcemi nebo s výběry. Mezi relační operátory patří:

=	rovno
>	větší než
>=	větší nebo rovno
<	menší než
<=	menší nebo rovno
<>	není rovno

TEXTOVÉ OPERÁTORY

Textovým operátorem je **&** (ampersand). Používá se při spojování textu. Jestliže například v buňce C1 jsou slova *cena s DPH* je a v buňce D1 je slovo *vyšší*, pak vzorec **=C1 & D1** vytvoří řetězec *cena s DPH je vyšší*. Při zpracovávání textů se mohou používat také tzv. textové funkce. Text *cena s DPH je* je třeba ukončit mezerou, jinak se slova *je a vyšší* spojí do jediného výrazu *jevvyšší*.

ODKAZOVÉ OPERÁTORY

Mezi často používané operátory patří operátory odkazové. Běžně budete používat odkaz na buňky (například **C22, A15**) nebo na skupinu buněk (například **C2:C10**). Výraz **C2:C10** odkazuje nejenom na buňky C2 a C10, ale zároveň na všechny buňky mezi nimi.

PRIORITA VÝRAZŮ VE VZORCÍCH

Při tvorbě vzorců nesmíte zapomenout ani na prioritu matematických operací. Důležitou úlohu hraje samozřejmě pozice prvků

ve vzorci, ale také poloha závorek, která ovlivní výsledek. Například výsledkem vzorce **=3+3*4** bude **15**, zatímco výsledkem vzorce **=(3+3)*4** bude **24**. Jestliže vzorec obsahuje operátory stejné priority, probíhá jeho vyčíslování zleva doprava.

Priorita	Operátory	Funkce
1	:	označení skupiny buněk
2	;	výčet argumentů
3	-	negace (vytvoření záporného čísla)
4	%	procenta
5	* nebo /	násobení nebo dělení
6	+ nebo -	sčítání nebo odčítání
7	&	spojení textu
8	= < > <= >= <>	relační operátory

Rozdíl mezi středníkem a dvojtečkou

Použitím dvojtečky jako oddělovače zadáváte také všechny buňky mezi první a poslední uvedenou buňkou. Zadáte-li tedy **C2:C5**, Calc do výpočtu zahrne buňky **C2**, **C3**, **C4** a **C5**. Pokud byste mezi stejné buňky umístili středník, tedy **C2;C5**, Calc do výpočtu zahrne pouze buňky **C2** a **C10**. V praxi se využívá i kombinace obou operátorů (například **C2:C6;H8:H10**).

Zkuste si vložit funkci

Obecně se dá říci, že funkce v rámci tabulového editoru Calc jsou předem definované vztahy, které na základě vstupních hodnot vykonají určitý výpočet a poté vrátí výslednou hodnotu (vloží do buňky výsledek). Funkce usnadňují výpočty, práci s textem, vyhledávání v databázi a mnoho dalších činností. Mohou stát v buňce samostatně nebo mohou být včleněny do rozsáhlejších vzorců.

Z ČEHO SE FUNKCE SKLÁDÁ

Funkce se skládá z názvu funkce a z argumentů. Obecně lze funkci napsat ve tvaru
=název funkce(argumenty)

Jako argumenty se používají čísla, text, logické hodnoty a odkazy na buňky, ze kterých funkce vrací výslednou hodnotu.

JAK SE FUNKCE DO BUŇKY VLOŽÍ?

Potřebujete-li funkci použít, je třeba zadat nejenom název funkce, ale i argumenty, které budou součástí výpočtu. Například napíšete-li do buňky funkci **=INT(273,569)**, vrátí vám hodnotu **273**. Jestliže potřebujete násobek funkce INT, pak lze napsat výraz **=5*INT(273,569)**, který vrátí hodnotu **1365**. Takto může vypadat výpočet s konkrétní hodnotou. Daleko výhodnější je však jako argument funkce používat odkaz na buňku nebo na buňky. Proto lze také napsat **=A1*INT(B1)**, kde v buňce **A1** bude násobitel a v buňce **B1** číslo, z kterého se má celá část vypočítat (obr. 3).

Výpočet s funkcí INT a vypočtený výsledek.

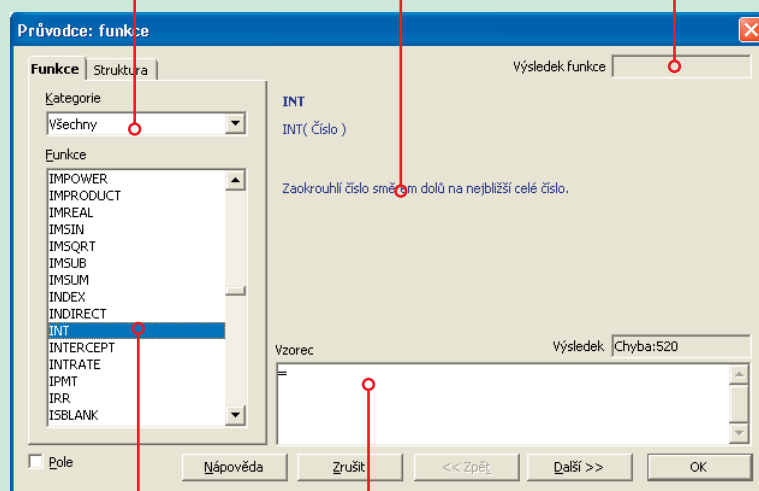
Obr. 3

Syntaxe funkce je správný zápis parametrů funkce v pořadí, ve kterém by měly být při výpočtu použity. Jako argument můžete dokonce použít i další funkci; pak se jedná o funkci vnořenou (například **=ROUND(AVERAGE(C3:C7);1)**, která vypočítá průměr zaokrouhlí na jedno desetinné místo).

Výběr kategorie, do které funkce patří.

Popis vybrané funkce.

Zde se zobrazí výsledek.

Obt. 4

Výběr funkce ze seznamu
všech dostupných funkcí.

Zde uvidíte zápis funkce.

Výhodou je, že v buňkách **A1** a **B1** pak stačí měnit hodnoty čísel a v buňce s funkcí již nemusíte dělat změny.

Na obrázku byla funkce vložena do buňky přímo zápisem z klávesnice. Pro jednodušší vkládání však existuje v tabulkovém editoru jakýsi pomocník (průvodce), který vám při vkládání funkce do dané buňky pomůže.

Nejprve označte buňku, do které potřebujete funkci vložit.

Potom v nabídce **Vložit** klikněte na příkaz **Funkce** a zobrazí se dialogové okno průvodce (obr. 4).

Nyní se v levé části zobrazí nabídka funkcí, které máte v Calcu k dispozici. Funkce jsou seřazeny abecedně a stačí si je postupně prohlédnout a kliknout na tu, kterou pro svůj výpočet potřebujete.

Pokud neznáte přesný název funkce, ale víte, do které skupiny by funkce mohla patřit, klikněte na rozbalovací šipku u políčka *Kategorie* a vyberte danou skupinu funkcí; například jde o funkce matematické, finanční

apod. Zde pak potřebnou funkci již vyhledejte (obr. 5).

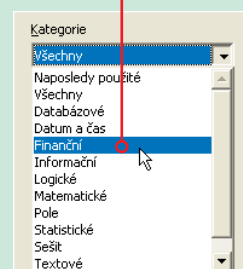
Po kliknutí na tlačítko **Další** se zobrazí další dialogové okno, ve kterém již můžete zadávat potřebné argumenty.

Do zobrazených políček zadejte argumenty a poté klikněte na tlačítko **OK**.

V buňce se zobrazí výsledek, ale stejně jako u vzorců můžete na vstupním řádku vidět funkci, kterou jste pro výpočet použili.

Marie Francu

Výběr skupiny, do které může funkce patřit.

Obr. 5

Hledáme informace

Jedním z programů, které jsou vhodné pro první seznámení s počítačem, je prohlížeč internetových stránek. Při práci program nevyžaduje příliš velkou spoluúčast klávesnice (např. oproti textovému editoru nebo tabulkovému procesoru). Volbou vhodných stránek je uživatel vtažen do děje, a ani mu nepříjde, že činí první kroky při ovládní počítače.

Při přípravě tohoto článku jsme použili MS Internet Explorer 6.0.

Internet je propojení mnoha počítačů a mnoha sítí po celém světě. Toto propojení může mít mnoho různých forem. Důležité je, že počítače připojené k internetu mohou v této síti využívat různé služby, které jsou na internetu provozovány.

Jednou z nich je i služba World Wide Web (zkráceně WWW).

Tato služba umožňuje stahovat stránky, které jsou umístěny na různých počítačích po celém světě, a prohlížet je.

Pro programy, které se pro prohlížení těchto stránek používají, se vžil označení prohlížeč nebo browser.

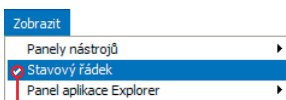
Jak zobrazit stránku

Každá stránka, kterou chcete prohlížet, má svou adresu. Tu zapíšete do adresního řádku v horní části prohlížeče. Při zápisu pamatujte na to, že v adrese se nesmí vyskytovat meze- ra ani znaky s diakritikou (obr. 1).

Po zapsání adresy stisknete klávesu **Enter**. Na stavovém řádku v dolní části obrazovky můžete sledovat průběh načítání stránky (obr. 2).

Stavový řádek

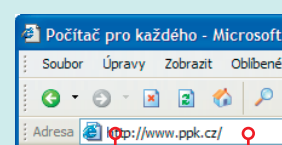
Stavový řádek je zobrazen v dolní části okna MS Internet Exploreru. Jeho zobrazení je volitelné. Chcete-li stavový řádek zobrazit nebo skrýt, klikněte na položku **Stavový řádek** v nabídce **Zobrazit**.

Kliknutím na tuto položku skryjete nebo zobrazíte stavový řádek.

Adresu není třeba zapisovat celou

V případě, že adresu, kterou chcete zapsat, začíná na **http://** (např. <http://www.ppk.cz>), postačí, napíšete-li pouze **www.ppk.cz**. Prohlížeč doplní **http://** před tuto adresu automaticky.

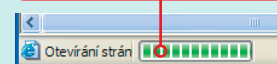

Obr. 1

1. Zapište adresu stránky.

2. Stiskněte klávesu **Enter**.

V levé části stavového řádku je zobrazen průběh načítání stránky.

Obr. 2

Odkazy – adresu není třeba zapisovat vždy

Kdyby bylo třeba adresu stránky, která se má zobrazit, zapisovat vždy, nebylo by to příliš pohodlné. Proto jsou stránky opatřeny tzv. *odkazy*. Kliknutím na odkaz předáte prohlížeči adresu té stránky, kterou chcete zobrazit.

To, že ukazovátka přejíždí přes odkaz, poznáte podle toho, že se jeho tvar změní v ručičku (obr. 3).

OTEVŘENÍ STRÁNKY V NOVÉM OKNĚ

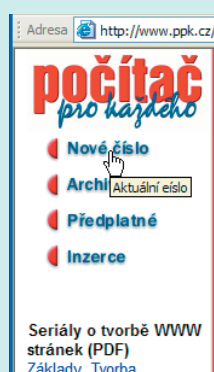
Kliknete-li na odkaz, nová stránka se obvykle zobrazí v témž okně prohlížeče, ve kterém byla zobrazena stránka předchozí.

Máte-li stránku s mnoha odkazy a potřebujete postupně prohlížet stránky, na které tyto odkazy vedou, není tento způsob příliš vhodný. Můžete si snadno pomoci tím, že na odkaz kliknete pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberete příkaz **Otevřít v novém okně** (obr. 4). Tím dosáhnete toho, že se cílová stránka zobrazí v samostatném okně (obr. 5). Poté, co si ji prohlédnete, můžete okno buď uzavřít, nebo jej ponechat otevřené a na původní stránce přejít k dalšímu odkazu.

Odkazem může být část textu nebo obrázek.

Je-li odkaz textový, bývá zvýrazněn. Pokud tvůrce stránek nezadal jinak, je textový odkaz zobrazen modrým podtrženým písmem.

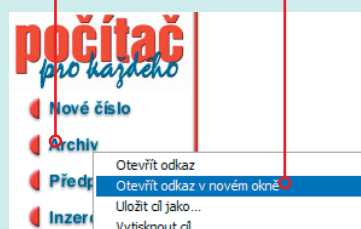
U některých stránek se po najetí myši na odkaz zobrazí krátký popisek.

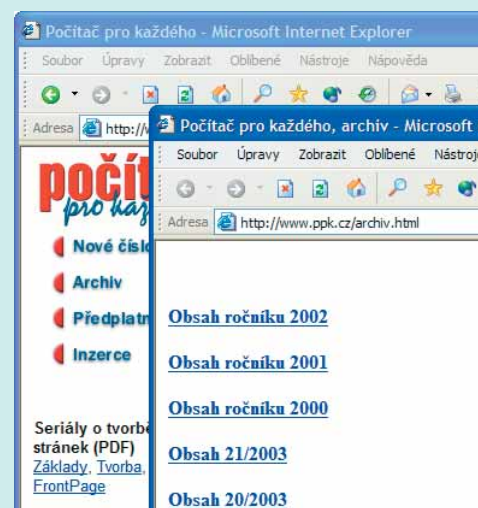
Obr. 3. Při přejíždění přes odkaz se tvar ukazovátka změní v ručičku.

1. Klikněte na odkaz pravým tlačítkem myši.

2. Z nabídky vyberte příkaz **Otevřít v novém okně**.

Obr. 4

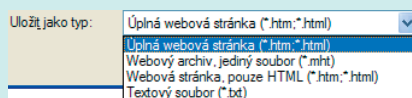
Obr. 5. Nová stránka se otevřela v novém okně.

Uložení informací

Vyhledání stránky s požadovanými informacemi nemusí být vždy jednoduché. To, jak data vyhledávat, vysvětlíme jindy. Dnes se zaměříme na to, jak nalezené informace uchovat pro příští použití.

První z možností je uložit adresu stránky do oblíbených položek. Výhodou je to, že při každém otevření uvidíte aktuální verzi stránky, nevýhodou je však to, že stránka může z internetu zmizet.

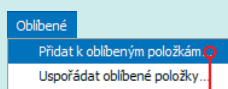
Chcete-li, aby data byla v počítači trvale přístupná, uložte stránku na pevný disk. Potom však nebudete sledovat změny, které na stránce od doby uložení nastaly. Proto je výhodné uvedené možnosti kombinovat.

Obr. 7. Nabídka seznamu **Uložit jako typ**.

ULOŽENÍ STRÁNKY DO POČÍTAČE

Zobrazte stránku, kterou chcete uložit, a z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit jako**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Uložit webovou stránku** (obr. 6). V tomto okně nastavte složku, do které chcete stránku uložit; je-li třeba, zadejte název stránky.

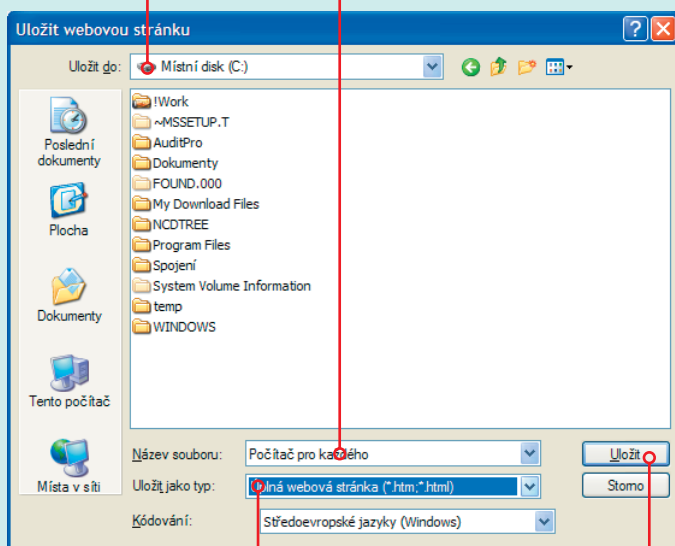

Obr. 8

1. Z nabídky **Oblíbené** vyberte příkaz **Přidat k oblíbeným položkám**.

1. Zvolte disk a složku, do které chcete stránku uložit.

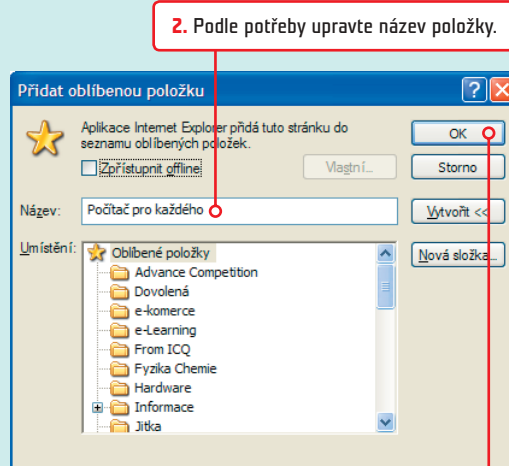
2. Je-li třeba, upravte název stránky.

Obr. 6

3. Vyberte typ uložení.

4. Klikněte na tlačítko **Uložit**.

Obr. 9

2. Podle potřeby upravte název položky.

3. Klikněte na tlačítko **OK**.

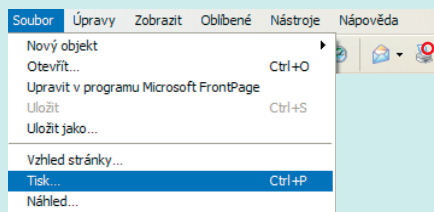
Tisk

MS Internet Explorer nabízí různé možnosti tisku. Chcete-li vytisknout zobrazenou stránku, stačí kliknout na ikonu s obrázkem tiskárny na panelu nástrojů.

Není-li panel zobrazen nebo potřebujete-li vyvolat dialogové okno **Tisk**, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Tisk** (obr. 10). V tomto okně můžete zadat např. počet výtisků či to, zda se má tisknout vše, nebo jen ta část stránky, kterou jste předtím označili (obr. 11).

VYTIŠTĚNÍ ODKAZU

Chcete-li vytisknout stránku, na kterou vede odkaz, není nutné tuto stránku otevírat. Stačí kliknout na odkaz pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vybrat příkaz **Vytisknout cíl** (obr. 12).

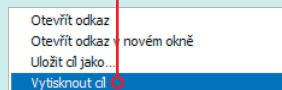

Obr. 10

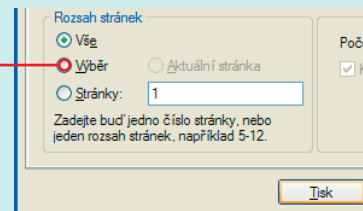
Ikona pro vytištění stránky.

Kliknutím na tuto položku zajistíte pouze vytištění označeného textu.

Kliknutím na tuto položku můžete cíl vytisknout.

Obr. 12

Obr. 11

Vánoce jsou tady!

Pro někoho ty nejhezčí svátky v roce a pro někoho stres a dřina při nakupování dárků. Jistě si každý rok říkáte, že letos vše připravíte jinak a s dostatečným předstihem, ale nakonec se přistihnete, jak vše zařizujete na poslední chvíli.

Naštěstí se však nacházíme ve 21. století a máme k dispozici množství technologií, které nám mohou ušetřit čas a z části i peníze. Jednou z těchto úžasných technologií je i internet. Ten vám pomůže např. vybrat dárky nebo odeslat vánoční a novoroční přání. Abyste se nemuseli v tomto uspěchaném čase zatěžovat hledáním, připravili jsme pro vás malý vánoční servis těch nejlepších a nejužitečnějších adres.

Nákupy na internetu

Také se vám protiví představa obchodů plných spěchajících a nervózních lidí, tlačenic a shonu? Pak zkuste co nejvíce věcí nakoupit na internetu. Pokud chcete někoho ob-

Elektronika

Na adrese <http://www.nakupuj.com> nakoupíte hračky pro děti i hry pro dospělé, elektroniku, počítače, DVD přehrávače a filmy a mobilní telefony. Zboží by vám mělo být

Na stránkách [nakupuj.com](http://www.nakupuj.com) vás čeká virtuální obchodní dům.

doručeno do 48 hodin a platit můžete bankovním převodem, platebními kartami nebo prostřednictvím bankovníctví v mobilním telefonu. Pro dražší zboží si lze vyřídit (stále prostřednictvím internetu) leasingovou smlouvu. Elektronika všeho druhu se nabízí i na adrese <http://www.az-elektro.cz>. Kromě elektroniky zde můžete nakoupit i počítače nebo fotoaparáty a zboží by mělo být dovezeno do jednoho až tří dnů.

Knihy, CD, hry...

Pěkným dárkem budou zajisté také CD, multimediální CD-ROM, videokazety nebo DVD s pěkným filmem. Takový virtuální obchodní dům plný filmů a hudby najdete

na adrese <http://www.showpark.cz>. Můžete si zde pořídit pro sebe nebo pro své známé poslední novinky populární hudby, a to i v případě, že jste hudební fajnšmekři, a dále filmové a hudební DVD. Jistě uvítáte také možnost poslechnout si ukázkou z desky, a to mnohdy ukázky všech písniček z alba. I v obchodě <http://www.video-audio-shop.cz> seženete CD, audiokazety, videokazety nebo DVD. Získáte tu zboží za zajímavé ceny, které jsou nižší než v běžné síti. Zboží je rozděleno podle žánrů a v nabídce lze také vyhledávat. Ve virtuálním obchodě <http://www.bontonland.cz> si lze nakoupit CD s hudbou našich i cizích interpretů. Hlavní tržiště nabídky je v nabídce hudby, avšak najdete zde i mnoho filmů

Nakupování CD je na internetu velmi pohodlné a levné.

rozdělených podle žánru do několika kategorií. Pokud vás zajímá hlavně česká a slovenská hudba a mluvené slovo, podívejte se na adresu <http://www.dobry-den.com>, kde si můžete objednat česká a slovenská alba,

Jak to chodí?

Pro nákup na internetu je třeba se nejprve zaregistrovat. Pak si již prohlédnete zboží a vybíráte jej do košíku podobně jako v obchodě kamenném. Nakonec si zboží objednáte a obdržíte potvrzení objednávky. Způsobů placení je několik. V cizině je naprosto nejčastějším způsobem platba kartou, ta však u nás bohužel tak častá není. Velmi často se zboží zasílá na dobírku. Možný je také bankovní převod.

darovat např. kostýmek, pak to půjde asi hůře, ale např. potraviny, nápoje nebo elektroniku zde nakoupíte bez problémů. Kde tedy hledat ty správné adresy?

inzerce

Games > Novinky

Rainbow Six
Klasická akční hra pro PlayStation vám nabídne oběhbit

Platforma: **PS2**, **žánr:** **akční**, **cena:** **327 Kč**

Rainbow Six platinum
Kvalitní akční hra pro PlayStation by vám neměla upstít

Platforma: **PS2**, **žánr:** **akční**, **cena:** **379 Kč**

Red Faction
Klasická akční hra pro PlayStation

Platforma: **PS2**, **žánr:** **akční**, **cena:** **379 Kč**

Resident Evil-Code Veronica
Resident Evil stáčí verzi o stá ván hbit mže
po záskst. Nevíte-li: Hrávsté se mstítve v
PlayStation2

Extra

Katalogy www stránek

Podělat

Český podnikatel
Národní list
Křesťanský lid
Korutští

Slavky

Zakazmo vyvážebních služeb
PEŠCEZ s.r.o. v internetovém
obchodě: games za stáru ve výši
50 Kč na všechny druhy zboží

Při objednání zboží nad 2000,-
v Kč přibíráme 3 balce zdarma

Auksta

Nakoupíte-li nad 100 Kč games 22
(60% Hot)

ano a nad (15%)

8000+ skvělých koupin

(10%)

Než stáčíbory vy
puká mstítve 17 balce

Kušík

Právě v kušíku 0
Cena: **0,00 Kč**

zboží stáčí odeslat
dopravčím

Zpráva(s)

Chcete dostávat
informace o nových
titlech a akcích? Přihlaste
se k našemu e-mailu

PC HRY

adventury
akční
akty
doprovody
logické
příp. a
gumy
sportovní
strategie

z účtu. Hry by vám měly být doručeny během jednoho až tří dnů od objednávky. Můžete si být jisti, že dobrou knihou rozhodně nic nezkazíte. Nákup knih na internetu má ostatně dlouhou tradici – byl to první sortiment, který se tímto způsobem prodával. U nás existuje množství obchodů, které se na prodej knih zaměřují. Podívejte se třeba na adresu <http://www.kosmas.cz>, kde můžete využít i nabídky

ky na internetovou autogramiádu. V tom případě dostanete knihu podepsanou od autora. Na některé knihy jsou v určitý okamžik vypsané také velmi podstatné (až padesátiprocentní) akční slevy. Pokud

nedisponujete velkou částkou, jistě uvítáte nabídku knih na adrese <http://www.levneknihy.cz>, kde si vyberete i knihy za pár korun. Kromě knih zde seženete i levné CD, CD-ROM, kazety a DVD. Knihkupectví Egmont je zaměřeno hlavně na dětského diváka; nabídku, kterou můžete rovnou objednávat, si lze prohlédnout na adrese <http://www.egmont.cz>.

Supermarkety a hypermarkety se před Vánoci stávají místem ostrých soubojů a místem setkávání mimořádně nervózních a nepříjemných lidí. Není nad to

vybrat si vše, co potřebujete, v klidu domova a pak si ještě dát celý nákup přinést skoro až do ledničky. Jak již název napovídá, v internetovém obchodě <http://www.multimarket.cz> nakoupíte skoro vše, tedy veškeré potraviny, nápoje a drogistické potřeby. Objednávky, které učiníte do šesté hodiny ve všední den, se rozváží ještě též den. Platba je možná i platební kartou řidiči, když vám zboží přiveze. Vše potřebné nakoupíte i ve virtuálním supermarketu <http://www.z-market.cz>. Vínotéka přitom uspokojí i toho nejnáročnějšího znalce.

Jestliže jste někomu zapomněli poslat klasické, papírové přání, ne-
zoufejte! Na internetu najdete množství stránek, odkud lze zaslat
velmi pěkná a originální blahopřání; ta můžete zaslat svým známým,
kteří vlastní e-mailovou adresu. Odeslat internetové přání není nic
těžkého. Stačí si vybrat určitý motiv, poté vepsat vlastní text (ten

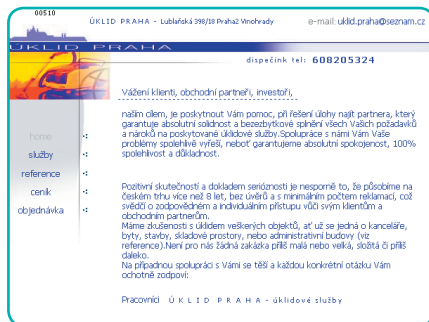

Na serveru [pranicka.cz](http://www.pranicka.cz) si můžete vybrat i z mnoha krásných animovaných přání.

můžete i různě formátovat) a nakonec zadat internetovou adresu adresáta. Tomu přijde e-mail s oznámením, že na určité adrese na něj čeká přáníčko. Někde si lze dokonce nastavit upozornění na to, že váš známý si přání přečetl. Například na adrese <http://www.pranicka.cz> si můžete vybrat z mnoha veselých motivů, a to nejenom k Vánocům, ale i k ostatním svátkům a výročím. V nabídce nechybí ani velmi pěkné animované pohlednice. Další přání najdete na adresách <http://www.pohledy.cz>, <http://www.ecards.cz> a <http://pohlednice.quick.cz>.

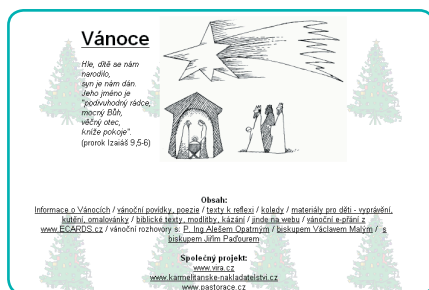
Úklidová četa

Těžko říci, proč čas vánoční znamená pro mnoho lidí zběsilé gruntování. Proč nevyužít inzerce

S Úklidem vám pomůže specializovaná firma.

právě v této době služeb specializovaných firem a neodpočínout si? Na internetu jich najdete mnoho spolu se všemi potřebnými kontakty a mnohdy si můžete takovou službu i rovnou objednat prostřednictvím internetu. Hledejte např. na adresách <http://www.uklid.com> a <http://www.azy.cz>.

Víte, jak vznikly vánoční zvyky?

Vánoce, svátky klidu

Až budete doma v klidu vychutnávat pohodu Vánoc, třeba se vám zachce přechíst si něco o tom, jak Vánoce vlastně vznikly a které zvyky se dříve udržovaly. To se dozvíte třeba na adrese <http://vanoce.vira.cz>. Zpravodajský server Novinky.cz dokonce věnoval Vánocům tematickou přílohu, kterou najdete na adrese <http://www.novinky.cz/vanoce>. A jaké by to byly Vánoce bez koled? Pokud neznáte správný text, podívejte se na stránky <http://www.vira.cz/vanoce/koledy.php> nebo <http://www.stripky.cz/svatky/vanoce/koledy.html>, kde najdete text koled i s akordy pro doprovod na kytáře.

Hezké Vánoce!

-mia

Na serveru [vira.cz](http://www.vira.cz) najdete texty i s akordy k většině známých koled.

Připojte se anonymně

Jestliže se připojujete prostřednictvím modemu (jde o tzv. vytáčené připojení), můžete využít dalšího způsobu, jak se k internetu připojit, a to připojení anonymního.

Jak se připojit?

Připomeňme si pro pořádek, jak připojení k internetu realizované prostřednictvím modemu vlastně probíhá. Nejprve si vyberete tzv. providera neboli poskytovatele připojení. Zjistíte si jeho číslo, které prostřednictvím modemu „vytočíte“. Poté je třeba se u tohoto poskytovatele připojení zaregistrovat, to znamená zadat jméno, adresu, vybrat si přihlašovací jméno, heslo a další údaje. Prostřednictvím přihlašovacího jména a hesla se pak k internetu pokaždé připojíte. Abyste se moh-

Provider

Provider je organizace, která se zabývá připojením k internetu. Jeho služby jsou v základní míře dnes poskytovány zdarma. Vy platíte pouze speciální tarif, který nabízí Český Telecom, případně jiný operátor. Linky, které vlastní provideři, jsou totiž speciálně zpoplatněny.

li k internetu připojit anonymně, nepotřebujete vyplňovat žádné formuláře, a tedy nijak se registrovat a zadávat o sobě údaje. K připojení postačí znát pouze telefonní číslo providera a heslo, které platí pro naprosto všechny uživatele, kteří služeb tohoto providera využijí. Heslo se většinou kryje se jménem poskytovatele připojení – např. chcete-li se připojit prostřednictvím Atlasu, pak heslem je „atlas“.

Skutečně anonymní?

S anonymním připojením přišel jako první zpravodajský portál IDnes. Z jeho reklamy na tento způsob připojení (podle mého názoru z reklamy velice nevкусné) bylo totiž zřejmé, že i uživatelé s pedofilními sklony, kteří by si snad chtěli takto zaměřené stránky prohlížet, se s tímto způsobem připojení nemusí bát, že by je někdo vystopoval. To však není v žádném případě, obzvláště v případě tak zavrženíhodného činu, pravda! Není totiž nic snazšího než takového uživatele vystopovat podle tzv. IP adresy (to je je-

Kdo to nabízí?

„Anonymně“ se můžete připojit prostřednictvím serverů Atlas, Seznam, IDnes nebo www.nainternet.cz.

dinečná adresa počítače na internetu), která se při každé návštěvě internetové stránky uchovává. Z té si lze zjistit poskytovatele připojení a následně také telefonní číslo, ze kterého se uživatel připojil. Nemějte však přílišné obavy – na zjišťování uživatele podle telefonní linky mají nárok pouze orgány činné ve správním řízení (tedy např. policie). A na druhé straně, údaje v registračním formuláři, který normálně vyplňujete, si také nikdo neověřuje. Lze tedy říci, že míra utajení je v obou případech stejná.

Výhody?

V čem je tedy výhoda takového způsobu připojení? Ta tkívá hlavně v tom, že si nemusíte pamatovat vlastní přihlašovací jméno a heslo, což vám např. při instalaci Windows jistě přijde vhod. Výhody jsou však také na straně providera – ten si ušetří práci s ověřováním hesel, posíláním zapomenutých hesel apod. Lze tedy říci, že co se anonymity týká, žádný výrazný pokrok nenastal, avšak zjednodušil se způsob internetového připojování, a to je již dobrý důvod, proč těchto služeb využít.

-mia

Na serveru Atlas lze tzv. anonymní připojení nastavit jedním kliknutím.

MS Office pro domácnosti

S uvedením MS Office 2003 přichází i zajímavá cenová nabídka: krabice se základními produkty za cenu necelých čtyř tisíc korun.

MS Office 2003 je nástupcem MS Office XP. V rámci podpory školství a domácností se na trhu objevila také krabice s obchodním názvem Edice pro studenty a učitele. Ta obsahuje čtyři základní programy MS Office, tedy Office Word 2003, Office Excel 2003, Office Outlook 2003 a Office PowerPoint 2003.

Tato edice je určena hlavně pro použití v domácnostech, školy mohou v rámci akademických licencí získat licence za výhodnějších podmínek.

Lokalizace a licence

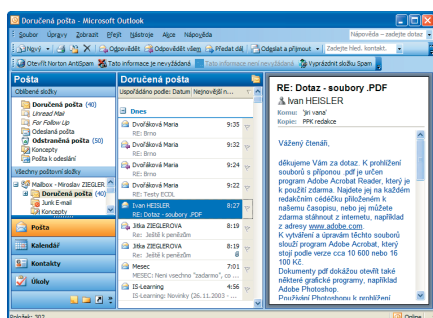
Všechny čtyři aplikace jsou lokalizovány do českého i slovenského jazyka.

Licenční politika je zajímavá: zakoupením jedné krabice získáváte licence pro tři počítače. Produkty, které v rámci této edice získáte, nelze využívat komerčně.

Co je nového

Obecně lze říci, že hlavní vylepšení nové verze spočívá v podpoře skupinové práce: máte-li počítače propojené do sítě a vhodný server, můžete sdílet dokumenty a pracovat na nich společně. Avšak některá vylepšení mohou využít i uživatelé, kteří pracují samostatně.

MS Outlook: Asi největším vylepšením nového Office je Outlook 2003. Kromě jiného uspořádání okna a zlepšené práce se složkami přibyla i možnost odfiltrovat nevyžádanou poštu.

Nový vzhled okna MS Outlook.

MS Office 2003

Orientační cena: 3990 Kč (včetně DPH).

Distribuce: Sadu aplikací pro studenty a učitele je možné zakoupit v síti hypermarketů v celé ČR.

Dodává: Microsoft, www.microsoft.com/cz.

Nároky na počítač: Procesor Pentium Z33 MHz nebo vyšší, 128 MB RAM a více.

Operační systém: MS Windows 2000 s aktualizací Service Pack 3 nebo MS Windows XP.

Outlook 2003 nabízí čtyři stupně zabezpečení. V rámci ochrany si můžete vytvořit seznamy bezpečných odesílatelů, bezpečných příjemců a blokových odesílatelů. Ke složce „pošta“ je připojena další složka, a to *Junk E mail*, tedy pošta nevyžádaná.

MS Word: Z novinek, které přináší MS Word, můžeme jmenovat další možnost zobrazení dokumentu, která je určena pro jeho čtení. Při tomto způsobu zobrazení se ignoruje rozložení stránek při tisku, důraz je kladen na pohodlné čtení. Další částí, která znamená zlepšení, je ochrana dokumentu. V novém Wordu můžete citlivěji odstupňovat možnosti jednotlivých uživatelů, pokud jde o provádění změn v dokumentu.

MS Excel: Novinky v Excelu 2003 se týkají hlavně týmové práce: uživatelé, kteří pracují na samostatných stanicích, využijí hlavně rozšířené možnosti práce se seznamem a kromě toho byla vylepšena také řada vestavěných funkcí.

PowerPoint: Prezentační program přináší širší podporu inteligentních značek a hlavně možnost vypálit prezentaci přímo z programu PowerPoint (máte-li Windows XP, v případě Windows 2000 je třeba použít vypalovací program třetí strany).

Můžete vytvořit CD-ROM s prezentacemi a tyto prezentace pak zobrazit na počítačích s operačním systémem MS Windows, a to i na těch, na kterých není PowerPoint nainstalován.

-mzi

Klávesnice

V předchozích dílech seriálu o hardwaru počítače jsme popsali různá polohovací zařízení. Představili jsme je jako jistou nadstavbu, či dokonce náhražku klávesnice. Když si odmyslíme systém rozpoznávání písma na tablet PC, je klávesnice jediným nástrojem, kterým můžeme zadávat do počítače text.

Byla by chyba myslet si, že s prvním počítačem vznikla zároveň i klávesnice. Ta se objevila, až když počítače byly natolik vyspělé, že dokázaly provozovat textově orientované operační systémy. Rozložení kláves vychází více méně z rozložení kláves na běžném psacím stroji. Počítačová klávesnice má však navíc některé klávesy, hlavně to jsou speciální klávesy F1 až F12 pro přímé spuštění přiřazených funkcí. Například klávesa F1 spouští obvykle nápovědu, Ctrl a Alt slouží pro „znásobení“ možných funkcí kláves (např. Ctrl + C zkopíruje označenou část dokumentu do paměti), Page Up, Page Down slouží pro stránkování v dokumentu nahoru, dolů apod. Podstatné jsou také dva bloky kláves – kurzorové klávesy pro pohyb v dokumentu a numerická klávesnice pro snadnější zadávání většího počtu číselných údajů. Zajímavé je, že rozmístění kláves je u různých klávesnic téměř stejné, jen klávesa Backslash (obrácené lomítko) se stěhuje z místa na místo.

Nicméně pravda je, že od příchodu osobních počítačů až do naší doby zaznamenala klávesnice jen velmi malé změny. S operačním systémem Windows 95 na ní přibyla tři nová tlačítka a s rozvojem využívání zvuku a internetu na klávesnicích se začaly objevovat klávesy pro ovládání zvuku či pro spuštění internetových programů (Internet Explorer, Outlook apod.).

Klávesnice multimediálně

Počítač se nezadržitelně stává jedním z center domácí zábavy (hudba, video, internet). Přidaná multimediální tlačítka vyřešila otázku, jak vše pohodlně ovládat přímo z klávesnice. Můžeme si tedy nyní například nastavovat hlasitost dvěma snadno dostupnými tlačítky. Šikovná je i možnost ovládat z klávesnice přehrávání CD. Multimediální klávesnice bývají obvykle vybaveny tlačítky, pomocí nichž lze přímo spouštět vybrané programy (např. spouštět stiskem jediného tlačítka prohlížeč internetových stránek), a některým tlačítkům lze pomocí dodaného programového vybavení přiřadit funkci podle

toho, které programy často využíváte. Programové vybavení dodané s klávesnicí je pro tyto účely nezbytné nainstalovat, neboť Windows sama neumí multimediální tlačítka klávesnice ovládat.

Počet a jednotlivé funkce tlačítek závisí na konkrétním typu klávesnice. Ceny klávesnic jsou velmi nízké: obvyčnou klávesnici pořídíte již od 120 Kč, jednodušší klávesnice multimediální stojí kolem 300 Kč.

Zvolit správný konektor

Klávesnici jakožto elektrické zařízení je třeba k počítači připojit kabelem. Jednak kvůli zdroji elektrické energie, jednak pro signálové spojení. Obojí je vyřešeno jediným kabelem s patřičným konektorem. Dříve se používal větší, pětikolíkový konektor, označovaný jako DIN nebo AT konektor klávesnice. Dnes se používá buďto menší konektor PS/2, nebo rozhraní USB.

Existují i bezdrátové klávesnice. Protože nikde nepřekáží kabel, jsou velmi praktické a lze se pohodlně posadit dále od obrazovky a s klávesnicí na klíně si třeba prohlížet obrázky. Napájení je v tomto případě zajištěno bateriemi. Nemusíte mít přitom obavy, že budete baterie neustále měnit. Bezdrátovou klávesnici používám dva roky a za tu dobu jsem baterie měnil jen jednou. Převod signálu je zajištěn buď infračerveným zářením, nebo lépe rádiovým signálem, který zachytává malý přijímač připojený již klasickým způsobem (PS/2 nebo USB) k počítači. Bezdrátové klávesnice se již staly běžnou součástí nabídky obchodů s výpočetní technikou a stojí od 1000 korun výše, obvykle jsou v kombinaci s bezdrátovou myší. Bezdrátové klávesnice většinou disponují i multimediálními tlačítky.

Aby ruce nebolely

Celodenní (a především celonoční) práce u počítače dokáže způsobit nepříjemnou únavu, či dokonce bolest rukou, zvláště v oblasti zápěstí, ale i v oblasti hřbetu rukou a předloktí. Potiže se však dají

Různé typy klávesnic

V současné době je na trhu pestrá nabídka klávesnic, u nichž se setkáte s označeními multimediální, ergonomické a bezdrátové. **Multimediální klávesnice** mají kromě běžných tlačítek navíc tlačítka pro ovládání programů určených pro přehrávání CD a tlačítka pro ovládání hlasitosti, častá jsou tlačítka pro spuštění internetových programů a existují i modely vybavené spoustou tlačítek pro spuštění i usnadnění práce s kancelářskými aplikacemi (hlavně se jedná o programy Word a Excel). Pod označením **ergonomické klávesnice** se prodávají modely s prohnutými tvary, konstruované tak, aby při psaní co nejvíce vyhovovaly přirozené poloze rukou. U **bezdrátových klávesnic** (často se prodávají v kombinaci s bezdrátovou myší) oceníte, že se na stole zbavíte kabelů; tyto klávesnice a myši totiž s čidlem připojeným k počítači komunikují pomocí rádiových vln nebo infračerveného záření. Dosah všech bezdrátových modelů je garantován na vzdálenost alespoň 2 metrů.

S ergonomickými klávesnicemi přišel před léty Microsoft. Současný model se jmenuje Natural MultiMedia Keyboard.

Dnes se klávesnice připojují k počítači přes rozhraní PS/2 (na obrázku dole) nebo přes rozhraní USB (na obrázku nahoře).

výrazně omezit nejen pravidelným protažením, ale i volbou správné klávesnice, jejím polohováním a využitím předložky.

Pro toho, kdo umí psát deseti prsty, je výborným řešením ergonomická či zalomená klávesnice. Textová část je mezi klávesami „G“ a „H“ rozdělena na dvě poloviny – pro každou ruku slouží jedna. Vtip je v tom, že obě poloviny jsou natočeny ke „své“ ruce, takže ruce v zápěstí mohou být rovné. Ergonomické klávesnice lze v naší obchodní síti sehnat za cenu již od 500 korun.

Polohu zápěstí lze však zlepšit i u běžné klávesnice, a to za prvé správným nakloněním (většina klávesnic má na spodní straně vyklápěcí nožičky) a za druhé předložkou či opěrkou dlaní před klávesnicí. Ta může být již součástí klávesnice nebo ji lze dokoupit samostatně. Může být také různě vysoká, vyrábí se z různě tuhého materiálu.

Některé klávesnice mají dokonce rozdílnou tuhost kláves. Je to proto, že různé prsty mají různou sílu, a tak klávesy se znaky, které se píší malíčkem, mají tuhost menší a naopak při psaní znaků, které se píší ukazováčky, musíte vyvinout větší sílu (subjektivně však shodnou).

I se speciální výbavou

Na klávesnici lze najít i výbavu, kterou byste na nich normálně nečekali. Například firma Cirque vychází vstříc těm, kdo si oblíbili touchpad (o něm jsme psali v části Alternativní polohovací zařízení), a vyrábí klávesnici, která má tento „polohovač“ vestavěný.

Vyrábějí se i klávesnice se zabezpečovacími funkcemi. Některé operační systémy, jako například Windows NT, lze proti neoprávněnému využití zabezpečit (vedle zabezpečení heslem nebo místo tohoto způsobu) pomocí klávesnice snímající otisk prstu nebo schopné číst magnetické karty. Je to jednoduché a bezpečné.

Další část výbavy může tvořit rozbočovač USB pro snadné a rychlé připojení USB zařízení, například digitálního fotoaparátu.

Znaky pro každý jazyk

Klávesnice slouží primárně k zadávání textu nejen v počítačové řeči angličtině, ale i v jiných jazycích, které vyžadují speciální znaky (jako např. háčky a čárky v češtině). Dříve se na klávesy lepily malé samolepky, ovšem ty se brzy odloupnou. Při současném objemu prodeje však již není pro dovozce problém dát si vyrobit klávesnice s českými znaky.

Nastavení konkrétního rozložení kláves a volbu znakové sady má na starosti operační systém. Je tedy možné přepnout například do režimu německého jazyka a německý text psát na české klávesnici – pouze popisky kláves nebudou vždy odpovídat znakům, které se pod nimi skrývají.

Jaroslav Smíšek

inzerce

Tipy pro internet

Internet využívá stále více uživatelů, někteří z nich jsou v používání tohoto média zbláhli, jiní se s ním teprve seznamují. Někdo chce na internetu vystavit svá data, někdo jen vyhledat informace. Doufáme, že si v tomto článku vyberou všichni.

Rychlé vytvoření HTML stránky

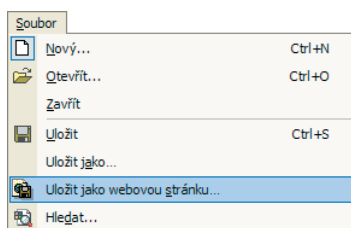
Platí pro: MS Word, 602Text.

Nouzovým řešením může být použití některého programu, který umí ukládat data ve formátu HTML, například použití MS Wordu nebo 602Textu. Musíte však počítat s tím, že zdrojový text stránky bude místy složitý a bude obtížné do něj provádět úpravy pomocí jiného editoru.

Připravte si tedy stránku, kterou chcete uložit ve formátu HTML, a uložte ji.

MS WORD

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit jako webovou stránku**

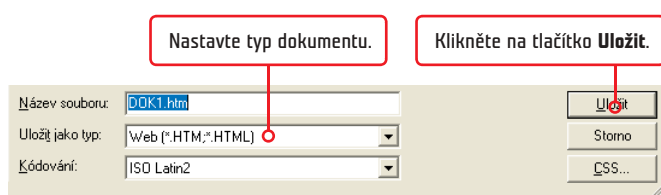

Obr. 1. MS Word: příkaz pro uložení dokumentu ve formátu HTML.

(obr. 1). V dialogovém okně *Uložit jako* se ujistěte, že v poli *Typ souboru* je hodnota **Webová stránka (*.htm; *.html)**, nastavte požadovanou složku a klikněte na tlačítko **Uložit**.

602TEXT

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Uložit jako**. V dialogovém okně *Uložit jako* nastavte požadovanou složku, do které chcete soubor umístit, a v poli *Uložit jako typ* nastavte hodnotu **Web (*.HTM; *.HTML)** – obr. 2. Poté klikněte na tlačítko **Uložit**.

Obr. 2. Uložení v 602Textu.

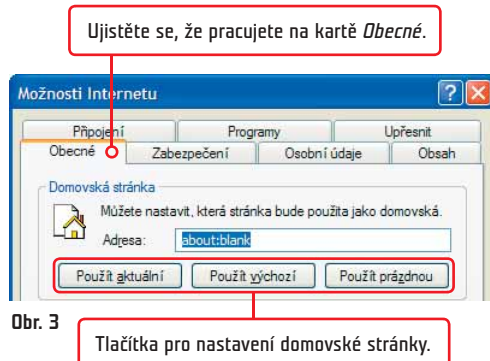
První načtená stránka – domovská stránka

Platí pro: MS Internet Explorer.

Máte-li počítač připojen k internetu a spustíte-li prohlížeč, načítá se vždy stejná stránka. Této stránce se říká domovská a její adresu můžete změnit nebo můžete zobrazit prázdnou stránku.

Chcete-li změnit adresu domovské stránky na jinou, tuto stránku zobrazte.

Poté z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti internetu**. V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě *Obecné*.

Obr. 3

Chcete-li jako domovskou stránku použít tu, která je právě zobrazena, klikněte na tlačítko **Použít aktuální**. Chcete-li, aby domovská stránka byla prázdná, klikněte na tlačítko **Použít prázdnou** (obr. 3).

Kde ta stránka je?

Platí pro: MS Internet Explorer 6.0.

Včera, předevčírem nebo minulý týden jste navštívili nějakou zajímavou stránku, teď se k ní chcete vrátit, ale adresa je neznámá... V takovém případě můžete zkusit zobrazit

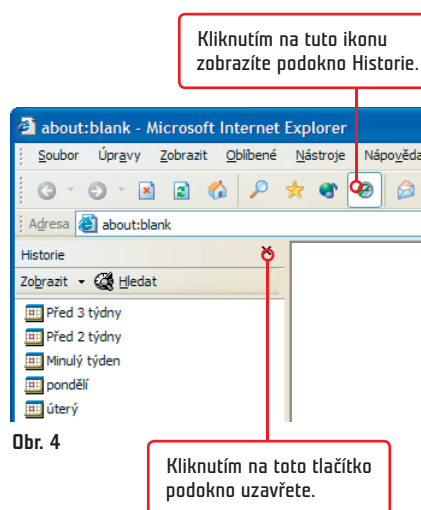
historii. V té si prohlížeč zaznamenává adresy stránek, které jste navštívili. Dobu, po kterou se adresy uchovávají, můžete nastavit; standardně je nastaveno 20 dnů.

HTML je zkratka z Hypertext markup language a označuje jazyk, který je určen pro popis vzhledu internetových stránek.

Chcete-li při práci rychle zobrazit domovskou stránku, klikněte na ikonu **Domů**. Najdete ji na panelu *Standardní tlačítka*.

Chcete-li historii zobrazit, na panelu nástrojů *Standardní tlačítka* klikněte na ikonu **Historie** (obr. 4). Na levé straně okna prohlížeče se objeví podokno se seznamem.

Obr. 4

Po rozbalení některé položky seznamu se zobrazí seznam adres, které jste navštívili. Kliknete-li na konkrétní adresu, rozbalí se seznam stránek, které jste na této adrese navštívili.

Podokno uzavřete kliknutím na tlačítko se symbolem X v záhlaví podokna.

-mzi

Jak zrychlit zápis internetové adresy

Zapíšete-li adresu stránky, např. www.vogel.cz, stačí zapsat pouze vogel a potvrdit to stisknutím kláves CTRL + Enter. MS Internet Explorer za vás doplní [www.](http://www.vogel.cz) a [.cz](http://www.vogel.cz). Platí pouze pro českou verzi MSIE 6; anglická verze místo [.cz](http://www.vogel.cz) doplní [.com](http://www.vogel.com).

Jak napsat @

Znak @ je nedílnou součástí e-mailové adresy. Možností jeho zapsání je několik: jednou z nich je klávesová zkratka CTRL+Alt+V.

Tipy pro databáze

Databáze jsou programy, které se používají pro evidenci dat a pro rychlé vyhledávání potřebných údajů.

Jak zabránit opakovanému vložení hodnoty

Platí pro: MS Access.

U některých tabulek je důležité, aby se v konkrétním sloupci neopakovaly stejné hodnoty, například u tabulky s evidencí knih to je ID číslo každé knihy, které každý výtisk určuje (můžete mít několik výtisků stejného titulu). Můžeme také říct, že chcete zabránit duplicitě dat.

MS Access může ohlídat za vás, abyste omylem nevložili stejné ID dvakrát. Otevřete tabulku v návrhovém zobrazení (obr. 1) a ze seznamu polí vyberte to pole, u kterého chcete omezit duplicitu (v našem případě **ID_číslo**). Ve spodní části okna je seznam vlastností vybraného pole. V položce *Indexovat* nastavte položku **ano (bez duplicity)**, tak jak to ukazuje obr. 2.. Poté tabulku uložte.

Jak vložit logo firmy do tiskové sestavy

Platí pro: MS Access.

Pomocí průvodce můžete rychle a jednoduše vytvořit tiskovou sestavu. U některých sestav se může vyskytnout požadavek na vložení loga nebo kontaktu na firmu.

Vytvořenou sestavu otevřete v návrhovém zobrazení (postup je podobný postupu při

Záhlaví a zápatí sestavy se tiskne pouze na začátku a konci sestavy, záhlaví a zápatí stránky se tiskne na začátku nebo na konci každé stránky.

Chcete-li upravit výšku konkrétní části, přejíždějte pomalu myší přes pruhy, které oddělují jednotlivé části. V určitých okamžicích se tvar ukazovátka změní. V takovém okamžiku můžete zatažením za pruh upravit výšku části. Změna se týká vždy té části, která je nad daným pruhem (např. pro upravení výšky záhlaví sestavy zatahnete za pruh s nápisem *záhlaví stránky*).

Chcete-li vložit do sestavy obrázek, klikněte do místa, kam jej chcete umístit, a poté z nabídky příkazů **Vložit** vyberte příkaz **Obrázek**. V dialogovém okně pak vyhledejte soubor s požadovaným obrázkem. Polohu a velikost obrázku můžete upravit zatažením myši.

Jak seřadit tabulku

Pro seřazení dat v tabulce, kterou právě prohlížíte, slouží dva nástroje: **Seřadit sestupně** a **Seřadit vzestupně**.

Chcete-li seřadit data v tabulce podle hodnot v jednom poli, klikněte do libovolného záznamu tohoto pole a poté klikněte na jeden z uvedených nástrojů. Kliknete-li na první z nich, data se seřadí od A do Z, kliknete-li na druhý, data se seřadí od Z do A.

Data jsou v databázi uložena v jedné nebo ve více tabulkách. Pro zjednodušení si můžete tabulku představit jako kartotéku v knihovně. V té má každá kniha jednu kartičku, na které jsou vždy stejné údaje: název knihy, její evidenční číslo, jméno autora a další údaje. Převědeme-li kartotéku do počítače, pak každá kniha bude mít v tabulce svůj řádek. Jednotlivé sloupce slouží k uložení údajů, každý sloupec slouží k uložení jedné hodnoty. Sloupcům se říká *pole* a řádkům *záznamy*.

Název	ID číslo	Autor
Pět neděl v balóně	AV1122	Verne, J.
Světlo z dávných věků	AW2367	Wiesner, I.
Tušení stínu	AS1234	Souček, L.
Tušení souvislosti	AS1235	Souček, L.

Řádky.

Sloupce.

Tisková sestava slouží k přehlednému vytištění dat uložených v databázi. Tiskových sestav můžete mít připraveno víc a používat je podle potřeby. Tisková sestava je popis uspořádání dat při tisku, data se do sestavy vybírají vždy znovu při každém otevření sestavy.

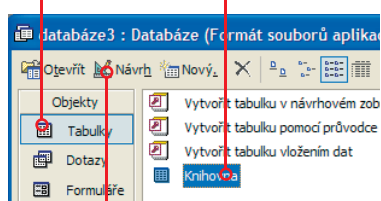
Chcete-li, aby se záznamy v tabulce příště zobrazily v tomto pořadí, tabulku před uzavřením uložte.

Jak vyhledat záznam v tabulce

Klikněte do libovolného záznamu (řádku) v poli, ve kterém chcete data vyhledat. Poté na panelu klikněte na nástroj **Najít**. Na obrazovce se objeví dialogové okno. Do pole *Najít* запиšte hodnotu, kterou hledáte. Důležité je nastavit správně hodnotu v seznamu *Porovnat*: **Celé pole** znamená, že Access najde první záznam, jehož hodnota se shoduje s tím, co jste zapsali do pole *Najít*. **Jakákoliv část pole** znamená, že Access najde první záznam, ve kterém se vyskytuje zadaný text. **Začátek pole** znamená, že Access najde první záznam, který začíná zadaným textem.

-mzi

1. Klikněte na položku **Tabulky**.
2. Klikněte na název tabulky, se kterou chcete pracovat.

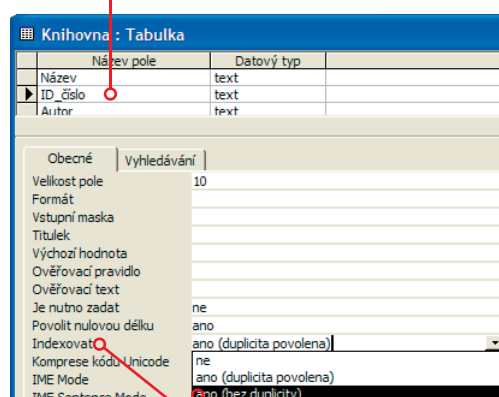

Obr. 1

3. Klikněte na ikonu **Návrh**.

otvírání tabulky, jen místo kliknutí na položku *Tabulky* je třeba kliknout na položku *Sestavy*).

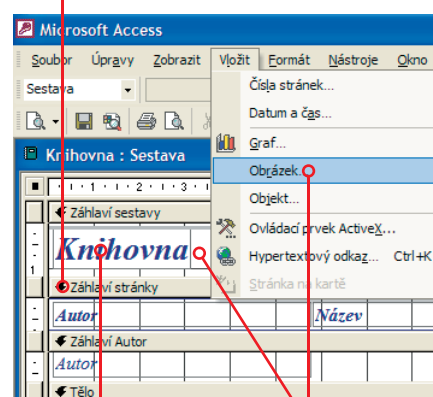
Sestava je rozdělena na několik částí: záhlaví sestavy, záhlaví stránky, tělo, zápatí stránky a zápatí sestavy (obr. 3).

Obr. 2

5. V položce *Indexovat* nastavte hodnotu **ano (bez duplicity)**.

4. Klikněte na název pole, které chcete upravit.

Obr. 3

6. Zatažením za tento pruh upravit výšku záhlaví sestavy.

7. Chcete-li vložit obrázek, klikněte do požadovaného místa a poté vyberte příkaz **Obrázek**.

Počítače učí

Soukromá obchodně-podnikatelská a manažerská akademie (SOPMA) využívá počítače při výuce v míře, která u nás rozhodně není běžná. Navíc na této škole studuje řada studentů, kteří se kromě studia potýkají s dyslexií, dysgrafií apod.

Při vstupu do kterékoliv učebny vás na první pohled zarazí to, že každý žák má k dispozici vlastní počítač, který během výuky využívá. SOPMA je zaměřena na výchovu specialistů v oborech informačních a výpočetních technologií a ekonomie.

Illustrace foto: Fujitsu Siemens Computers

Jak mohou počítače pomáhat

Školu navštěvuje poměrně velký počet dyslektiků a dysgrafiků. Všichni žáci mohou od prvního dne používat počítač pro psaní poznámek při výuce i pro psaní testů a písemných prací.

Při písemných pracích se tak stírají problémy, které někteří studenti mají s ručním psaním. O úpravu a čitelnost textu se postará počítač a studenti prokazují své znalosti z daného předmětu. Podle zástupce

ředitele Ing. Chytila si opravování takových písemek pochvalují hlavně vyučující cizích jazyků. Dalším významným bodem, v němž se počítače uplatňují, jsou maturitní práce. Vedení školy získalo od ministerstva školství povolení, díky němuž mohou studenti, kteří pravidelně navštěvují poradnu pro dyslektiky, psát svou maturitní práci na počítači.

Studijní materiály

Studijní materiály, které jsou k dispozici na školním intranetu, jsou dílem učitelů akademie. V současné době na intranetu najdete podklady, ze kterých studenti získávají informace i zadání cvičení. Studenti tak mohou pokračovat ve výuce i v době, kdy se doma zotavují z nemoci. Druhou výhodou toho, že materiály jsou dostupné prostřednictvím počítače, je to, že suplované hodiny nejsou ztrátové. Stačí, když učitel zadá, kterou látku mají studenti během hodiny nastudovat nebo které úlohy mají vypracovat. Suplující učitel pak plní pouze funkci dohledu.

Další informace
najdete na adrese
www.sopma.cz.

Motivace ke studiu

Jak mohou počítače motivovat studenty ke studiu? Pokud jsou studenti pod dozorem rodičů, je počítač ve spojení s internetem vhodným nástrojem pro kontrolu absencí studenta ve škole i pro zjištění jeho prospěchu v jednotlivých předmětech. Vyskytne-li se nesrovnalost, mohou se rodiče e-mailem rychle domluvit s třídním učitelem a problém buď vyřešit okamžitě, nebo se domluvit na setkání.

Počítače ano, či ne?

Aby se z počítačů, které stojí v učebně a jsou zapojeny do sítě, stali výkonní pomocníci, je třeba vykonat mnoho další práce a vynaložit prostředky pro získání dalšího programového vybavení. V případě, že jste ochotni (a můžete) do zapojení počítačů do výuky investovat, vynaložené prostředky i námaha se vyplatí.

-mzi

inzerce

Mládeži nepřístupno!

V americkém Las Vegas se ve dnech 17. až 20. listopadu konala významná výstava Comdex, zaměřená na informační technologie. Její dobrý zvuk ve světě není zapříčiněn ani tak počtem představovaných novinek či počtem vystavovatelů, jako spíše tím, že se jí účastní významné osobnosti z oblasti IT.

COMDEX®
LAS VEGAS 2003
THE GLOBAL TECHNOLOGY MARKETPLACE

Na Comdexu se podle dostupných údajů letos prezentovalo přes 500 vystavovatelů a výstavu navštívilo přes 50 000 návštěvníků. Zajímavé na této výstavě je i to, že vstup na ni je zakázán osobám mladším osmnácti let, takže oproti Inxexu se zde neseťkáte se školními zájezdy. Když už jsme uvedli Inxex, zde jsou pro srovnání údaje z brněnské výstavy: loňského ročníku se zúčastnilo cca 650 vystavovatelů a exponáty zhlédlo přibližně 140 000 lidí.

Věhlas Comdexu rok co rok posilují vystoupení nejvýznamnějších představitelů velkých společností. Den před zahájením výstavy ve městě hazardu zde se svým projevem vystoupil i zakladatel a šéf Microsoftu Bill Gates.

DVD je fenoménem dneška. DVD přehrávačů, určených pro přehrávání filmů, existuje celá řada: od mobilních zařízení až po domácí kina.

Velkou budoucnost před sebou mají přenosná zařízení s připojením k internetu i s jinými schopnostmi. Na obrázku vidíte osobní organizér (PDA) s barevným displejem; k organizéru je připojen GPS přijímač pro určování polohy a s možností navigace.

Největší výstavní plochu zaujímal na výstavě společnost Microsoft. Uvnitř jejího stánku představovaly své produkty i jiné firmy, např. společnost Hewlett-Packard, která zde prezentovala elegantní tablet PC.

Na tomto obrázku vidíte zařízení určené pro kopírování disků DVD. Nechybí ani tiskárna pro vytisknutí pěkných potisků „dévěděčka“.

Elektronická zařízení dnes najdete doslova na každém kroku. Například i v tužce, do které je zabudována flash paměť. K přenosu dat slouží populární rozhraní USB.

Jestliže se vám váš počítač zdá příliš nudný, zde vidíte exemplář, který si bylo možné prohlédnout ve stánku jedné tchajwanské firmy.

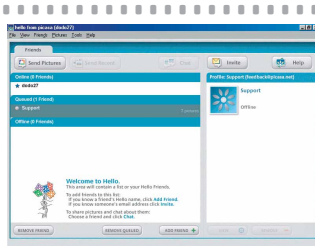
Hity PPK CD 23/2003

Vítáme vás u třidvacátého CD v roce 2003. Hlavním tématem tohoto CD jsou nejlepší programy. Připravili jsme pro vás kolekci 68 nejlepších a nejoblíbenějších programů z těchto kategorií: Grafika, Hudba a video, Kancelář, Internet, Správce souborů, Archivace a Zálohování dat. Pojďme si představit šest méně známých, ale velmi dobrých programů.

Hello

freeware

Zajímavý program, který umožňuje sdílet vaše obrázky a fotografie s vašimi přáteli prostřednictvím internetu. Během prohlížení a výměny fotografií si můžete také popovídat (k dispozici je „chat“). Program funguje na podobném principu jako řada „instant messengerů“ (například jako ICQ) – tzn. vi-

díte, kteří z vašich přátel jsou zrovna on-line.

rubrika na CD: programy/nelepší

Domino Player 1.0

freeware

Domino Player je kvalitní hudební přehrávač podporující tyto formáty: MP3, OGG, WAV a Audio CD. Nechybí nezbytné funkce a doplňky, které jsou součástí všech kvalitních přehrávačů (playlisty, vizualizace, zobrazování názvů skladby, skiny, podpora pro automatické načítání informací o skladbách z internetu, kvalitní design apod.).

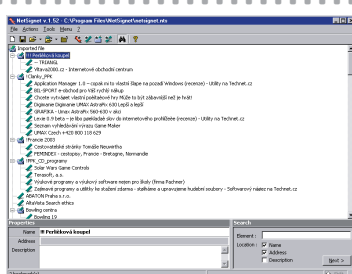

rubrika na CD: programy/nelepší

NetSignet 1.52

freeware

NetSignet je manažer oblíbených internetových adres, který obsahuje několik funkcí pro správu oblíbených internetových adres a pro přístup k nim. Všechny položky jsou zobrazeny v okně programu, které snadno a rychle vyvoláte pomocí ikony umístěné v systémovém panelu Windows. Ovládání programu je snadné a intuitivní.

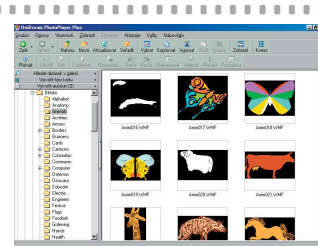

rubrika na CD: programy/nelepší

PhotoPlayer Plus 3.2

freeware

Výkonný a funkčně bohatý program pro prohlížení obrázků. K dispozici jsou funkce jako vyhledávání obrázků, animační efekty, klávesové zkratky, různé možnosti zobrazení a prezentace fotografií, dávkový tisk aj. Podporovány jsou všechny běžně používané grafické formáty (včetně animovaného formátu GIF).

rubrika na CD: programy/nelepší

Quintessential Player 4.11

freeware

Kvalitní hudební přehrávač s velmi pěkným designem. Podporuje skiny (oblečky), playlisty (seznamy oblíbených skladeb), službu CDDb (automatické načítání informací o skladbách), vizuální efekty i různé „plug-iny“. Přehrávat lze audio CD i nejroz-

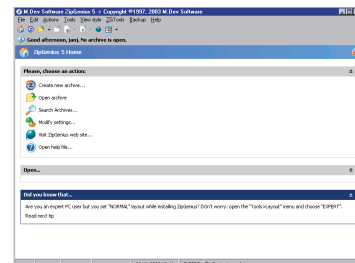
šířenější hudební formáty (MP3, WAV, WMA, VQF, Ogg Vorbis aj.).

rubrika na CD: programy/nelepší

ZipGenius 5.2

freeware

ZipGenius je výkonný archivační nástroj s mnoha přednostmi. Program podporuje víc než dvacet různých formátů archivu, metodu „táhni a pusť“, nabízí pět úrovní komprimace a lze jej plně integrovat s průzkumníkem Windows. Program navíc obsahuje zabudovaného FTP klienta. Předností je také pěkný design.

rubrika na CD: programy/nelepší

inzerce

Můj kamarád mi poslal e-mail s přílohou (nějaký legrační program), který má příponu .pps a nejde mi otevřít. Stále to po mně chce, abych vybral program, kterým se to má spustit. Prosím Vás proto o radu.

Soubory s příponou .pps jsou prezentace programu Microsoft PowerPoint, který je součástí kancelářského balíku MS Office. Pokud MS PowerPoint ve svém počítači máte, k otevření zmíněného souboru jej použijte.

Pokud tomu tak není, doporučuji nainstalovat kancelářský balík OpenOffice.org

(najdete jej na našem redakčním CD), který můžete používat zdarma a jehož součástí Impress (program pro tvorbu prezentací) dokáže pracovat se soubory s příponami .pps a .ppt (prezentace MS PowerPointu).

-ihe

Poradte mi prosím, jakým způsobem bych mohl získat, resp. si objednat starší čísla časopisu Počítač pro každého, samozřejmě včetně přiloženého CD.

Objednávku s uvedením své poštovní adresy zašlete e-mailem na adresu

dobirky@vogel.cz.

Jestliže vám e-mail nevyhovuje, napište objednávku na adresu **Vogel Burda Communications, Dobírky, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.**

Časopis vám zašleme obratem obyčejnou poštou s přibalenou poštovní poukázkou, jejímž prostřednictvím nám pak finanční obnos uhradíte.

-ihe

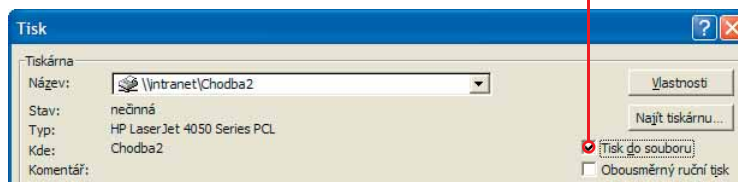
Můžete vysvětlit, co to je tisknout do souboru?

Při tisku posílá počítač tiskárně instrukce, které popisují vzhled stránky. Nemáte-li k počítači připojenu tiskárnu, můžete tyto instrukce uložit do souboru. Tento soubor je možné později přenést na jiný počítač, k němuž tiskárna připojena je, a zde data vytisknout. Soubor s instrukcemi pro tiskárnu má příponu .PRN.

Chcete-li něco vytisknout do souboru např. z MS Wordu, připravte si vše tak, jako kdyby tisk měl proběhnout na tiskárně.

Poté z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Tisk**. V dialogovém okně *Tisk* (obr. 1) zaškrtněte položku **Tisk do souboru** a klikněte na tlačítko **OK**. Zobrazí se dialogové okno, v němž určíte složku, do které chcete soubor uložit, a zadáte jeho název. O příponu se starat nemusíte, MS Word doplní za vás příponu .PRN.

Zaškrtněte položku **Tisk do souboru**.

Obr. 1

Můžete prosím vysvětlit pojem URL? Týká se to internetu.

URL je zkratka výrazu *Uniform Resource Locator*. V praxi tato zkratka představuje adresu

stránky na internetu (např. <http://www.ppk.cz>).

Jaký je rozdíl mezi dokumenty MS Wordu .DOC a .DOT?

DOC je dokument MS Wordu, DOT je šablona dokumentu. Šablony se používají jako

předlohy pro vytvoření dokumentů s příponou DOC.

počítač
pro každého

čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 10. 12. 2003.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce [redakce.ppk@vogel.cz]: Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Inzerce [inzerce.ppk@vogel.cz]: Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500

Grafická úprava: DTP Vogel

Foto: Martin Tryšček

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Příbyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler

Osvět a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1

tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)

fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz

Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administrátiva: +421 2 44 45 46 28, předplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejně síti rozšiřuje:

V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.

Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství

Vogel Burda Communications s. r. o.

Sokolovská 73

186 21 Praha 86

IČO 45280681

vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Cool Logo Mobil.

Sídlíme na adrese

Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,

recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvedomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě.

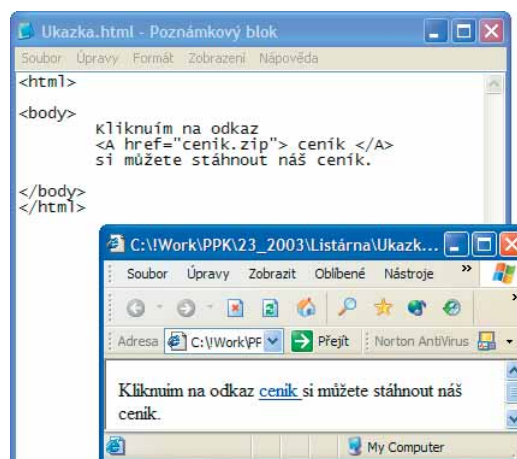
Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

Na své stránky si chci umístit odkaz, který dovolí stáhnout ceník v souboru Cenik.ZIP. Jak tento odkaz vytvořím?

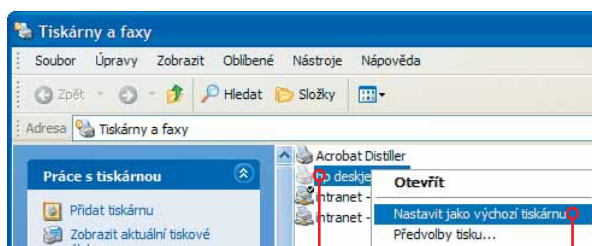
Pro odkaz na stažení souboru slouží stejný tag jako pro odkaz na jinou stránku: ` ceník `. Jestliže soubor, který nabííte ke stažení, leží v jiné složce než stránka s odkazem, je třeba zapsat k názvu souboru i cestu. Ukázku odkazu vidíte na obrázku 2.

Co je výchozí tiskárna?

Máte-li možnost tisknout ze svého počítače na více než jedné tiskárně, nabízí programy při tisku tu tiskárnu, která je nastavena jako

Obr. 2. Ukázka odkazu sloužícího ke stažení souboru.

Obr. 3

Klikněte na tiskárnu pravým tlačítkem myši.

Z místní nabídky vyberte příkaz **Nastavit jako výchozí tiskárnu**.

výchozí. Chcete-li nastavení výchozí tiskárny změnit, otevřete okno *Tiskárny a faxy*. V tomto okně jsou všechny instalované tiskárny. Klikněte pravým tlačítkem na tiskárnu, kterou chcete nastavit jako výchozí, a z místní nabídky vyberte příkaz **Nastavit jako výchozí tiskárnu** (obr. 3).

Máte-li Windows XP, pak okno *Tiskárny a faxy* můžete otevřít z nabídky **Start** příkazem **Tiskárny a faxy**. U Windows 98 vyberte z nabídky **Start** příkaz **Nastavení**; v jeho nabídce najdete položku **Tiskárny**.

inzerce

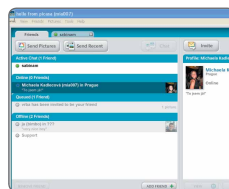
Příští číslo vyjde 23. prosince 2003

Test 15" LCD monitorů

Jestliže se poohlížíte po novém monitoru, doporučujeme zvážit koupi LCD monitoru. Současná „elcédéčka“ mají výborný obraz, jsou energeticky nenáročná a uspoří spoustu místa na vašem stole. A navíc jejich ceny klesly na úroveň přijatelnou i pro domácí uživatele. 15" monitory LCD, na které se zaměříme, lze pořídit i za méně než 10 000 Kč s DPH.

Jak ukázat obrázky ostatním

Pokud máte na disku mnoho různých obrázků, které byste rádi sdíleli s ostatními, pak jistě využijete program Hello, který vám přinášíme na našem redakčním CD. V příštím čísle v sekci Jak na to se dočkáte i návodu na používání tohoto programu.

PPK CD 24/2003

Hlavním obsahem příštího CD budou nejlepší hry. Připravíme pro vás sbírku nejoblíbenějších počítačových her z různých kategorií (hry sportovní, karetní, deskové, akční, logické, arkádové a hry české).

Seznam inzerentů

Jméno firmy	Strana	Jméno firmy	Strana	Jméno firmy	Strana	Jméno firmy	Strana
100MEGA Distribution, Brno	7	CIGLER SOFTWARE, Brno	3	GRADA Publishing, Praha	49	OPTIMA, Olomouc	18
ABACUS, Ostrava	41	CINEMAX, Praha	44	GRISOFT, Brno	42	PENTEC, Praha	51
ABI, Praha	6	CZECH COMPUTER, Praha	14	HEWLETT-PACKARD, Praha	2, 19	PROCA, Praha	59
AKTIS	17	DELTA CZ, Praha	4	IMPACT Computers, Praha	39	T.S. BOHEMIA, Olomouc	21
AT Computers, Ostrava	55	DIGIMAT, Hradec Hrálové	7	LangSoft, Korytná	49	TERASOFT, Hořovice	12
AUTOCONT, Ostrava	11	DXT ComputerS, Praha	8	LEDA, Praha	56	UMAX, Praha	15,4
CANON, Praha	5	ELAP, Praha	51	NIKON, Praha	45	UPC, Praha	60
CENEGA, Praha	9	eSko, Brno	16	OLYMPUS, Praha	43	ZONER Software, Brno	47
						WIND, Praha	57

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., Počítač pro každého, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 8
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

U sporozira uveďte specifický symbol.

Telefon/fax

E-mail

☐ Nepoužívejte prosím moji adresu pro další obchodní nabídky.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou „A-V“ nebo placením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- ☐ Převodem z bankovního nebo spořicího účtu na náš účet 481841803/0300 u ČSOB Praha 1.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence.ppk@vogel.cz. Zálohové faktury nám nevracujte!

Objednávám předplatné

POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO

(zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 1140 Kč/1750 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pořadač) za 1140 Kč/1750 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč (pouze v ČR)
- ☐ Celoroční s CD-ROM (a dva dárky navíc – pořadač a pouzdro na 24 CD) za 1230 Kč/1870 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (a tři dárky – pořadač, pouzdro na CD a karty Jak na to) za 1340 Kč/1990 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM + CD přehrávač s MP3) za 2802 Kč (pouze v ČR)
- ☐ Celoroční bez CD-ROM (25 sešitů) za 715 Kč/1375 Sk
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 546 Kč/840 Sk
- ☐ Pololetní bez CD-ROM (12 sešitů) za 342 Kč/660 Sk

Objednávám od čísla

Počet kusů každého čísla

(Objednávat lze od čísla 1/04 nebo pozdějších.)

23/03

Kupon je platný pouze do 22. 12. 2003

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

Časopis můžete uhradit přímo zloženkou typu C. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Uhrady zabezpečíte len prostredníctvom pošty, nie bankovým prevodom. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Objednávky a zloženky typu C zaslaďte zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3. Naše tel. čísla: +421 (2) 44 45 46 28, 44 45 45 59, 44 45 06 97 e-mail: magnet@press.sk

Datum

Podpis

PŘEDPLAŤTE SI
počítač
pro každého